

การสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้น
ตามแนวทางของโคคายสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

บุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาดนตรีศึกษา

ปีการศึกษา 2568

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

The Creation of a Basic Vocal Instruction Manual Based on the Kodály Approach for Lower Secondary School Students

Boonyawan Yodsukprasert

A Thesis Submitted In Partial Fulfillment of The Requirements
For Master of Music Education
Academic Year 2025

Copyright of Bansomdejchaopraya Rajabhat University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ชื่อเรื่อง การสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของ
โคตยาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ชื่อผู้วิจัย บุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ

สาขาวิชา ดนตรีศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐศรีณย์ ทฤษฎิคุณ

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรินทร์ สีเสียดงาม

ปีการศึกษา 2568

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องการสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคตยาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาแนวทางการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคตยาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 2) เพื่อสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคตยาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 3) เพื่อประเมินความเหมาะสมต่อการนำคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคตยาสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นต่อการนำคู่มือไปใช้ โดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล จำนวน 2 กลุ่ม ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีตามแนวทางของโคตยา และผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนขับร้อง รวมทั้งสิ้น 5 คนและนำข้อมูลมาวิเคราะห์ผล โดยการนำบทสัมภาษณ์มาจัดเรียงลำดับเนื้อหาเรียบทวิเคราะห์ข้อมูล และนำมาจัดสร้างเป็นคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคตยาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ผลการวิจัยพบว่า ด้านการสอนดนตรีตามแนวทางของโคตยาและการสอนขับร้องเพลงเบื้องต้นมีความสอดคล้องกันในด้านแนวคิด โดยทั้งสองแนวทางให้ความสำคัญกับทักษะการฟังและการร้องเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาทักษะดนตรี เครื่องมือหลักตามแนวคิดของโคตยา ได้แก่ การฝึกฟังและการร้องร่วมกับการใช้สัญลักษณ์มือ (Hand signs) ซึ่งช่วยส่งเสริมความเข้าใจเรื่องระดับเสียงผ่านการปฏิบัติจริง ขณะที่การสอนขับร้องเน้นทักษะการฟังและการร้องเช่นเดียวกัน แต่ให้ความสำคัญเพิ่มเติมในด้านท่าทางการร้อง เทคนิคการออกเสียง ทำนอง และจังหวะ เพื่อนำไปสู่การตีความบทเพลงอย่างเหมาะสม ด้านคู่มือการสอนแบ่งออกเป็น 4 บท ได้แก่ บทที่ 1 เรื่อง ทักษะการหายใจและการวอร์มเสียงโดยใช้กระบวนการพัฒนาทักษะระดับเสียงแบบลำดับขั้น (Sequential Solfège) ตามแนวทางโคตยา และการใช้สัญลักษณ์มือ (Hand signs) ในกิจกรรมการสอน บทที่ 2 เรื่อง การฝึกโสตประสาทสำหรับการร้องเพลงโดยใช้ระบบการอ่านโน้ตแบบโซลเฟจ (Solfège) ร่วมกับการฝึกร้องโดยใช้โดเคลื่อนที่ (Moveable Do) และการใช้พยางค์จังหวะ (Strick Natation) ในกิจกรรมการสอน บทที่ 3 เรื่อง การฝึกออกเสียงสำหรับการขับร้อง โดยใช้เพลงวนและแคนอน (Round&Canon) ในกิจกรรมการสอน บทที่ 4 เรื่องการขับร้อง

บทเพลง โดยใช้เพลงพื้นบ้าน (Folk Song)ตามแนวทางของโคตายในกิจกรรมการสอน ด้านการประเมินความเหมาะสมต่อการนำคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคตาย สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้งในด้านเนื้อหาและด้านคุณภาพเครื่องมือ อยู่ในระดับมากที่สุด คะแนนเฉลี่ย 4.55 สรุปได้ว่าคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางโคตายที่พัฒนาขึ้น สามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นสำหรับครูในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในบริบทโรงเรียนที่มีข้อจำกัดด้านเครื่องดนตรีและช่วยยกระดับคุณภาพการสอนดนตรีและพัฒนาศักยภาพทางดนตรีของผู้เรียนอย่างรอบด้าน

คำสำคัญ : คู่มือการสอน, การขับร้องเบื้องต้น, โคตาย

Title	The Creation of a Basic Vocal Instruction Manual Based on the Kodály Approach for Lower Secondary School Students
Author	Boonyawan Yodsukprasert
Program	Music Education
Major Advisor	Assistant Professor Dr.Natsarun Tissadikun
Co-advisor	Assistant Professor Dr.Warinthorn Sisiadngam
Academic Year	2024

ABSTRACT

This research on creating a teaching guide for basic singing skills based on the Kodály approach for junior high school students aims to: 1) study the teaching approach for basic singing skills based on the Kodály approach for junior high school students; 2) create a teaching guide for basic singing skills based on the Kodály approach for junior high school students; and 3) evaluate the suitability of the teaching guide for basic singing skills based on the Kodály approach for junior high school students. The research was conducted through interviews with two groups of informants: experts in music teaching based on the Kodály approach and experts in singing teaching, totaling five individuals. The interview data was then analyzed by organizing the interview content into chapters, analyzing the data, and using it to create the teaching guide for basic singing skills based on the Kodály approach for junior high school students.

The research findings indicate that the Kodály approach to music teaching and basic singing teaching are conceptually consistent. Both approaches emphasize listening and singing skills as fundamental to musical skill development. The main tools based on Kodály's approach include listening and singing practice combined with the use of hand signs, which promote understanding of pitch through practical application. While vocal instruction emphasizes listening and singing skills, it also places additional emphasis on vocal posture, vocal technique, melody, and rhythm to lead to appropriate interpretation of musical pieces. The teaching guide is divided into four chapters: Chapter 1: Breathing skills and vocal warm-ups using the sequential Solfège method of developing pitch skills according to Kodály's approach and the use of hand signs in teaching activities; Chapter 2: Ear training for singing using the Solfège notation system

combined with movable do and staff notation in teaching activities; Chapter 3: Vocal training for singing using rounds and canons in teaching activities; Chapter 4: Singing songs using folk songs according to Kodály's approach in teaching activities. The suitability of the Kodály-based introductory vocal skills teaching guide for junior high school students, both in terms of content and instrument quality, was rated as very high with an average score of 4.55. In conclusion, the developed Kodály-based introductory vocal skills teaching guide is highly effective. This can be used as an effective guideline for teaching basic vocal skills to secondary school teachers, especially in schools with limitations in musical instruments. It helps to improve the quality of music education and develop students' musical potential comprehensively.

Keywords : Teaching guide, Basic vocal skills, Kodály

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ด้วยความรู้ความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐศรีณย์ ทฤษฎีคุณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรินทร์ สีเสียดงาม ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ที่ให้ความรู้ คำปรึกษา และช่วยกระตุ้นให้กำลังใจกับผู้วิจัยตลอดระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ และดูแลเอาใจใส่ตรวจสอบแก้ไขอย่างละเอียด จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ยิ่ง รวมถึง คณาจารย์ประจำหลักสูตร ที่ได้ให้ความรู้และประสบการณ์ตลอดระยะเวลาการศึกษา

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ ครอบครัว เพื่อน และผู้ที่ทำให้กำลังใจทุกท่าน ที่คอยสนับสนุนทั้งด้าน จิตใจ และกำลังใจอย่างอบอุ่นตลอดระยะเวลาการทำวิจัย ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา และการทำวิจัยในอนาคต

บุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ
ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ซ
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
คู่มือ.....	7
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	10
ทักษะการขับร้องเบื้องต้น.....	12
แนวทางของโคดาย.....	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	31
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	31
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	32
การสร้างเครื่องมือวิจัย.....	33
การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือวิจัย.....	34
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	34
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	36
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
ตอนที่ 1 แนวทางการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้น ตามแนวทางของโคดายสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น.....	37
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านแนวคิดการสอนดนตรีตามแนวทางของโคดาย.....	37
แนวคิดและความสำคัญของการสอนดนตรีตามแนวทางของโคดาย.....	37

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
แนวทางการสอนดนตรีตามแนวทางโคดายกับการพัฒนาทักษะการขับร้องในระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น.....	39
การวัดและประเมินผลผู้เรียนตามแนวทางของโคดาย.....	43
ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการเรียนการสอน.....	44
ข้อเสนอแนะสำหรับการจัดทำคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทาง โคดายสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.....	45
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้น.....	46
แนวคิดการสอนทักษะการร้องเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น.....	46
แนวทางการสอนขับร้องเบื้องต้น.....	48
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการสอนทักษะขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคดาย	50
ตอนที่ 2 คู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้น ตามแนวทางของโคดาย.....	51
ตอนที่ 3 ความเหมาะสมต่อการนำคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้น ตามแนว ทางของโคดาย สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.....	52
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	57
สรุปผลการวิจัย.....	57
อภิปรายผล.....	59
ข้อเสนอแนะ.....	60
บรรณานุกรม.....	61
ภาคผนวก.....	64
ภาคผนวก ก หนังสือราชการ.....	65
ภาคผนวก ข คู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคดาย.....	79
ภาคผนวก ค แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือ สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน ดนตรีระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.....	123
ภาคผนวก ง แบบประเมินประสิทธิภาพเครื่องมือแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้เชี่ยวชาญ ด้านการสอนดนตรีตามแนวทางของโคดาย.....	126
ภาคผนวก จ แบบประเมินประสิทธิภาพเครื่องมือแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้เชี่ยวชาญ ด้านการสอนทักษะการขับร้อง.....	131
ภาคผนวก ฉ แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีตามแนวทางของ โคดาย.....	135
ภาคผนวก ช แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนขับร้อง.....	139
ภาคผนวก ซ สำเนาประกาศนียบัตรภาษาอังกฤษ / ผลการสอบ CEFR.....	143
ภาคผนวก ฌ แบบตอบรับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ.....	145
ประวัติผู้วิจัย.....	147

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2.1 สัญญาณมือ.....	24
2.2 สัญลักษณ์ภาพแทนจังหวะของโคดา.....	24
2.3 สัญลักษณ์แทนจังหวะตัวโน้ตของโคดา.....	25
4.1 หลักการด้านการพัฒนาทักษะการฟังและร้อง.....	40
4.2 ตัวอย่างการกำหนดคำพยางค์แทนจังหวะ.....	42
4.3 ตัวอย่างสัญลักษณ์มือ (Curwen Hand Signs).....	42
4.4 แนวคิดการขับร้องช่วยพัฒนาผู้เรียนดนตรีในด้านต่าง ๆ.....	47
4.5 ตัวอย่างการฝึกขับร้องระดับเสียงโน้ต 1-5 ตัว.....	48
4.6 ความสัมพันธ์ของแนวคิดการสอนดนตรีแบบโคดาและการสอนขับร้อง.....	51

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางด้านการขับร้อง ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น.....	11
2.2 พยาธิชนะควบล้ำและพยาธิชนะนาสิกที่มีความก้องบริเวณใบหน้า.....	19
2.3 วิธีการสอนที่ผู้วิจัยเลือกใช้ในการจัดทำคู่มือ.....	26
แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญงานวิจัยเรื่อง การสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้น	
4.1 ตามแนวทางของโคคาย ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.....	53
ผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญการสอนขับร้อง และมีประสบการณ์ในการสอนไม่ต่ำกว่า	
4.2 10 ปี.....	54
4.3 เกณฑ์การให้คะแนน.....	55

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย

กระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของ ดนตรี ซึ่งจัดเป็นวิชาหนึ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ที่ช่วยพัฒนานักเรียนให้มีสุนทรียภาพ รู้จักคุณค่าความงาม ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพชีวิต ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ อีกทั้งช่วยส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษา การประกอบอาชีพในอนาคต จึงได้บรรจุให้วิชาดนตรีเป็นวิชาพื้นฐานตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตลอดจนมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากการศึกษาคุณภาพผู้เรียนตามตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จะเห็นได้ว่ากระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญกับการร้องเป็นสำคัญในการเสริมสร้างความสามารถพื้นฐานทางด้านดนตรี เนื่องจากการร้องสามารถเข้าถึงได้ง่าย ไม่จำเป็นต้องใช้เครื่องดนตรี และเป็นสิ่งที่มนุษย์สามารถกระทำได้เป็นอันดับแรกเมื่อเริ่มออกเสียงได้ (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2541 : 10) แต่การฝึกฝนให้เกิดเป็นทักษะความชำนาญนั้น ต้องได้รับการฝึกฝนที่เป็นลำดับขั้นตอน โดยไล่เรียงลำดับเนื้อหาจากความรู้ทั่วไปจนถึงการลงลึกถึงเทคนิคการร้อง ซึ่งในคุณภาพผู้เรียนเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กระทรวงศึกษาธิการได้ระบุเกี่ยวกับการร้องไว้ว่า รู้และเข้าใจถึงความแตกต่างทางด้านเสียง องค์ประกอบ อารมณ์ ความรู้สึกของบทเพลงจากวัฒนธรรมต่างๆ มีทักษะในการร้อง บรรเลงเครื่องดนตรีทั้งเดี่ยวและเป็นวงโดยเน้นเทคนิคการร้อง บรรเลงอย่างมีคุณภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 5) จากคุณภาพผู้เรียนดังกล่าว ผู้สอนในระดับมัธยมจึงจำเป็นต้องมีความรู้ ทักษะความชำนาญ รวมถึงมีความสามารถวิเคราะห์ เข้าใจ จุดมุ่งหมาย ตัวชี้วัดที่มีอยู่ในหลักสูตร

การเรียนการสอนในประเทศไทยมักประสบปัญหาเนื่องจากผู้สอนส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายให้สอนไม่ตรงตามวิชาเอกที่สำเร็จ ส่งผลให้ผู้สอนขาดความแม่นยำในเนื้อหาเชิงลึก ถ่ายทอดเนื้อหาได้ไม่ดี ไม่สามารถคาดการณ์ถึงสิ่งที่จะเป็นอุปสรรคต่อการเรียนที่จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจยาก ขาดเทคนิคการสอน ไม่มีกิจกรรมการสอนที่หลากหลาย รวมถึงขาดวิธีการประเมินนักเรียนที่เหมาะสม (วนิดา ประคัลภ์กุล, 2558 : 391) สอดคล้องกับการศึกษาของ ยุทธนาวิ เมืองซอง (2555) ที่ได้ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการเรียนการวิชาดนตรี โดยระบุไว้ว่า ด้านเนื้อหาข้อที่มีปัญหามาก คือ การวิเคราะห์เนื้อหากิจกรรมเน้นการฟังและการร้องเพลง ผู้สอนขาดทักษะความชำนาญ แผนการสอนที่เขียนจากสำนักพิมพ์ต่าง ๆ หรือจากส่วนกลางไม่สอดคล้องกับท้องถิ่นและเนื้อหาบางเรื่อง ผู้สอนไม่สามารถทำการสอนได้ ควรจัดอัตราครูดนตรีโดยเฉพาะมาทำการสอนหรือควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการวิเคราะห์เนื้อหาหรือกิจกรรมซึ่งในความเป็นจริงแล้วนั้นการจัดสรรผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาด้านการขับร้องโดยตรงนั้นไม่เพียงพอต่อการกระจายไปยังโรงเรียนทั่วประเทศ การจัดทำคู่มือการสอนจึงนับเป็นทางเลือกที่ดีที่จะช่วยให้ผู้สอนสามารถสอนทักษะการร้องเพลงได้ง่ายมากยิ่งขึ้น

คู่มือการสอน จัดเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีบทบาทสำคัญต่อการสอน โดยบรรจุเนื้อหาที่ช่วยให้ผู้สอนเข้าใจถึงหลักสูตร เนื้อหา สารการเรียนรู้ รวมถึงวิธีการสอน กระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้สอนสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งวิธีการสอนดนตรีแบบดั้งเดิมนั้น มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้แบบใส่ความรู้เป็นฐาน (Input Based Education; IBE) จากการฟังบรรยาย (Lecture-based Learning) ทฤษฎีในตำราเรียนตลอดทั้งคาบยึดผู้สอนเป็นศูนย์กลาง (Teacher-centered) ทำให้ความรู้ที่ผู้เรียนได้รับนั้นไม่ยั่งยืน (สุริยา วิทยาประดิษฐ์, 2561 : 90) เพื่อให้การสอนทักษะการร้องบรรเลงเป้าหมาย จึงต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการสอนให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การมุ่งเน้นผลลัพธ์ (Outcome Based Education; OBE) ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-centered) วิธีการสอนที่มุ่งเน้นสิ่งที่ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริงหลังจากได้รับกระบวนการเรียนรู้ทั้งหมด โดยการกำหนดผลลัพธ์ไว้ก่อนและสร้างหลักสูตร หรือกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนผลลัพธ์ที่ตั้งใจไว้ นำไปสู่กระบวนการวางแผนที่แตกต่างจากการวางแผนการศึกษาแบบเดิม (Bouslama, Lansari, Al-Rawi & Abonamah, 2003 : 204) ซึ่งตรงกับแนวทางและกระบวนการสอนของโคดาไล (Zoltán Kodály) ที่ผู้สอนจะต้องวางแผนปรับเปลี่ยนกระบวนการวิธีการสอนให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตามเป้าหมาย หรือผลลัพธ์ที่กำหนดไว้ได้

แนวทางและกระบวนการสอนของโคดาไลที่ถึงแม้จะมีมายาวนานกว่า 14 ทศวรรษ แต่ปัจจุบันยังนิยมนำไปประยุกต์เข้ากับการสอนดนตรีสมัยใหม่ทั่วโลก (Sibel Coban, 2016 : 25) เนื่องจากกระบวนการสอนของโคดาไลนั้นสามารถทำให้ผู้สอนบรรลุเป้าหมายในการสอนทักษะดนตรี ซึ่งเป็นรูปธรรมที่จับต้องได้ยากให้เข้าใจได้ง่าย ผ่านทางการทำกิจกรรมที่มีความสนุกสนาน เน้นให้ผู้สอนจัดกระบวนการสอนที่เน้นการลงมือปฏิบัติ ยึดหลักการให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (ณรุทธิ์ สุทธิจิตต์, 2536, อ้างถึงใน, ธนวัฒน์ กองผาสุก, 2564 : 85) กล่าวถึงแนวทางการสอนโคดาไลไว้ว่า การสอนของโคดาไลเน้นการร้องเป็นหลักโดยมีการจัดสาระดนตรีอย่างเป็นระบบและใช้ระบบสัญลักษณ์แทนเสียงดนตรีที่เหมาะสมกับผู้เรียน ควบคู่กับระบบการอ่านโน้ตแบบซอล-ฟา โดยให้ตัวโน้ต คือ โด ในบันไดเสียงเมเจอร์และ ลา ในบันไดเสียงไมเนอร์ รวมถึงการอ่านโน้ตแบบโด เคลื่อนที่ และกำหนดสัญลักษณ์มือแทนระดับเสียง สอดคล้องกับผลวิจัยของ วรณวุฒิ วรณารุณ (2553) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมดนตรีตามแนวคิดโคดาไลที่มีต่อทักษะทางดนตรีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า นักเรียนมีทักษะทางดนตรีมากขึ้นหลังจากการใช้ชุดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับผลวิจัยของ ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์ (2557) ศึกษาแนวทางการสอนโคดาไลเพื่อสร้างชุดการสอนคีย์บอร์ดเบื้องต้น พบว่าวิธีการสอนโคดาไลสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับวิธีการสอนปฏิบัติเครื่องดนตรีในระดับพื้นฐานได้ดียิ่งยั้ง สามารถสอนนักเรียนให้เข้าใจสัญลักษณ์ทางดนตรี การอ่านโน้ต จังหวะ ระดับเสียง ประโยคเพลงเพื่อให้นักเรียนเกิดความสุขสนุกสนานและงานวิจัยของ นิตยา ลิมสนิท (2561) ที่ได้ศึกษาการใช้ชุดกิจกรรมการสอนมัลติมีเดีย ผสมผสานกับการจัดระบบการเรียนการสอนตามแนวคิดของโคดาไล เพื่อพัฒนาความสามารถด้านดนตรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า โดยภาพรวมคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและนักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้น โดยใช้แนวทางของโคดายเป็นกิจกรรมในการเรียนรู้ สำหรับผู้สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของประเทศไทยเพื่อเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้สอนพัฒนาทักษะทางด้านการร้องของผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แนวทางการสอนดนตรีแบบโคดายมาปรับใช้เพื่อให้การสอนขับร้องได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคดายสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
2. เพื่อสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคดายสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
3. เพื่อประเมินความเหมาะสมต่อการนำคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคดายสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นต่อการนำคู่มือไปใช้

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ตามประเภทของการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลด้านการศึกษาแนวทางการสอนดนตรีตามแนวทางของโคดาย เพื่อการเรียนรู้ทักษะการขับร้องเบื้องต้นจำนวนทั้งสิ้น 5 ท่าน โดยใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่สำเร็จการศึกษาโดยตรงด้านการสอนดนตรีตามแนวทางของโคดายมีประสบการณ์ด้านการสอนและอบรมการสอนดนตรี การฟัง การร้องในเชิงการฝึกสอดประสานโดยใช้แนวทางของโคดายเป็นหลักมาไม่น้อยกว่า 10 ปี หรือเป็นอาจารย์สอนวิชาเอกขับร้องตะวันตก ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 10 ปี ดังนี้

1.1 ผู้ให้ข้อมูลท่านที่ 1 เป็น วิทยากรด้านการอบรมการสอนดนตรี ตามแนวทางของโคดาย ได้รับ Kodály Certificated Level III จาก Teacher Training Western University, Canada

1.2 ผู้ให้ข้อมูลท่านที่ 2 เป็น อาจารย์ประจำวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร Diploma of Kodaly course in Music Pedagogy, Zoltán Kodály Pedagogical Institute of Music, Kecskemét, Hungary

1.3 ผู้ให้ข้อมูลท่านที่ 3 เป็น อาจารย์พิเศษภาควิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สำเร็จการศึกษาด้านการสอนดนตรี จาก Zoltán Kodály Pedagogical Institute of Music, Hungary

1.4 ผู้ให้ข้อมูลท่านที่ 4 เป็น อาจารย์ประจำวิชาทักษะขับร้อง หลักสูตรครุศาสตร์ บัณฑิต สาขาวิชาดนตรีตะวันตกศึกษา วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

1.5 ผู้ให้ข้อมูลท่านที่ 5 เป็น อาจารย์พิเศษวิชาขับร้องคลาสสิก ภาควิชาดนตรี ตะวันตก วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และผู้เชี่ยวชาญสาขาสังคีตศิลป์สากล สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

2. การศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) กลุ่มตัวอย่างผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของคู่มือ จำนวนทั้งสิ้น 5 ท่าน โดยใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ด้านการสอนดนตรีในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่น้อยกว่า 5 ปี หรือมีตำแหน่งครูวิทยฐานะชำนาญการ ดังนี้

2.1 ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1 เป็น ครูผู้สอนวิชาดนตรี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบอน

2.2 ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 เป็น ครูผู้สอนวิชาดนตรี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเซนต์แมรี

2.3 ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 เป็น ครูผู้สอนวิชาดนตรี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวังไกลกังวลในพระบรมราชูปถัมภ์

2.4 ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 เป็น ตำแหน่งครูวิทยฐานะชำนาญการ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนกาญจนาภิเษก วิทยาลัยสุพรรณบุรี

2.5 ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 5 เป็น ตำแหน่งครูวิทยฐานะชำนาญการ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยาลัยนาฏศิลป์

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยโดยแบ่งเป็น 3 ด้าน ประกอบไปด้วย

1. ด้านทักษะการขับร้องเบื้องต้น การเคลื่อนไหวร่างกาย การหายใจ การเปล่งเสียง การสร้างเสียงสะท้อน ทำนองและจังหวะ การขับร้องเพลง และการตีความบทเพลง ตามแนวทางของโคตยา

2. ด้านการสอน กิจกรรมการสอนตามแนวทางของโคตยาสำหรับการสอนร้องเพลงเบื้องต้น ทั้งนี้ ผู้วิจัยนำผลของการศึกษาดังกล่าวไปจัดทำเป็นคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคตยา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีองค์ประกอบของคู่มือฯ ได้แก่ เนื้อหา จุดประสงค์ ผลการเรียนรู้ คำชี้แจงสำหรับผู้สอน ขั้นตอนการสอน และกิจกรรมการประเมินผลรายบท เป็นต้น

3. การประเมินความเหมาะสมของการนำคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคตยาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นไปใช้ ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ โดยมี

การประเมินในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ ความเหมาะสมด้านรูปแบบ ความเหมาะสมและความสอดคล้องของเนื้อหา และกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป็นต้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบแนวทางการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้น ตามแนวทางของโคตยาในการเรียนรู้สำหรับครูผู้สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
2. ได้คู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้น ตามแนวทางของโคตยาในการเรียนรู้ สำหรับครูผู้สอน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่เหมาะสมต่อการนำไปใช้จริง
3. ได้แบบประเมินความเหมาะสมต่อการนำคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคตยาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นต่อการนำคู่มือไปใช้

นิยามศัพท์เฉพาะ

คู่มือการสอน หมายถึง คู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคตยาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบไปด้วย เนื้อหา จุดประสงค์ ผลการเรียนรู้ คำชี้แจงสำหรับผู้สอน ขั้นตอนการสอนและกิจกรรมการประเมินผลรายบท เป็นต้น

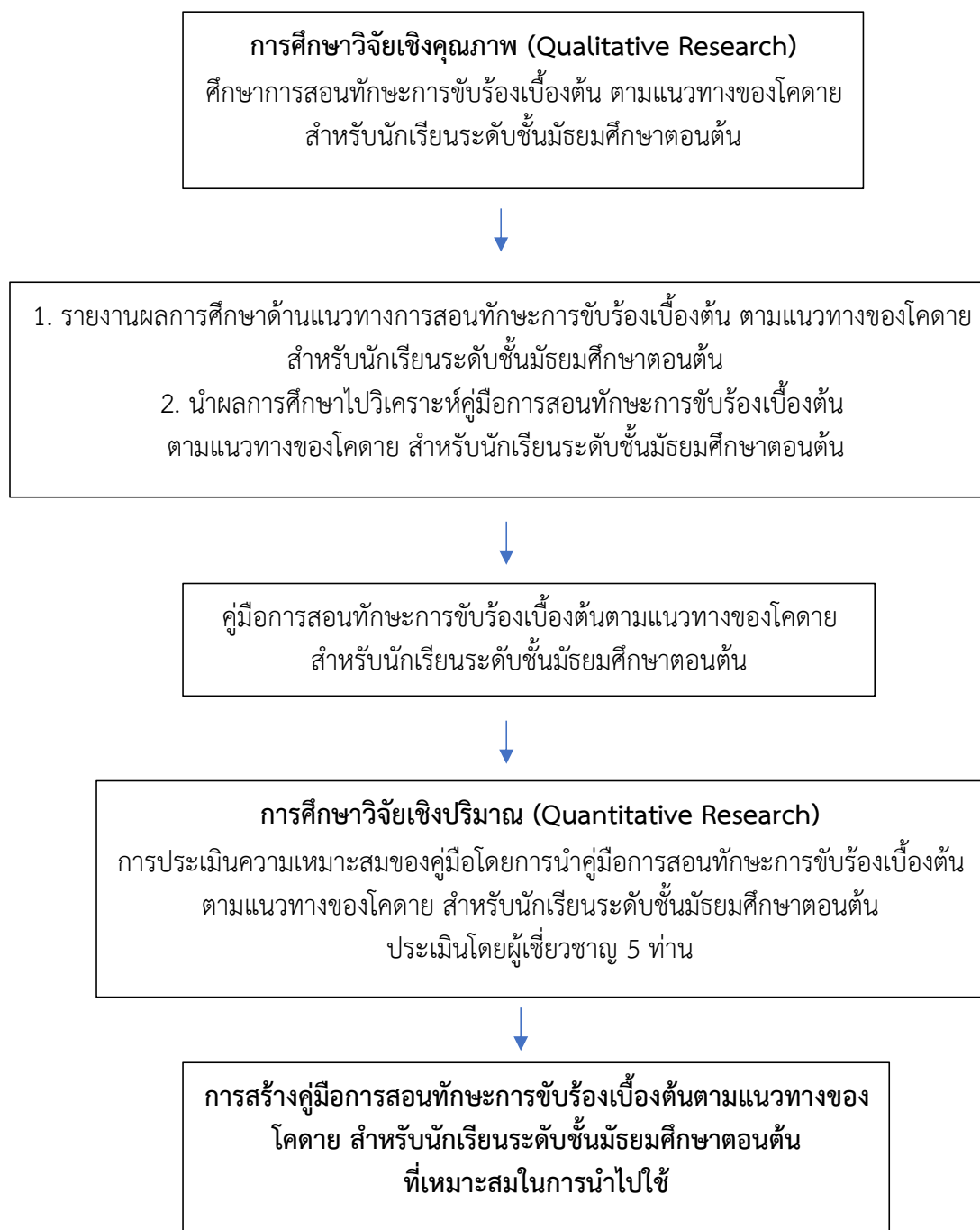
ทักษะการขับร้องเบื้องต้น หมายถึง ทักษะที่จำเป็นในการขับร้อง ประกอบไปด้วย การเคลื่อนไหวร่างกาย การหายใจ การเปล่งเสียงเสียง การสร้างเสียงสะท้อน ทำนองและจังหวะ การขับร้องเพลงและการตีความบทเพลงซึ่งเป็นพื้นฐานก่อนเข้าสู่ทักษะการร้องขั้นสูง

แนวทางโคตยา หมายถึง แนวคิดการสอนดนตรีที่มุ่งพัฒนาทักษะดนตรีผ่านการร้องเพลง โดยเน้นการพัฒนาสไตล์ทักษะอย่างเป็นลำดับขั้น และจัดลำดับการเรียนรู้จากง่ายไปยาก โดยใช้เพลงพื้นบ้านเป็นฐานการเรียนรู้

ผู้สอน หมายถึง ผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) และมีการจัดการเรียนการสอนในเนื้อหาทักษะการร้องเพลงให้กับนักเรียน

มัธยมศึกษาตอนต้น หมายถึง ระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ซึ่งเป็นช่วงวัยที่ผู้เรียนมีความพร้อมต่อการพัฒนาทักษะการร้องเพลงและการเรียนรู้ทางดนตรีในระดับที่ซับซ้อนเพิ่มขึ้น

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ที่มา : บุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ (2567)

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิจัยเรื่อง การสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคตยา สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวในการทำวิจัย ดังนี้

1. คู่มือ
2. กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
3. ทักษะการขับร้องเบื้องต้น
4. แนวทางของโคตยา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. คู่มือ

1.1 ความหมายของคู่มือ

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2545 : 95-96) ได้ให้ความหมายไว้ว่า คู่มือครู เป็นคู่มือ และแผนการสอนตามแต่นิตของชุดการสอน ภายในคู่มือจะชี้แจงถึงวิธีการใช้ชุดการสอนเอาไว้อย่างละเอียด อาจจะทำเป็นเล่มหรือแผ่นพับก็ได้

อร่าม เสือเดช (2549 : 3) ได้ให้ความหมายไว้ว่า คู่มือ คือ หนังสือที่เขียนเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ใช้คู่มือได้ศึกษาทำความเข้าใจ และง่ายต่อการปฏิบัติตามได้ ในการทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

ปรีชา ช่างขวัญยืน (2539, อ้างถึงใน, สุรศักดิ์ ปวงสุระโก, 2552 : 7) ได้ให้ความหมายไว้ว่าเป็นหนังสือที่ใช้ควบคู่กับการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่ให้แนวทางปฏิบัติแก่ผู้ใช้ให้สามารถกระทำสิ่งนั้นได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย โดยแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

- 1) คู่มือครู คือ หนังสือที่ให้แนวทางและคำแนะนำแก่ครู เกี่ยวกับสาระวิธีการ กิจกรรม สื่อวัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งข้อมูลหรือแหล่งอ้างอิงต่าง ๆ ปกติจะใช้ควบคู่กับตำราเรียน
- 2) คู่มือผู้เรียน คือ หนังสือที่ผู้เรียนใช้ควบคู่ไปกับตำราเรียน ประกอบด้วย สาระ คำสั่ง แบบฝึกหัด ปัญหา และคำตอบ ที่ว่างสำหรับเขียนตอบ
- 3) คู่มือทั่วไป คือ หนังสือที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งแก่ผู้อ่าน โดยมุ่งหวังให้ผู้อ่านหรือผู้ใช้มีความเข้าใจ และสามารถดำเนินการเรื่องนั้น ๆ ด้วยตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

สุทธิกานต์ รัญจวน (2556 : 8) ได้ให้ความหมายไว้ว่า คู่มือ คือ หนังสือหรือเอกสารอ้างอิงประเภทหนึ่งจัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมเรื่องราว และข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบุคคล เหตุการณ์แนวโน้มนเฉพาะด้าน ซึ่งอาจเป็นเรื่องราวที่น่าสนใจด้านใดด้านหนึ่ง หรือเรื่องในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะอย่างกว้าง ๆ โดยให้รายละเอียดของเรื่องราวนั้นอย่างสั้น ๆ กระชับรัด เพื่อผู้อ่านใช้เป็นเครื่องมือ

ศึกษาเรื่องที่สนใจ หรืออาจใช้เป็นคู่มือการปฏิบัติงานและใช้เป็นแหล่งอ้างอิงหาข้อเท็จจริงที่จะตอบคำถามในเรื่องราวหนึ่ง ๆ ได้โดยรวดเร็ว

อภिरักษ์ ขนอม, โสภณ เพ็ชรพวง และนักวิจัย เจริญสุข (2563 : 171-172) ได้ให้ความหมายไว้ว่า คู่มือ คือ เอกสารที่รวบรวมเนื้อหาทั้งทฤษฎีและแบบฝึกปฏิบัติเพื่อใช้ประกอบหรืออำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยมีรายละเอียดแนะนำวิธีการปฏิบัติในกิจกรรมเป็นการให้คำอธิบายและเฉลยปัญหาหรือข้อสงสัย เพื่อให้ได้ความรู้และคำตอบที่รวดเร็ว นิยมจัดทำเป็นรูปเล่ม สวยงาม ทนทานต่อการใช้งาน มักมีภาพประกอบเพื่อดึงดูดความสนใจและเพื่อให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น คู่มือที่ดีควรมีเนื้อหา รูปภาพและตัวอย่างประกอบที่ชัดเจนเหมาะสมตรงกับเรื่องที่ศึกษา เนื้อหารัดกุม อ่านแล้วเข้าใจง่าย รายละเอียดของคู่มือชัดเจนไม่ยากเกินไป ความเป็นปัจจุบันไม่ล้าสมัย

สุภาภรณ์ มลคล้า (2566 : 109) ได้ให้ความหมายไว้ว่า คู่มือ คือ หนังสือ เอกสาร ตำรา สมุด เป็นรูปเล่มเล็กกะทัดรัด ขนาดพกพา มีความสวยงาม ที่ใช้ควบคู่กับการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดตามวัตถุประสงค์ โดยใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจง่ายต่อการรับรู้ มีภาพประกอบ และมีแนวทางรายละเอียดสามารถปฏิบัติได้ เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ได้อย่างถูกต้อง และควรเป็นคู่มือที่ดีที่ประกอบไปด้วย รูปแบบเนื้อหาและการนำไปทดลองใช้ ปฏิบัติเกิดทักษะและเข้าใจในขั้นตอนการปฏิบัติ

จากความหมายของคู่มือดังกล่าวจึงสรุปได้ว่า คู่มือครู หมายถึง หนังสือ หรือเอกสารสิ่งพิมพ์ที่รวบรวมสาระวิธีการ กิจกรรม สื่อวัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งข้อมูลหรือแหล่งอ้างอิงทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มักจะสอดคล้องกับหลักสูตรหรือตำราเรียน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้สอนให้สามารถนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติและเผยแพร่ให้กับผู้เรียนได้อย่างถูกต้องตามเป้าหมาย

1.2 องค์ประกอบของคู่มือ

เอกวุฒิ ไกรมาก (2541 : 54) ได้ให้รายละเอียดองค์ประกอบของคู่มือครู ไว้ดังนี้

- 1) คำชี้แจงการใช้คู่มือ ประกอบด้วย
 - 1.1 วัตถุประสงค์ของคู่มือ
 - 1.2 ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการใช้คู่มือ
 - 1.3 วิธีการใช้
 - 1.4 คำแนะนำ
- 2) เนื้อหาสาระที่จะสอน โดยการให้เนื้อหาสาระโดยมีคำชี้แจงหรือคำอธิบายประกอบและอาจมีการวิเคราะห์เนื้อหาสาระให้ผู้ใช้เกิดความเข้าใจที่จะอ่าน
- 3) การเตรียมการสอน ประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้
 - 3.1 การเตรียมสถานที่ วัสดุ สื่อ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่จำเป็น
 - 3.2 การเตรียมวัสดุ เอกสารประกอบการสอน แบบฝึกหัดและแบบปฏิบัติ
- ข้อสอบ คำเฉลย
- 3.3 การติดต่อประสานงานที่จำเป็น
- 4) กระบวนการ วิธีการ กิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนนี้นับว่าเป็นส่วนสำคัญของคู่มือ คู่มือครูจำเป็นต้องให้ข้อมูลหรือรายละเอียดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 4.1 คำแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีดำเนินการสอน
- 4.2 คำแนะนำและตัวอย่างเกี่ยวกับกิจกรรมการสอนที่จะช่วยให้การสอนบรรลุผล
- 4.3 คำถาม ตัวอย่าง แบบฝึกปฏิบัติและสื่อต่าง ๆ ที่ใช้ในการสอน
- 4.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสิ่งควรทำ ไม่ควรทำ ซึ่งมักจะมาจากประสบการณ์ของผู้เขียน

5) การวัดประเมินผล คู่มือที่ดีควรจะให้คำแนะนำที่เกี่ยวข้องกับการสอนอย่างครบถ้วน การประเมินผลการสอนนับเป็นองค์ประกอบสำคัญของการสอน ที่คู่มือจำเป็นต้องให้รายละเอียด เช่น

- 5.1 เครื่องมือวัด
- 5.2 วิธีวัดผล
- 5.3 เกณฑ์การประเมินผล

6) ความรู้เสริมคู่มือครูที่ดีจะต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้ใช้และสามารถคาดคะเนได้ว่าผู้ใช้นั้นจะประสบปัญหาในเรื่องใดและจัดหาหรือจัดทำข้อมูลที่จะช่วยส่งเสริมความรู้ของครูอันจะทำให้การสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

7) ปัญหาและคำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา ผู้เขียนคู่มือควรจะเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในเรื่องที่เขียนมามากพอสมควร ซึ่งจะช่วยให้รู้ว่าการดำเนินการในเรื่องนั้น ๆ มักจะมีปัญหาอะไรเกิดขึ้นและจุดอ่อนในเรื่องนั้นมีอะไรบ้าง การเป็นผู้มีประสบการณ์และสามารถนำเอาประสบการณ์เหล่านั้นมาช่วยผู้ใช้ให้สามารถกระทำสิ่งนั้น ๆ ได้อย่างราบรื่นไม่เกิดอุปสรรคปัญหา นับว่าเป็นจุดเด่นของคู่มือ

8) แหล่งข้อมูลและแหล่งอ้างอิง คู่มือที่ดีไม่ควรขาดการให้แหล่งข้อมูล อ้างอิงซึ่งจำเป็นต่อผู้ใช้ในการไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม โดยเฉพาะอย่างยิ่งคู่มือครูที่ใช้เป็นแนวทางในการสอน หากครูได้รับข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ก็จะเป็นประโยชน์ต่อการสอน

ปรีชา ช่างขวัญยืน (2539, อ้างถึงใน, สุรศักดิ์ ปวงภูสะโก, 2552 : 8) ได้ให้รายละเอียดองค์ประกอบของคู่มือครู ไว้ดังนี้

- 1) คำชี้แจงในการใช้คู่มือโดยครอบคลุมวัตถุประสงค์ ความรู้พื้นฐานและการแนะนำของคู่มือ
- 2) เนื้อหาสาระที่จะสอนประกอบด้วยคำอธิบายและอาจมีการวิเคราะห์เนื้อหาสาระให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจที่กระจ่าง
- 3) การเตรียมการสอน การเตรียมสถานที่ วัสดุ สื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือที่จำเป็นแบบฝึกหัด ข้อสอบ คำเฉลย พร้อมทั้งการติดต่อประสานงาน
- 4) กระบวนการ วิธีการปฏิบัติกิจกรรมการสอน ขั้นตอน ตัวอย่าง กิจกรรมข้อบังคับ ข้อห้ามต่าง ๆ คำถามคำตอบ
- 5) การวัดผลประเมินผล เช่น เครื่องมือวัด วิธีการวัด พร้อมเกณฑ์การตัดสินผล
- 6) ความรู้เสริม สาระที่จะเสริมให้กับผู้อ่าน

7) ปัญหาและคำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา เพื่อแก้ไขจุดอ่อนในการเรียนรู้จากคู่มือ

8) แหล่งข้อมูลและแหล่งอ้างอิงต่าง ๆ ในการค้นคว้าเพิ่มเติม

อติทยา มีมัสสุ และคณะ (2565 อ้างถึงใน, ปัญญา รุ่งเรือง, 2567 : 495) ได้ให้รายละเอียดองค์ประกอบที่เหมาะสมของคู่มือประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก ได้แก่

ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ประกอบด้วย หน้าปก คำนำ สารบัญ คำชี้แจงในการใช้คู่มือ

ส่วนที่ 2 ส่วนเนื้อหา ประกอบด้วยเนื้อความรู้พื้นฐานที่จำเป็น

ส่วนที่ 3 ส่วนกิจกรรมการวัดและประเมินผล ประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ที่ให้ความรู้และทักษะผู้เรียน โดยการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด รวมทั้งมีเกณฑ์ในการวัดทักษะการปฏิบัติกิจกรรม

จากองค์ประกอบของคู่มือดังกล่าวจึงสรุปได้ว่า คู่มือการสอนควรประกอบไปด้วย 3 ส่วนหลัก คือ 1) ส่วนนำ ประกอบด้วย หน้าปก คำนำ สารบัญ คำชี้แจงในการใช้คู่มือ 2) ส่วนเนื้อหา ประกอบด้วยคำอธิบายประกอบการวิเคราะห์เนื้อหาสาระ การเตรียมการสอน การเตรียมสถานที่วัสดุ สื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือที่จำเป็น แบบฝึกหัด ข้อสอบ ค่าเฉลย พร้อมทั้งการติดต่อประสานงาน กระบวนการ วิธีการปฏิบัติกิจกรรมการสอน ขั้นตอน ตัวอย่าง กิจกรรมข้อบังคับ ข้อห้ามต่าง ๆ คำถาม คำตอบ ปัญหาและคำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา แหล่งข้อมูลและแหล่งอ้างอิงต่าง ๆ ในการค้นคว้าเพิ่มเติม 3) ส่วนกิจกรรมการวัดและประเมินผล

2. กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เป็นกลุ่มสาระที่เน้นให้นักเรียนมีสุนทรียภาพ มีจินตนาการ ชื่นชมความงาม และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคมแก่ผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้ชีวิตอย่างมีความสุข ซึ่งประกอบไปด้วย 3 สาระ ได้แก่ สาระทัศนศิลป์ สาระดนตรี และสาระนาฏศิลป์ เพื่อมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะวิธีการทางศิลปะ เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระในศิลปะแขนงต่าง ๆ

สาระดนตรี เป็นสาระที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบดนตรีแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ทางดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าดนตรี ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล ร้องเพลงและเล่นดนตรี ในรูปแบบต่าง ๆ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเสียงดนตรี แสดงความรู้สึกที่มีต่อดนตรีในเชิงสุนทรียะ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับประเพณีวัฒนธรรม และเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ โดยกำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรีไว้ดังนี้

มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล

2.1 คุณภาพผู้เรียนเมื่อจบระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 สาระดนตรี

ได้กำหนดคุณภาพผู้เรียนเมื่อจบระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สาระดนตรี ไว้ดังนี้

รู้และเข้าใจถึงความแตกต่างทางด้านเสียง องค์ประกอบ อารมณ์ความรู้สึกของบทเพลงจากวัฒนธรรมต่างๆ มีทักษะการร้อง บรรเลงเครื่องดนตรีทั้งเดี่ยวและเป็นวงโยเน้นเทคนิคการร้องบรรเลงอย่างมีคุณภาพ มีทักษะในการสร้างสรรค์บทเพลงอย่างง่าย อ่านเขียนโน้ตในบันไดเสียงที่มีเครื่องหมายแปลงเสียงเบื้องต้นได้ รู้และเข้าใจถึงปัจจัยที่มีผลต่อรูปแบบของผลงานทางดนตรี องค์ประกอบของผลงานด้านดนตรีกับศิลปะแขนงอื่น แสดงความคิดเห็นและบรรยายอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อบทเพลงสามารถนำเสนอบทเพลงที่ชื่นชอบได้อย่างมีเหตุผล มีทักษะในการประเมินคุณภาพของบทเพลงและการแสดงดนตรี รู้ถึงอาชีพต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับดนตรีและบทบาทของดนตรีในธุรกิจบันเทิง เข้าใจถึงอิทธิพลของดนตรีที่มีต่อบุคคลและสังคม

รู้และเข้าใจที่มา ความสัมพันธ์ อิทธิพลและบทบาทของดนตรีแต่ละวัฒนธรรมในยุคสมัยต่างๆ วิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้งานดนตรีได้รับการยอมรับ

2.2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ได้กำหนดตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่เกี่ยวข้องกับทักษะการขับร้อง โดยสรุปเป็นตารางได้ ดังนี้

ตารางที่ 2.1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางด้านการขับร้อง ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ระดับชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.1	ม.1/1 อ่าน เขียน ร้องโน้ตไทยและโน้ตสากล	เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี - โน้ตเพลงไทย อัตรากำลังสองชั้น - โน้ตสากล ในกุญแจซอลและฟา ในบันไดเสียง C Major
	ม.1/3 ร้องเพลงและใช้เครื่องดนตรีบรรเลงประกอบการร้องเพลงด้วยบทเพลงที่หลากหลายรูปแบบ	การร้องและการบรรเลงเครื่องดนตรีประกอบการร้อง - บทเพลงพื้นบ้าน บทเพลงปลุกใจ - บทเพลงไทยเดิม - บทเพลงประสานเสียง 2 แนว - บทเพลงรูปแบบ ABA - บทเพลงประกอบการเต้นรำ
ม.2	ม.2/2 อ่าน เขียน ร้องโน้ตไทยและโน้ตสากลที่มีเครื่องหมายแปลงเสียง	เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี - โน้ตเพลงไทย อัตรากำลังสองชั้น - โน้ตสากล (เครื่องหมายแปลงเสียง)

(ต่อ)ตารางที่ 2.1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางด้านการขับร้อง ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ระดับชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.2	ม.2/4 ร้องเพลงและเล่นดนตรีเดี่ยวและรวมวง	เทคนิคการร้องและบรรเลงดนตรี - การร้องและบรรเลงเดี่ยว - การร้องและบรรเลงวง
ม.3	ม.3/2 ร้องเพลง เล่นดนตรีเดี่ยวและรวมวง โดยเน้นเทคนิคการร้อง การเล่น การแสดงออกและคุณภาพเสียง	เทคนิคและการแสดงออกในการขับร้องและบรรเลงเดี่ยวและรวมวง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้น ตามแนวทางของโคตยาที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยคัดเลือกตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ที่ผู้สอนจะต้องมีความรู้ ความชำนาญเกี่ยวกับเทคนิคการขับร้องเบื้องต้นเพื่อให้ผู้เรียนสามารถบรรลุคุณภาพผู้เรียนเมื่อจบมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้

3. ทักษะการขับร้องเบื้องต้น

3.1 ความหมายของการขับร้อง

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2554 : 20) กล่าวว่า ขับ คือ การร้องเป็นทำนอง เช่น ขับกล่อม ขับเสภา ร้อง คือ การเปล่งเสียง ใช้หมายความว่าร้องเพลง, ร้องไห้ แล้วแต่คำแวดล้อม

เจตชรินทร์ จิรสันติธรรม (2553 : 20) กล่าวว่า ขับ หมายถึง การเปล่งเสียงไปตามบทกวีโดยยึดลำนาคำเป็นสำคัญ มีทำนองตกแต่งบ้างเพียงเล็กน้อย ส่วนเสียงสูงต่ำอนุโลมไปกับเสียงแตงของถ้อยคำนั้นๆ ไม่กำหนดว่าจะสั้นหรือยาวเพียงใด

เหนือดวง พูลเพิ่ม (2560 : 57) กล่าวว่า การนำหลักการ “ขับ” และการ “ร้อง” มาผสมผสานให้เข้ากัน ด้วยการปรับแต่งและปรับเปลี่ยนเสียงร้องไปตามกวีนิพนธ์ต่าง ๆ โดยยึดเสียงที่มีความสั้น-ยาว เบา-แรง เสียงสูง-ต่ำ สลับปรับเปลี่ยนกันไปแบบเป็นจังหวะ การขับร้องจะต้องยึดถือเนื้อเพลง หรือทำนองหลักเป็นส่วนสำคัญและถ้อยคำที่มีเสียงสูง-ต่ำ จะต้องอนุโลมเข้าหาทำนองแห่งเสียงเพลงนั้นๆ

จากความหมายของการขับร้องดังกล่าวข้างต้น จึงสรุปได้ว่า การขับร้อง หมายถึง การเปล่งเสียงออกมาเป็นถ้อยคำที่มีระดับเสียงสูง-ต่ำ เบา-แรง โดยยึดถือเนื้อร้องหรือทำนองหลักของบทเพลงโดยมีจังหวะกำหนดแน่นอน

3.2 เนื้อหาในการสอนขับร้อง

ขบวนการในการขับร้องประกอบด้วยการหายใจและการบริหารลมหายใจ การเปล่งเสียง สรีระศาสตร์ ท่าทางที่ถูกต้อง โทนเสียงต่าง ๆ การเปิดคอ การเชื่อมเสียงในช่วง Chest tone Head tone และ Mix tone อักขระ การตีความบทเพลง การแสดงท่าทาง ในการเรียนการสอนจะเริ่มจากการวอร์มเสียงและการ Vocalize ก่อน โดยจะเริ่มจากการ “ฮัม” (Joan Frey Boytim, 2003)

ดวงใจ อมาตยกุล (2545 : 2) กล่าวถึงเนื้อหาการสอนขับร้องไว้ว่า ควรประกอบด้วยการยืน การวางท่าทางการหายใจและการควบคุมระบบการหายใจเพื่อแปลงเสียงการควบคุมเสียงการแปลงเสียงขับร้องด้านทำนองจังหวะถึงการแปลงเสียงพยัญชนะและสระการใช้เทคนิคต่างๆเพื่อถ่ายทอดความหมายและอารมณ์เพลงสู่ผู้ฟัง

ดุष्ฎี พนมยงค์ (2547, อ้างถึงใน, เหนือดวง พูลเพิ่ม, 2560 : 57) กล่าวถึงเนื้อหาการสอนขับร้องไว้ ดังนี้

- 1) เสรีศาสตร์ในการขับร้องแบ่งเป็น 3 ส่วนคืออวัยวะที่ใช้หายใจ, อวัยวะที่ใช้ในการแปลงเสียง และอวัยวะในการสร้างเสียงสะท้อน
- 2) พื้นฐานในการหายใจและการควบคุมลมหายใจ
- 3) การแปลงเสียงและการสร้างเสียงสะท้อน
- 4) ทฤษฎีดนตรีเครื่องหมายกำหนดคีย์ (key signature), บันไดเสียง (Scales)
- 5) การออกเสียงให้ถูกต้องตามอักขระวิธีและรูปปาก
- 6) ทำนองและจังหวะประกอบด้วยระดับเสียง การอ่านโน้ตในระดับเสียงต่าง ๆ การอ่านจังหวะต่าง ๆ (Tempo) อัตราจังหวะ (Meter) จังหวะตามทำนอง (Rhythm)
- 7) การเลือกเพลงที่เหมาะสมกับเสียง
- 8) การวิเคราะห์เนื้อหาเพลง
- 9) การฝึกอ่านทำนองเพลงทันทีที่เห็นโน้ต
- 10) การฟังการจดจำบันไดเสียงต่าง ๆ ทั้งเจ็ดเสียงและการจดจำเสียงคอร์ด
- 11) การทำความเข้าใจกับเนื้อเพลง
- 12) ขับร้องให้มีลีลาตามลักษณะของบทเพลง
- 13) เทคนิคการขับร้องเช่นความดัง - เบาการวางน้ำหนักคำในแต่ละประโยค
- 14) การผ่อนคลายร่างกาย

จากเนื้อหาการสอนขับร้องดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า เนื้อหาในการสอนขับร้องที่ด้นนั้นควรประกอบไปด้วยเนื้อหา 4 ส่วน คือ 1) ความรู้ทางด้านสรีระศาสตร์ เพื่อให้เข้าใจถึงการทำงานของระบบอวัยวะ ช่องเสียงต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการขับร้องเพื่อให้ผู้ขับร้องสามารถควบคุมการทำงานของกล้ามเนื้อต่างๆได้เป็นอย่างดี 2) ความรู้พื้นฐานทางด้านการขับร้อง ได้แก่ ท่าทาง การหายใจ การแปลงเสียง การสร้างเสียงสะท้อน 3) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับทฤษฎีดนตรี ได้แก่ คีย์ ระดับเสียง การอ่านโน้ต การอ่านจังหวะ 4) การทำความเข้าใจ ตีความบทเพลงเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม

3. การฝึกทักษะการขับร้องเบื้องต้น

การขับร้อง คือ เครื่องดนตรีชิ้นแรกของมนุษย์ โดยติดตัวมาแต่กำเนิด ไม่ต้องใช้เครื่องดนตรีใดๆประกอบให้เกิดเสียง เป็นการใช้อวัยวะ ใช้อวัยวะและกล้ามเนื้อส่วนต่างๆในร่างกายเป็นเครื่องดนตรี อวัยวะและกล้ามเนื้อส่วนที่ใช้แปลงเสียงนี้ในภาษาดนตรีเรียกว่า Vocal organ ดังนั้น การขับร้องที่ดี ผู้ขับร้องจะต้องควบคุมการทำงานของกล้ามเนื้อส่วนต่างๆ ให้ทำงานสอดคล้องกันในการแปลงเสียง

3.1 การเคลื่อนไหวร่างกาย

ดุซงกี พนมยงค์ (2539, อ้างใน, ญัฐฐินี รุณรงค์, 2553 : 8) กล่าวว่า การฝึกเคลื่อนไหวร่างกาย เพื่อให้ร่างกายผ่อนคลายและมีความพร้อมในการเคลื่อนไหวในทุกอิริยาบถ แบบฝึกหัดการเตรียมร่างกายมีดังนี้

- 1) หมุนตัวไปทางซ้ายพร้อมทั้งเหยียดแขนทั้งสองข้างไปทางซ้ายให้เสมอไหล่จากนั้นหมุนตัวมาทางขวาและเหยียดแขนทั้งสองข้างมาทางขวาให้เสมอไหล่เช่นกัน
- 2) ประสานมือไว้ข้างหน้า แล้วกลับหงายมือ ยกแขนทั้งสองขึ้น หายใจเข้าช้าพลางเขย่งเท้าขึ้น ทั้งไว้สักรู้จากนั้นค่อย ๆ ปล่อยลงข้างลำตัว
- 3) ก้มตัวลงให้ขนานกับพื้น พร้อมกับหายใจออกเปล่งเสียง “ซื่อ” และทิ้งแขนลงสู่พื้น หายใจเข้าลึกๆพร้อมกับยืดตัวตรงและงอแขน กำฝ่ามือไว้ที่บ่า จากนั้นให้สะบัดแขนและมือขึ้นเหนือศีรษะ พร้อมเปล่งเสียง “ฮู” ดัง ๆ
- 4) หายใจเข้าลึก ๆ ยกไหล่ขึ้นชิดใบหูให้สูงที่สุด ค้างไว้ 3 วินาที จากนั้นปล่อยไหล่ลงอย่างรวดเร็ว พร้อมกับพ่นลมหายใจออกทางปาก
- 5) จินตนาการว่าเราเป็นคนปัญญาอ่อน ปล่อยขากรรไกรล่างลง ทิ้งคางปากห้อยคางไว้สักรู้ จากนั้นให้ก้มศีรษะลงอย่างรวดเร็ว ค้างไว้แล้วจึงห่อไหล่ให้สูงในลักษณะคล้ายกลัมนื้อขาดการควบคุม ต่อจากนั้นให้ก้มตัวโดยให้ก้มตัวโดยให้ลำตัวขนานกับพื้น ลำตัวส่วนบนจะต้องไม่เกร็ง
- 6) ก้มศีรษะอย่างรวดเร็ว ค้างไว้ 3 วินาที จากนั้นเอียงคอ ไปทางไหล่ซ้าย ค้างไว้ 3 วินาที และเอียงคอพับไปทางขวา
- 7) หายใจเข้าลึกๆ ยกแขนซ้ายขึ้นเหนือศีรษะ ค้างไว้ 3 วินาที ทั้งแขนซ้ายลงอย่างรวดเร็ว พร้อมกับพ่นลมหายใจออกทางปาก จากนั้นให้ทำซ้ำแต่เปลี่ยนเป็นแขนข้างขวา
- 8) หายใจเข้า เหยียดแขนซ้ายตรงๆขึ้นเหนือศีรษะ หายใจฝ่ามือและบิดข้อมือให้ปลายนิ้ว หันไปด้านขวาของลำตัวคล้ายดันเพดาน ส่วนแขนขวาเหยียดลงให้ฝ่ามืออยู่ด้านหน้าพลิกฝ่ามือคล้ายดันพื้น จากนั้นออกแรงดันทั้งบนและล่างคล้ายยืดแขน 3 ครั้ง พร้อมกับหายใจออกและทำซ้ำแต่สลับมือขวาอยู่ด้านบน มือซ้ายอยู่ด้านล่าง
- 9) นั่งลงกับพื้น เหยียดขาไปข้างหน้าแยกขาออกจากกัน จากนั้นยื่นมือขวาไปแตะปลายเท้าซ้าย แล้วยื่นมือซ้ายไปแตะปลายเท้าขวา ทำสลับให้ครบข้างละ 5 ครั้ง
- 10) เอื้อมมือขวาไปด้านหลังศีรษะ แล้วแตะหลังไหล่ซ้าย จากนั้นให้เอื้อมมือซ้ายข้ามมาแตะที่ศอกขวา ดึงเอาไว้ 5 วินาที ทำซ้ำแต่สลับข้างกัน
- 11) ยืนตรง มือเท้าเอว ยื่นปลายเท้าออกไปข้างหน้า หายใจเข้าพร้อมวาดปลายเท้าเป็นรูปครึ่งวงกลม ออกข้างลำตัวไปจรดด้านหลัง ค้างไว้ 3 วินาที แล้วจึงลากเท้าเป็นเส้นตรงกลับมาที่เดิม ทำด้านขวาอีกครั้งในลักษณะเดียวกันและปล่อยลมหายใจออกทางปากเป็นเสียง “ซื่อ”
- 12) นอนราบให้ขาทั้งสองข้างเหยียดตรงชิดกัน แขนแนบลำตัวพลิกตัวไปด้านซ้ายโดยใช้ลำตัวดันตัวขึ้นจนตัวตะแคง 90 องศา กับพื้น ห้ามใช้แขนช่วยในการพลิกตัว แล้วจึงทิ้ง

ตัวลงมาในท่านอนคว่ำหน้า จากนั้นค่อยๆดึงตัวกลับมาทางด้านหลังให้นอนตะแคงเช่นเดิม แล้วทั้งตัวกลับมาอยู่ในท่านอนหงาย พลิกตัวไปด้านขวาโดยปฏิบัติเช่นเดียวกับด้านซ้าย

ดวงใจ อมาตยกุล (2546 : 40) กล่าวว่า การเป็นนักร้องก็คล้ายกับนักกีฬาที่ต้องมีการอุ่นเครื่องและฝึกใช้กล้ามเนื้อส่วนต่างๆอย่างถูกต้อง

แบบฝึกหัดการเตรียมร่างกายมีดังนี้

1) การยืดหลัง ด้วยการนั่งยืดขาทั้งสองไปข้างหน้า แล้วก้มตัวไปแตะปลายเท้า จะทำแบบนี้ในท่าอื่นก็ได้ ยืดหลังไว้ประมาณ 1 นาที

2) การยืดลำตัว ด้วยการยกแขนขาขึ้นเหนือศีรษะ ให้แขนแนบหู ยืดตัวตรงแล้วเอียงไปด้านซ้ายซ้ๆ จนรู้สึกตึงส่วนลำตัวทางด้านขวา วางแขนขาลงแล้วยกแขนซ้ายขึ้นเอนตัวไปด้านขวาจนรู้สึกลำตัวทางด้านซ้ายตึง ทำสลับกันหลายๆ ครั้ง

3.2 การหายใจ

ดุष्ฎี พนมยงค์ (2542 : 66) กล่าวว่า การหายใจในการขับร้องไว้ว่า ไม่ว่าจะร้องเพลงประเภทใด การมีวิธีควบคุมและผ่อนลมหายใจที่ดี จึงจะสามารถมีเสียงที่ไพเราะได้ การหายใจเป็นการประสานงานร่วมกันของอวัยวะที่ใช้หายใจ อวัยวะที่ใช้ออกเสียงและอวัยวะที่ทำให้เกิดเสียงสะท้อน แต่ไม่ใช่แค่สุดลมหายใจเข้า-ออกเท่านั้น วิธีการหายใจที่ถูกต้องเมื่อหายใจเข้า กระบังลมจะเคลื่อนตัวลงต่ำทำให้เกิดที่ว่างบริเวณทรวงอก อากาศภายนอกจะไหลเข้าไปแทนที่โดยผ่านปากหรือจมูก หลอดลมแล้วเข้าสู่ปอด เมื่อหายใจออก กระบังลมจะยกสูงขึ้น อากาศภายในปอดก็จะถูกผลักออกทางหลอดลม จมูกหรือปาก

แบบฝึกหัดการหายใจ

1) เตรียมดอกไม้ที่มีกลิ่นหอมมาถือไว้แล้วสูดดมความหอมนั้นให้เต็มปอด จากนั้นให้ใช้จินตนาการโดยไม่ใช้ดอกไม้สุดลมหายใจลึกๆแล้วหายใจหายใจออกช้า ๆ

2) จินตนาการว่าไปเที่ยวต่างจังหวัดบรรยากาศธรรมชาติสูดลมหายใจเข้าออกช้า ๆ

3) นอนราบกับพื้นสร้างความรู้สึกว่ากำลังจะหลับและหายใจเข้าออกช้า ๆ โดยผ่อนคลายทุกส่วนของร่างกายยกเว้นช่วงท้องและกระบังลมที่ต้องขยาย

4) นั่งเอนบนเก้าอี้โดยเหยียดขาตรงตรงไปข้างหน้าแล้ววางศีรษะลงบนพื้นพนักด้านหลังและใช้หมอนเล็กๆหนุนศีรษะไว้ด้วยจากนั้นจึงผ่อนลมหายใจช้าๆผ่านช่องจมูกและปาก

5) ยืนให้ชิดกำแพงหรือประตูโดยส้นเท้าสะโพกและด้านหลังของศีรษะติดกับผนังวางมือลงบนหน้าท้องและผ่อนลมหายใจเข้าออกช้าๆอย่าออกกำลังหายใจมากเกินไป

6) นอนราบยกขาขึ้นพร้อมหายใจเข้าจากนั้นปล่อยขาเหยียดตรงอย่างรวดเร็วพร้อมกับหายใจออก

7) ยืนขึ้นปิดรูจมูกขวาหายใจเข้าทางรูจมูกซ้ายจากนั้นปิดรูจมูกซ้ายให้หายใจออกทางรูจมูกขวา

8) หายใจเข้ากลืนลมไว้ยืดแขนขาขึ้นเหนือศีรษะทำมือเหมือน ผลักเพดานพรางปล่อยลมหายใจยาวๆโดยค่อยๆแกว่งท้องที่ละน้อยจนกว่าจะปล่อยลมจนหมดจากนั้นใช้แขนซ้ายและปฏิบัติเช่นเดียวกับแขนขวา

9) สุดลมหายใจหายใจเข้าให้เต็มทีกลั้นหายใจประมาณ 20 วิแล้วจึงผ่อนลมหายใจออก

10) จุดเทียนเล่มพอประมาณถือไว้ในมือโดยยึดแขนให้ตรงให้เปลวเทียนตรงปากหายใจเข้าทั้งทางปากจมูกแล้วค่อยค่อยพ่นลมหายใจทางปาก อย่างสม่ำเสมอให้เปลวเทียนเคลื่อนไหวอย่างสม่ำเสมอเช่นเดียวกัน

11) หายใจเข้าลึกลึกหอบปากเพื่อให้ลมที่ปล่อยออกมามีจุดศูนย์กลางอยู่ที่เปลวไฟจากนั้นพ่นลมเป่าเทียนให้ดับทันทีปฏิบัติเช่นนี้หลายหลายครั้ง

มณีนุช เสมรสุด (2546 : 74) กล่าวว่า หากเราเรียนรู้หลักการหายใจให้ถูกต้อง เราจะสามารถบังคับเสียงให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามต้องการได้ การหายใจในการขับร้องต้องใช้ลมมากกว่าปกติในการเปลี่ยนเสียงและมีการใช้อวัยวะต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการหายใจ ลมหายใจปกติของมนุษย์จะหายใจเข้าผ่านจมูก หลอดลม เข้าปอด เมื่อหายใจออกลมจะกระทบสายเสียง (Vocal Chord) ทำให้เกิดเสียง ส่วนอวัยวะที่ช่วยบังคับลมหรือการหายใจในการขับร้อง เรียกว่า กะบังลม (Diaphragm) กะบังลม จะควบคุมลมหายใจที่ปล่อยออกมา ถ้าเราสามารถกักลมไว้ในกะบังลมได้มาก เมื่อปล่อยลมกลับออกมา อวัยวะเส้นเสียงด้านซ้ายและขวาจะกระทบกันทำให้เกิดเสียงที่มีพลังและชัดเจน

แบบฝึกหัดการหายใจ

1) เปิดปากกว้างประมาณ 2 เซนติเมตร วางลิ้นแบนราบ และปลายลิ้นแตะเบา ๆ ที่โคนฟันล่างไม่ยกลอยขึ้นมา

2) สุดลมหายใจหายใจเข้าทางปากคล้ายกับการหายใจโดยที่ไหล่คอ และอกไม่ขยับขึ้นหรือลง

3) บริเวณกระบังลมหรือกล้ามเนื้อซี่โครงด้านซ้ายและขวาจะขยายไปด้านข้างลำตัวจะรู้สึกว่ามีแรงอัดของลมอยู่ในช่องท้อง

4) ปล่อยลมให้ผ่านด้านใดฟันออกมาเป็นพยัญชนะ “ส” อย่างช้า ๆ เหมือนเสียงลมรั่วให้ยาวที่สุดโดยบริเวณกระบังลมจะค่อยค่อยหดตัวเข้าที่เดิม

ดวงใจ อมาตยกุล (2548: 48) กล่าวว่า การหายใจเป็นหัวใจสำคัญของกลวิธีการขับร้อง การหายใจสำหรับการขับร้องนั้น ใช้หลักการพื้นฐานเดียวกันกับการหายใจเพื่อการดำรงชีวิต แตกต่างกันตรงวิธีการควบคุมลมหายใจเข้าและออก

แบบฝึกหัดการหายใจ

เริ่มจากการสุดลมหายใจเข้าลึกๆ ทางจมูกเหมือนดมกลิ่นดอกไม้ช้า ๆ ประมาณ 3 - 4 วินาที แล้วผ่อนลมหายใจออกยาวๆ ควรปล่อยลมทีละน้อยเป็นเสียง “ซ” ทางไรฟัน เริ่มต้นทำเสียงที่จากสั้นๆ ไม่สม่ำเสมอแต่เมื่อฝึกไปสักพัก เสียงจะไม่สั้นเมื่อสามารถควบคุมลมหายใจในการเปล่งเสียงได้แล้ว ต่อไปให้ฝึกหายใจเข้าทางปากวิธีการฝึกเป็นแบบเดียวกันกับการหายใจเข้าทางจมูกแต่เปลี่ยนเป็นการหายใจเข้าทางปากและหายใจเข้าอย่างรวดเร็ว ให้ใช้เวลาเพียง 1 วินาทีเท่านั้น เมื่อหายใจเข้าทางปากและทางจมูกได้แล้ว สุดท้ายให้หายใจเข้าทางปากและทางจมูกพร้อมๆ แต่ต้องจัดลมหายใจให้พอดีกับการหายใจเข้าทั้งทางปากและทางจมูกนี้ จะทำให้เสียงก้องกังวานได้ดี

3.3 การสร้างเสียงสะท้อน

ดุซงึ่ พนมยงค์ (2542 : 25) กล่าวว่า จุดประสงค์ของการสร้างเสียงสะท้อน คือ ทำให้เสียงไพเราะ สมบูรณ์สดใส ชัดเจน หากทำได้ถูกต้องเสียงจะกังวานใส เสียงสะท้อนแบ่งเป็น เสียงสะท้อนในช่องอก ซึ่งเป็นเสียงค่อนข้างต่ำ เสียงสะท้อนในโพรงปากและจมูก เป็นเสียงระดับ ปานกลางและเสียงสะท้อนในช่องกะโหลก ซึ่งเป็นเสียงสูง เราจะฝึกเฉพาะที่ใดที่หนึ่งไม่ได้ต้องฝึกทั้ง สามส่วนไปพร้อมๆกัน ถ้าทำเฉพาะบางส่วน โดยไม่ประสานกับส่วนอื่น ๆ และไม่เปลี่ยนช่วงเกิดเสียง สะท้อนตามการเปลี่ยนแปลงของช่วงเสียงก็ไม่อาจจะได้เสียงสะท้อนที่ดี

มณีนุช เสมรสุต (2546 : 91) กล่าวว่า การทำเสียงสะท้อน คือการที่เสียงส่งผ่าน ออกมาตามลักษณะการขยายช่องเสียง โดยการเปิดลำคอให้กว้างมากหรือน้อย ซึ่งจะเป็นบ่อเกิดของ การก้องกังวานของเสียงมากหรือน้อยตามลำดับ ดังนั้น ลำคอจะต้องไม่เกร็ง ควรมีจินตนาการว่าเสียง จะถูกส่งไปข้างหน้าและเสียงที่ขับร้องออกมานั้นไพเราะและมีความหมาย การฝึกขับร้องเพลง คลาสสิก เป็นวิธีสร้างเสียงสะท้อนที่ดีมากเพราะ การออกเสียงให้ความสำคัญกับเสียงสระ โดยบังคับ รูปปากให้วางอยู่ในรูปไข่ (Oval Shape) การบังคับลมสม่ำเสมอและมีพลังและฝึกการบังคับขนาด ของช่องปาก ช่องคอ ให้สมดุลกับปริมาณลมที่ส่งออกมา

ดวงใจ อมาตยกุล (2548 : 70) กล่าวว่า เสียงสะท้อนคือการที่เสียงสั่นสะท้อนอย่าง มีอิสระ เป็นการขยายเสียงดิบ ๆ ที่เกิดจากเส้นเสียงในกล่องเสียง ด้วยการสั่นสะท้อนของกระแส อากาศ ในช่องปากและลำคอ ทำให้เสียงมีกำลังและความไพเราะ ผู้ขับร้องจะทำให้เสียงสะท้อนได้ดี เมื่อให้เนื้อที่ในโพรงหน้าเพื่อความก้องกังวานเสียงได้มากโดยไม่มีสิ่งกีดขวาง

แบบฝึกหัดการสร้างเสียงสะท้อน

ยืนตรง ยกแก้มเล็กน้อย ปล่อยคางลงเหมือนเริ่มต้น หาว ห่อปากและเซ็ด ริมฝีปากบนโดยไม่ให้โดนฟันบน หายใจเข้าแล้วร้องเสียงสั้นด้วยคำว่า “คุ” หรือร้องเสียงยาว ใช้คำว่า “นี” ให้ทำเสียง “น” ก่อนแล้วจึงเปล่งเสียงสระอี ปากและขากรรไกรจะต้องขยับทุกครั้งทีเปล่งเสียง สังเกตว่าคางจะขยับลงทุกครั้ง

ไกววัล ตีโลกะวิชัย (2531, อ้างใน, ญฐฐินี รุณรงค์, 2553 : 15) กล่าวว่า ระดับการ เปล่งเสียงขับร้องมี 3 ระดับ คือ

1) Chest Register เป็นการสร้างเสียงที่มีระดับต่ำ อยู่บริเวณทรวงอกใช้ บริเวณหน้าอกเป็นฐานเสียงในการสร้างเสียงสะท้อน

2) Middle Register เป็นการสร้างเสียงที่มีระดับกลาง อยู่บริเวณปากและ โพรงหน้า ใช้บริเวณปากและหน้าในการสร้างเสียงสะท้อน

3) Head Register เป็นการสร้างเสียงที่มีระดับสูงที่สุด อยู่บริเวณศีรษะ ถ้าขับร้องอย่างถูกต้อง จะไม่เกิดอาการเกร็งในส่วนคอ และขึ้นเสียงสูงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แบบฝึกหัดการสร้างเสียงสะท้อน

1) เปิดปากและคอคลายกับเวลาหาว เปล่งเสียงที่สูงที่สุด แล้วเอื้อนเสียงต่ำ ลง จินตนาการว่า เสียงพุ่งออกมาจากด้านหลังศีรษะ แล้วโค้งออกสู่ด้านหน้าเหมือนเวลาหาว ใช้คำว่า “Ha” โดยให้เสียงที่แบ่งออกมา กลมใสและเล็กที่สุด

2) ร้องบันไดเสียงขาลง โดยลากเสียงโน้ตตัวแรกให้ยาว ควรขับร้องเบาๆ ใช้สระโอกับสระอุ

3) ร้องโน้ตสูงแบบสั้นๆ พยายามให้เสียงลอยอยู่บริเวณศีรษะ อย่ากดที่คอ

3.4 การเปล่งเสียง

ดุซงกี พนมยงค์ (2542 : 30) กล่าวถึงการเปล่งเสียงว่า การออกเสียงคำต่างๆ ในทำนองเพลงให้ชัดเจนและถูกต้องเป็นสิ่งสำคัญ การออกเสียงผิดจะส่งผลต่อเนื้อเพลงด้วย พยัญชนะไทยมีเอกลักษณ์ที่ไม่เหมือนพยัญชนะในภาษาอังกฤษ สระในภาษาไทยก็มีสระเสียงสั้นและสระเสียงยาว ควรรักษาการออกเสียงที่ถูกต้องของคำนั้นๆ ไว้

แบบฝึกหัดการเปล่งเสียง

การฝึกเปล่งเสียงคำร้องเพลงตะวันตกก็เพื่อให้ขับร้องเพลงฝรั่งได้ดีเสียงสระพื้นฐานของการออกเสียงเป็นอักษรโฟเนติกส์สากล หรือ I.P.A มี 6 เสียงคือ

A: อ้าปากโดยให้ขากรรไกรบนยกขึ้นขากรรไกรล่างตามสบายลิ้นวางราบ

E: อ้าปากครึ่งเดียวลิ้นหดเล็กน้อยลิ้นค่อนไปทางข้างหลัง

I: ฉีกมุมปากลิ้นด้านหน้าเกือบแตะเพดานแข็ง

O: ห่อปากลิ้นวางค่อนไปข้างหลังช่องปากครึ่งบนเป็นรูปทรงกระบอก

U: ห่อปากลิ้นส่วนหลังสูงจนเกือบแตะเพดานอ่อน

ดวงใจ อมาตยกุล (2545: 23) กล่าวถึงการเปล่งเสียงว่า การเปล่งเสียงทั้งพยัญชนะและสระ เกิดจากการที่ลมหายใจออกจากปอดมาผ่านเส้นเสียงที่อยู่ในกล่องเสียง เมื่อมีลมผ่านเส้นเสียงจะสร้างเสียงและหดตัวกลับที่เดิม เพราะเป็นกล้ามเนื้อที่ยึดหยุ่นได้ เส้นเสียงมีสองเส้นอยู่คู่กันจะสั่นสะเทือนทั้งหมดหรือแค่บางส่วนก็ได้ เพราะความสั่นสะเทือนที่มีหลายระดับ จึงทำให้มนุษย์สามารถเปล่งเสียงได้หลายรูปแบบและในลักษณะเสียงที่แตกต่างกัน

แบบฝึกหัดการเปล่งเสียง

1) แบบฝึกหัดการร้องเสียงต่อเนื่อง (Legato) เป็นการขับร้องโดยการเชื่อมสระแต่ละตัวที่เปลี่ยนไปในบทเพลง ต้องขับร้องอย่างกลมกลืน ราบรื่นไม่ติดขัด เริ่มจากการหายใจลึกและหดท้องเพื่อเปล่งเสียง

2) แบบฝึกหัดการขับร้องเสียงสั้น (Staccato) เป็นการขับร้องอย่างมีน้ำหนักเบา แต่เสียงร้องต้องมั่นคงและขับร้องให้ตรงเสียง มีความต่อเนื่องกันเป็นประโยคเพลง

3) แบบฝึกหัดการขับร้องดังขึ้น (Crescendo) และค่อยลง (Decrescendo) เป็นการขับร้องดังขึ้นและค่อยลงบนโน้ตตัวเดียวกัน อาศัยทักษะสูงและได้รับการฝึกฝนเป็นระยะเวลานาน เพื่อขับร้องอย่างเป็นธรรมชาติ

4) แบบฝึกหัดพยัญชนะ เป็นการฝึกเปล่งเสียงพยัญชนะที่ต้องควบคู่กับการฝึกการควบคุมลักษณะเสียง (Articulation) เช่น ฝึกการร้องเสียงโน้ตต่อเนื่อง สั้น-ยาว ค่อย-ดัง โดยฝึกพร้อมกับพยัญชนะ P (พ), B (บ), T (ท), D (ด), K (ข, ค) และ G (ก)

ไกววัล ตีโลกะวิชัย (2531, อ้างใน, ญัฐฐินี รุณรงค์, 2553 : 22) กล่าวถึงการเปล่งเสียงว่า ควรเริ่มฝึกจากเสียง “Hum” เป็นอันดับแรก เพราะจะช่วยให้เกิดความก้องและความ

สันสะท้อนบริเวณใบหน้า ซึ่งเป็นการช่วยให้ว้ายะแปลงเสียงเปิดกว้าง จากนั้นจึงฝึกแปลงเสียงสระ และเสียงพยัญชนะ สระในชั้นพื้นฐานมีทั้งสิ้น 5 ตัว คือ Ah (อา), A (เอ), E (อี), Oh (โอ), Oo (อู)

แบบฝึกหัดการแปลงเสียง

- 1) ฝึกร้องโน้ตเสียงเดียว โดยลากยาวและเปลี่ยนสระไปเรื่อย ๆ
- 2) ฝึกใช้เสียงพยัญชนะควบกล้ำและพยัญชนะนาสิก (Nasal) เน้นพยัญชนะที่มีความก้องบริเวณใบหน้า ซึ่งช่วยให้เข้าใจฐานการออกเสียงได้ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.2 พยัญชนะควบกล้ำและพยัญชนะนาสิกที่มีความก้องบริเวณใบหน้า

พยัญชนะ	บริเวณที่ก้องกังวาน
L (ล)	ทำให้เกิดเสียงก้องบริเวณปาก เป็นพื้นฐานการออกเสียง “Ah” ให้ง่ายขึ้น
M (ม)	ทำให้เกิดเสียงก้องบริเวณริมฝีปากและใบหน้า ทำให้รู้สึกเสียงพุ่งไปด้านหน้า
N (น)	ทำให้เกิดเสียงก้องบริเวณจมูก ทำให้รู้สึกแปลงเสียงสูงได้ดี
D (ด)	ทำให้เกิดเสียงก้องบริเวณใบหน้า แปลงเสียงโดยไม่เคลื่อนขากรรไกร ช่วยให้ลิ้นมีอิสระในการแปลงเสียงมากขึ้น
B (บ)	เป็นทั้งเสียงปิดและเปิดของริมฝีปาก เป็นการระเบิดการกักลม

และการฝึกพยัญชนะทั้ง 5 ตัว กับสระ Ah (อา), A (เอ), E (อี), Oh (โอ), Oo (อู) จะช่วยให้พื้นฐานการแปลงเสียงดีขึ้น

3.5 ทำนองและจังหวะ

ดุซงกี พนมยงค์ (2542 : 36) กล่าวถึงทำนองและจังหวะว่า ทำนอง (Melody) คือ การจัดเรียงของเสียงที่มีความแตกต่างของระดับเสียงและความยาวของเสียง ทำนองเป็นองค์ประกอบของดนตรีที่จดจำง่ายที่สุด แต่ละบทเพลงมีทำนองที่แตกต่างกัน ดังนั้นการทำความเข้าใจดนตรีจึงจำเป็นต้องจำได้ว่าทำนองเป็นอย่างไร

จังหวะ (Rhythm) คือ การฝึกเพื่อให้เกิดความรู้สึกทางจังหวะ ความสม่ำเสมอ ความชัดเจน ตลอดจนความจำในเรื่องจังหวะ เพื่อการขับร้องที่กลมกลืน สอดคล้องกับดนตรีประกอบ

แบบฝึกหัดจังหวะ

- 1) ตบจังหวะยืนพื้นโดยไม่ต้องประกอบเพลง ทดลองตบจังหวะทั้งช้า-เร็ว
- 2) ฝึกตบจังหวะตามเพลงที่ได้ยินให้สม่ำเสมอและถูกต้อง
- 3) ฝึกนับจังหวะตบ (Beat) ในใจไปพร้อมๆกับการขับร้อง

ดวงใจ อมาตยกุล (2545 : 2) กล่าวถึงทำนองและจังหวะว่า ทำนอง (Melody) เป็นสื่อพาให้เสียงเพลงที่ขับร้องไปสู่ไสรของผู้ฟัง รูปร่างของทำนองและการควบคุมลักษณะเสียงร้องเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยเน้นความไพเราะของเนื้อเพลงการดำเนินทำนองจะแสดงให้เห็นถึงอารมณ์เพลง เช่น ประโยคเพลงยาว ฟังดูกว้างไกลก็จะเกิดอารมณ์ลึกซึ้ง หรือประโยคเพลงสั้น กระชับ ก็จะสามารถบรรยายถึงความตื่นเต้น เป็นต้น

มณีนุช เสมรสุช (2546 : 97) กล่าวถึงจังหวะว่า จังหวะในความหมายทางดนตรี คือ การกำหนดความเร็วของการขับร้องด้วยอัตราเท่าๆ กัน เราต้องขับร้องตามอัตราความเร็วคงที่ของจังหวะที่เราได้ยิน เรียกได้ว่า จังหวะของบทเพลงก็คือชีพจรของบทเพลง

วิธีการฝึกนับจังหวะ

1) การนับจังหวะแบบ 4/4 คือ การนับ 4 จังหวะใน 1 ห้องดนตรี เริ่มนับเมื่อได้ยินเสียงดนตรีเริ่มเสียงแรก

1 2 3 4	2 2 3 4	3 2 3 4	4 2 3 4
---------	---------	---------	---------

2) การนับจังหวะแบบ 3/4 คือ การนับ 3 จังหวะใน 1 ห้องดนตรี ซึ่งจะเรียกว่า จังหวะวอลทซ์

1 2 3	2 2 3	3 2 3	4 2 3
-------	-------	-------	-------

3.6 การขับร้องเพลงและการตีความบทเพลง

ดุษฎี พนมยงค์ (2542 : 45) กล่าวถึง การขับร้องเพลงและการตีความบทเพลงไว้ว่า เมื่อฝึกเสียงไประยะหนึ่งก็จะเข้าใจว่าตนเองมีเสียงอย่างไรและถนัดด้านใด เมื่อจะเลือกบทเพลงมาฝึก จะรู้ว่าเพลงประเภทใด จะทำให้แสดงความสามารถได้ดีและเหมาะสมกับลักษณะของเสียงตนเอง การสอนขับร้องทั่วไปจะเป็นวิธีการขับร้องแบบยุโรปตะวันตกเมื่อมาขับร้องเพลงไทยควรนำวิธีการนั้น มาประยุกต์ใช้กับบทเพลงไทยเพื่อให้กลมกลืนและมีอรรถรสในการถ่ายทอดบทเพลง

การสื่อความหมายของบทเพลงต้องเข้าใจเนื้อหาสาระของบทเพลงนั้นก่อน จากนั้นจึงเปล่งเสียงอ่านดังๆ เพื่อจับจุดเสียงหนักเบาของเนื้อเพลงแต่ละท่อน วิเคราะห์การใช้คำในแต่ละประโยคว่ามีความสำคัญมากน้อยเพียงใดแล้วเลือกรูปแบบเสียง ทักกะต่างๆ เมื่อขับร้องจริงต้องร้องให้ชัดถ้อยชัดคำทำให้ผู้ฟังได้ยินชัดเจนนทุกๆ คำ

มณีนุช เสมรสุต (2546 : 107) การขับร้องเพลงและการตีความบทเพลงไว้ว่า ควรพยายามศึกษาเนื้อหาของบทเพลง ว่ามีความหมายแบบใดในความคิดของเรา ในบทเพลงประเภทต่างๆ จะมีอารมณ์แตกต่างกันมากมาย เช่น ดีใจ เสียใจ โกรธ สนุกสนาน เศร้า เป็นต้น เราสามารถสังเกตได้จากชนิดของดนตรี คำร้องหรืออารมณ์ในน้ำเสียงของผู้ขับร้อง

ความกล้าเป็นสิ่งแรกเราควรกล้าที่จะคิดฝันเรื่องราวพัฒนาให้เป็นอารมณ์และถ่ายทอดอารมณ์ออกมาให้ตรงกับจินตนาการที่สร้างในแบบของตัวเองเราผู้ขับร้องที่ดีนั้นจะต้องสามารถถ่ายทอดบทเพลงที่มาจากความรู้สึกของตนและทำให้ผู้ฟังรู้สึกคล้อยตามไปในทิศทางเดียวกับผู้ขับร้องได้

ดวงใจ อมาตยกุล (2546 : 95) การขับร้องเพลงและการตีความบทเพลงไว้ว่า จะต้องมีการตีความบทเพลง โดยเริ่มจากการพิจารณาเนื้อร้องของบทเพลง ดูว่าผู้ประพันธ์ต้องการจะสื่ออะไร จากนั้นจึงทำความเข้าใจความหมายของเนื้อเพลงและพิจารณาทำนองเพลงว่ามีการขึ้นลงอย่างไร เพื่อออกแบบการใช้เสียงตามแบบที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง และสุดท้ายให้พิจารณาว่า จะเป็นเสียงด้วยเทคนิคแบบไหนเพื่อสื่อความหมายตามอารมณ์เพลงนั้น

วิธีการคิดเพื่อใส่อารมณ์เพลง คือให้ปล่อยใจจินตนาการ ฝึกที่จะให้ใจสั่งว่าอยากให้เสียงเป็นอย่างไร จากนั้นร่างกายจะพาเสียงตามอารมณ์นั้นๆ มาเอง แต่ทั้งหมดนี้ต้องผ่านการฝึก ทักกะพื้นฐานการขับร้องเพลงมาก่อน ทักกะการขับร้องเป็นสิ่งแรกที่ต้องฝึกให้คล่องและเป็นอัตโนมัติ

ใน ขั้นแรก ในขั้นสูงต่อมาคือการแสดงอารมณ์เพลงซึ่งผู้ขับร้องจะทำได้ดีเมื่อไม่ต้องกังวลกับ ทักษะในการขับร้อง

การขับร้องเพลงเพื่อให้เป็นเสียงได้ถูกวิธีและมีทักษะก้าวหน้ามีวิธีดังนี้

- 1) เลือกเพลงให้เหมาะกับบุคลิกภาพ น้ำเสียง
- 2) เลือกคีย์ที่เหมาะสม สามารถใช้วิธีสลับของเสียงได้อย่างเต็มที่
- 3) ทำความเข้าใจเนื้อเพลง พิจารณามีความหมายลึกซึ้งแฝงอยู่หรือไม่
- 4) ฝึกอ่านคำร้องและทำนองเพลงให้แม่นยำ
- 5) วางแผนการร้องว่าจะร้องสั้น-ยาว หนัก-เบา ดัง-ค่อย หรือเอื้อนเสียง

ที่ใดบ้างเพื่อสื่ออารมณ์เพลงได้อย่างมีความหมาย

- 6) สร้างจินตนาการไปตามบทเพลง ถ่ายทอดโดยไม่ยึดติดหรืออีโก้
- 7) เสริมสร้างร่างกายให้แข็งแรงตลอดเวลาและรักษาบุคลิกภาพให้โดดเด่น
- 8) คลุกคลีกับบทเพลงให้มากที่สุด เพื่อให้คุ้นเคยกับเสียงเพลง

จากเนื้อหาการฝึกทักษะการขับร้องเบื้องต้น สรุปได้ว่า ทักษะการขับร้องเบื้องต้นเป็น สิ่งจำเป็นที่ผู้ฝึกหัดร้องเพลงจำเป็นต้องรู้และฝึกฝน ไม่ว่าจะเป็นการเคลื่อนไหวร่างกาย การหายใจ การสร้างเสียงสะท้อน การเปล่งเสียง การฝึกทำนองและจังหวะ รวมถึงการตีความบทเพลง โดยต้องฝึกฝนจนเกิดเป็นทักษะความชำนาญ สามารถขับร้องได้อย่างเป็นธรรมชาติ ไพเราะ และมี ประสิทธิภาพคุณภาพเสียงที่ดี

4. แนวทางของโคดาย

ในการสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้น สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวทางของโคดายมาใช้ในการสร้างเป็นคู่มือ เพื่อให้การเรียนรู้ขับร้องสามารถเข้าใจ เป็นรูปธรรมได้ง่ายมากขึ้น ผู้วิจัยจึงต้องศึกษาประวัติความเป็นมา รวมไปถึงปรัชญา วิธีการสอน เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการสร้างคู่มือ

4.1 ประวัติความเป็นมาของโคดาย

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2543: 111-112) ได้กล่าวว่า โคดาย (Zoltan Kodaly) เป็นนักประพันธ์ ชาวฮังการี ที่มีอัจฉริยภาพหลากหลายด้าน ทั้งในด้านวิชาการและดนตรี รวมถึงสาขาอื่นๆ อาทิ นักค้นคว้าทางดนตรีพื้นบ้าน นักภาษาศาสตร์ นักการศึกษา นักประพันธ์ และนักปรัชญา เป็นต้น โคดายเกิดที่เมืองเคชเคเมต (Kecskemét) แต่ด้วยบิดาทำงานเป็นพนักงานรถไฟทำให้ต้องย้ายไปอยู่ตามเมืองเล็กๆ ที่มีธรรมชาติและความเป็นอยู่แบบชาวฮังการีแท้ๆ จึงทำให้โคดายมีความซาบซึ้ง รักและสนใจในวัฒนธรรมพื้นบ้านเป็นอย่างมา อีกทั้งโคดายยังอยู่ในสภาพแวดล้อมทางดนตรีมาตลอด เพราะบิดาของโคดายเป็นนักดนตรีสมัครเล่นฝีมือดีคนหนึ่ง หลังจากจบโรงเรียนมัธยมโคดายเข้าเรียน วิชาประพันธ์เพลง ที่สถาบันดนตรี ฟรานซ์ลิสซท์ (Franz Liszt Academy of Music) ซึ่งมีชื่อเสียงของฮังการี ในนครบูดาเปสต์ โดยเรียนด้านภาษาศาสตร์ควบคู่ไปด้วยจนได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิต (Ph.D.)

โคดายได้ประพันธ์เพลงไว้มากมาย โดยเพลงที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จัก คือ เพลงประกอบละครเวทีสองเรื่อง คือ Harry Janos และ Spinning Room นอกเหนือไปจากการประพันธ์เพลง

ประเภทต่างๆ แล้ว เนื่องจากโคดาเยเป็นคนรักชาติและร่วมขบวนการทุกอย่างที่จะทำให้ฮังการีมีทุกอย่างเป็นของตนเอง ไม่ต้องการให้ฮังการีมีลักษณะเป็นชาติที่ขึ้นกับชาติใด ด้วยแนวคิดนี้รวมกับความสามารถทางด้านดนตรี โคดาเยจึงรวบรวมเพลงพื้นเมืองและพยายามประพันธ์เพลงโดยใช้ลักษณะเพลงพื้นบ้านฮังการีเป็นหลัก โดยมีเพื่อนชาติเดียวกัน คือ Bela Bartok นักประพันธ์เพลงที่มีชื่อเสียงอีกคนหนึ่งของโลกเป็นผู้ช่วยเหลือ ระยะต่อมาโคดาเยต้องการถ่ายทอดวัฒนธรรมด้านดนตรีให้กับชาวฮังการีเขาจึงเริ่มหันมาสนใจการเรียนการสอนดนตรีและได้คิดค้นรวบรวมวิธีการสอนดนตรีซึ่งกล่าวถึงหลักการปรัชญาตลอดจนเทคนิค วิธีการสอนไว้อย่างละเอียดเป็นขั้นตอน ทำให้วิธีการสอนแบบโคดาเยเป็นการสอนดนตรีที่หลายประเทศ ทั่วโลกนำไปเป็นหลักในการสอนดนตรีอย่างกว้างขวาง

หลักการสำคัญของการสอนดนตรีตามแนวคิดโคดาเย คือดนตรีเป็นสิ่งหนึ่งที่สำคัญของชีวิตมนุษย์ซึ่งควรได้รับการพัฒนาตั้งแต่ยังเด็กการฟังและการร้องเพลงเป็นทักษะดนตรีที่ควรแนะนำอันดับแรกเพื่อให้เด็กเข้าใจและซาบซึ้งในด้านดนตรีการอ่านดนตรีและการเล่นดนตรีการสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่จะต้องสอนในระยะต่อมารวมทั้งการเคลื่อนไหวด้วยวรรณคดีดนตรีที่ควรนำมาใช้คือเพลงพื้นบ้านเพราะใกล้ชิดผู้เรียนมากที่สุดในระยะต่อมาจึงนำเอาเพลง เพลงชั้นสูงที่มีคุณค่ามาใช้ในการเรียนการสอนหลักการนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการสอนดนตรีในทุกประเทศทั่วโลกได้

4.2 ปรัชญาการสอนของโคดาเย

โคดาเยเชื่อว่าการศึกษาด้านดนตรีเริ่มต้นก่อนวัยเรียนและจะดำเนินต่อไปพร้อมกับ การเจริญเติบโตของเด็ก เมื่อถึงวัยเรียนผู้สอนมีหน้าที่ในการพัฒนาทักษะความรู้ด้านดนตรีขั้นพื้นฐานจนสามารถมีส่วนร่วมในประสบการณ์ทางดนตรีระดับสมัครเล่นไปจนถึงระดับมืออาชีพ (Eisen & Robertson, 2002)

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2543 : 114) ได้กล่าวว่า โคดาเยวางปรัชญาการเรียนการสอนดนตรีซึ่งใช้เป็นแนวทางพื้นฐานในการจัดการสอนดนตรีไว้ดังนี้

- 1) ความสามารถทางดนตรี ได้แก่ การอ่าน การเขียนและการคิดเป็นสิทธิของมนุษยชาติ
- 2) การเริ่มต้นการเรียนรู้ทางดนตรี ควรเริ่มต้นด้วยเครื่องดนตรีธรรมดา ที่ทุกคนมีประจำตัว คือ เสียงร้อง ซึ่งจะช่วยให้ดนตรีซาบซึ้งเข้าไปอยู่ในจิตใจเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตที่แท้จริง
- 3) การเรียนรู้ทางดนตรีที่จะทำให้เกิดการรับรู้ทางดนตรีโดยสมบูรณ์ควรเริ่มเรียนตั้งแต่เด็กๆ ในระดับประถมศึกษา หรือในระดับอนุบาลศึกษา
- 4) ในทำนองเดียวกับการเรียนรู้ภาษาซึ่งมีภาษาแม่เป็นภาษาหลัก วรรณคดีดนตรีที่ควรนำมาใช้ควรเริ่มต้น คือใช้ดนตรีพื้นบ้านซึ่งจัดเป็นภาษาแม่ทางดนตรี
- 5) วรรณคดีดนตรีที่ควรนำมาใช้ไม่ว่าจะเป็นดนตรีพื้นบ้านหรือดนตรีประเภทอื่นๆ ควรเป็นดนตรีที่มีคุณค่าเพียงพอ

จากปรัชญาการสอนดนตรีที่โคดาเยกล่าวไว้ สามารถนำมากำหนดเป็นจุดมุ่งหมายในการสอนดนตรีได้ดังนี้

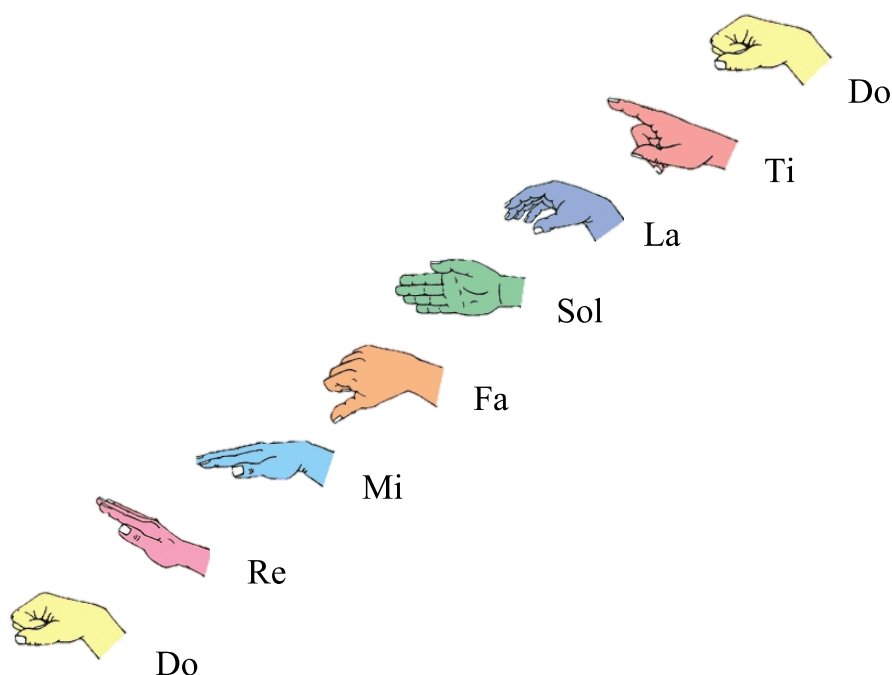
- 1) พัฒนาความสามารถทางดนตรีที่มีอยู่ในตัวผู้เรียนแต่ละคนให้สมบูรณ์เต็มที่
- 2) มีความรู้ความเข้าใจในดนตรี โดยสามารถอ่าน เขียน และสร้างสรรค์ดนตรีได้อย่างคล่องแคล่วตามหลักทฤษฎีดนตรี
- 3) ถ่ายทอดวรรณคดีพื้นบ้านของผู้เรียนให้ผู้เรียนได้รู้จัก ซึ่งเป็นวัฒนธรรมทางดนตรีที่ควรภูมิใจ
- 4) มีความรู้ความเข้าใจกับวรรณคดีดนตรีอื่นๆ ที่มีคุณค่าควรแก่การศึกษา ในลักษณะของการฟัง การแสดง การวิเคราะห์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรัก และความซาบซึ้งในดนตรี

4.3 ระบบการสอนดนตรีแบบโคดาเย

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2543 : 113-114) กล่าวว่าไว้ว่า ระบบการสอนของโคดาเยเน้นการร้องเป็นหลัก ซึ่งรวมไปถึงการอ่านโน้ตด้วย วิธีการของโคดาเยที่ใช้ในการสอน จึงมุ่งส่งเสริมในเรื่องการร้องและการอ่าน ซึ่งโคดาเยนำสิ่งต่างๆ ต่อไปนี้มาช่วยในการสอนดนตรีเพื่อให้ผู้เรียนร้องและอ่านตลอดจนเป็นพื้นฐานในการฝึกทักษะอื่นๆ ทางดนตรีต่อไป

1) โทนิค ซอล - ฟา ได้แก่การใช้ระบบการเรียกชื่อตัวโน้ต ซึ่งมาจากภาษาละติน คือ โด เร มี ฟา ซอล ลา ที (Do Re Mi Fa Sol La Ti) ในการร้องและอ่าน โดยใช้ “โด” เป็นเสียงหลัก หรือโทนิค ในบันไดเสียงเมเจอร์และ “ลา” เป็นเสียงหลักหรือโทนิคบันไดเสียงไมเนอร์ ผู้เรียนเรียนรู้เกี่ยวกับระยะขั้นคู่เสียงต่างๆ ไปเมื่อใช้ระบบ ซอล-ฟา โดยทราบความสัมพันธ์ของระดับเสียงต่างๆ ที่แปรเปลี่ยนไปตามกุญแจเสียงต่างๆ ในระยะต่อมาผู้เรียนเริ่มใช้ระบบ เรียกชื่อตัวโน้ต โดยใช้อักษรโรมัน คือ A B C D E F G แทนระดับเสียง ลา ที โด เร มี ฟา ซอล ควบคู่ไปกับระบบ ซอล-ฟา ทำให้ผู้เรียนจดจำระดับเสียงต่างๆ ได้ด้วย

2) สัญญาณมือ ควบคู่ไปกับการอ่านโน้ต ในระยะแรก หรือแม้กระทั่งในระยะต่อมา การใช้สัญญาณมือแทนระดับเสียงต่างๆ เป็นสิ่งที่ช่วยให้การเรียนรู้เรื่องระดับเสียงเป็นรูปธรรมมากขึ้น ทำให้ผู้เรียน เรียนรู้ระดับเสียงต่างๆ ได้ง่าย ซึ่งเป็นไปตามหลักการพัฒนาการของการเรียนรู้ เนื่องจากผู้เรียนจะเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ดีกว่า เมื่อสิ่งนั้นเป็นรูปธรรม สัญญาณมือแทนระดับเสียงนี้โคดาเยดัดแปลงมาจากสัญญาณมือที่ จอห์น เคอร์เวน คิดขึ้นมา ลักษณะของสัญญาณมือแทนระดับเสียงต่างๆ มีดังนี้

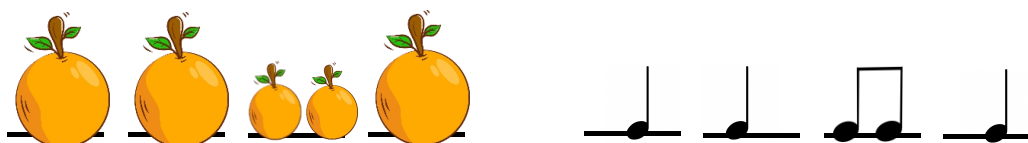
ภาพที่ 2.1 สัญญาณมือ

ที่มา : www.musictheorytutor.org, 2567 : ออนไลน์

การใช้สัญญาณมือนี้ผู้สอนสามารถใช้สองมือแสดงระดับเสียงต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนสองกลุ่มฝึกร้องในลักษณะของการประสานเสียงได้ ความคล่องแคล่วในการใช้สัญญาณมือของผู้สอน จึงเป็นสิ่งที่สำคัญในการสอนแบบโคตาย

3) สัญลักษณ์ของจังหวะ นอกจากโคตายจะใช้สัญญาณมือแทนระดับเสียงแล้ว โคตายยังมีการใช้ระบบสัญลักษณ์ต่างๆ แทนจังหวะเพื่อทำให้การเรียนรู้เรื่องจังหวะเป็นรูปธรรมโดยในระยะแรกการใช้สัญลักษณ์แทนจังหวะเป็นลักษณะของรูปภาพ ในระยะต่อมาเปลี่ยนเป็นสัญลักษณ์คล้ายตัวโน้ตในที่สุดตัวโน้ตแทนจังหวะจึงนำมาใช้ อย่างไรก็ตามสัญลักษณ์คล้ายตัวโน้ตก็ยังสามารถใช้ได้อยู่ เมื่อผู้สอนต้องการเน้นเฉพาะจังหวะ นอกจากกำหนดสัญลักษณ์แทนจังหวะแล้วโคตายยังได้กำหนดเสียงใช้ในการเรียกสัญลักษณ์ต่างๆไว้ เพื่อให้ผู้เรียนใช้พูดแทนการตบมือได้ด้วยสัญลักษณ์

3.1 สัญลักษณ์ภาพ โดยมีหลัก คือ ขนาดใหญ่แทนจังหวะยาว ขนาดเล็กแทนจังหวะสั้น การสอนจะใช้วิธีตบมือตามภาพที่เห็น

ภาพที่ 2.2 สัญลักษณ์ภาพแทนจังหวะของโคตาย

ที่มา : บุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ, 2567

มีดังต่อไปนี้

3.2 สัญลักษณ์แทนจังหวะตัวโน้ต โดยให้พูดเป็นเสียงตามสัญลักษณ์

สัญลักษณ์ของโคตาย	เสียง	ตัวโน้ต
	ทา	♪
□	ที-ที	♪♪
♪	ทา-อา	♪
○	ทา-อา-อา-อา	○
□□	ที-ทีรี	♪♪
□□	ทีรี-ที	♪♪
□.	ทิม-รี	♪.
□.	ที-ริม	♪.
□□ ₃	ทรีโอลา	♪♪♪ ₃
□□	ซินโคพะ	♪♪

ภาพที่ 2.3 สัญลักษณ์แทนจังหวะตัวโน้ตของโคตาย

ที่มา : บุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ, 2567

3.3 การร้อง การสอนดนตรีของโคตายมีพื้นฐานมาจากความต้องการแก้ไข ปัญหาเครื่องดนตรีขาดแคลน โดยเริ่มต้นจากสิ่งใกล้ตัวโดยไม่ต้องอาศัยเครื่องมืออื่นมาประกอบให้ ยุ่งยาก นั่นคือการร้องเพลงเด็ก เสียงร้องเพลงเป็นเสียงที่ใกล้ตัวที่สุดในการแสดงความรู้สึกทางดนตรี ของมนุษย์ (วิชชัย นาควงษ์, 2542 : 123) การร้องเพลงจะช่วยฝึกการฟังเสียงและแยกแยะตัวโน้ตได้ ดี โดยที่เด็กจะสามารถร้องเพลงและแยกแยะโน้ตโดยไม่ผิดเพี้ยน

โคตายเน้นการร้องเป็นหลัก การเล่นเครื่องดนตรีเป็นกิจกรรมที่จัดให้กับ ผู้เรียนในระยะต่อมา รวมไปถึงทักษะการอ่านโน้ตด้วย ในกระบวนการร้องนี้โคตายเน้นการฝึกให้ ผู้เรียนรับรู้เกี่ยวกับเรื่องระดับเสียงและจังหวะของทำนองโดยสม่ำเสมอ วิธีการหนึ่ง คือการฝึกให้ ผู้เรียนได้ยินเสียงทำนองในความคิด คือการให้ผู้เรียนร้องเพลงและหยุดร้อง แต่ให้ร้องในใจเป็นระยะ สลับกันไปตามสัญญาณที่ผู้สอนกำหนดให้ทำ ให้เรียนรู้อะไรเกี่ยวกับเสียงทั้งในความคิดและสามารถ ร้องได้ด้วย นอกจากนี้ยังเน้นให้จดจำเกี่ยวกับระดับเสียงและบทเพลงที่เรียนไปด้วยเสมอ เช่นครู อาจจะทำสัญญาณมือในวรรคต้นของเพลงใดเพลงหนึ่งที่เรียนไปและให้ผู้เรียนตอบว่าเพลงอะไรหรือ อาจจะทำจังหวะของทำนองเพลงหนึ่งและให้ผู้เรียนตอบว่าเป็นจังหวะของทำนองเพลงอะไรหรือ อาจจะทำทำนองเพลงตอนใดตอนหนึ่งของเพลงหนึ่งและให้ผู้เรียนตอบชื่อเพลง

3.4 การสร้างสรรค์ เนื่องจากวิธีของโคตายเน้นการร้องเป็นกิจกรรม หลักการสร้างสรรค์จึงมักออกมาในรูปของการร้องเช่นกัน โคตายเน้นเสมอว่าการเลือกเพลงมาใช้นั้น ควรเป็นเพลงที่ดี ซึ่งมีลักษณะของประโยคของเพลงเด่นชัดมีวรรคตอน เมื่อผู้เรียนเริ่มเข้าใจโครงสร้าง ของเพลงผู้สอนเริ่มต้นฝึกให้ผู้เรียนคิดสร้างสรรค์ประโยคของเพลงต่อจากประโยคที่ผู้สอนให้ซึ่งมี

ลักษณะของจังหวะและเป็นทำนองด้วย การสร้างสรรค์สามารถทำได้ในหลายลักษณะ นอกเหนือไปจากการร้องซึ่งในระยะต่อมาเมื่อผู้เรียนมีทักษะดนตรีมากขึ้นการวิเคราะห์บทเพลงต่างๆมีบทบาทมากขึ้นเพื่อเป็นหลักในการสร้างสรรค์เพลงทั้งในลักษณะของการประพันธ์และการเรียบเรียงเสียงประสาน

วิภารัตน์ คู่คิด (2555 : 35) กล่าวว่าไว้ว่า ระบบการสอนดนตรีตามแนวคิดโคตยาจะเริ่มต้นจากสิ่งใกล้ตัวโดยไม่ต้องอาศัยเครื่องเครื่องไม่เครื่องมืออื่นมาประกอบ คือ เน้นการร้องเพลงเป็นหลัก จัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบจากง่ายไปยาก ตามขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นฟังและอ่านโน้ต หมายถึง ผู้เรียนฟังและฝึกร้องโน้ตตามที่ผู้สอนกำหนดให้

ขั้นที่ 2 ขั้นใช้สัญญาณมือแทนระดับเสียง หมายถึง ผู้เรียนร้องโน้ตโดยการใช้สัญญาณมือแทนระดับเสียงต่าง ๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นใช้สัญลักษณ์แทนจังหวะ หมายถึง การกำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ แทนอัตราจังหวะและความยาวของเสียงดนตรี

ขั้นที่ 4 ขั้นการอ่านและร้องโน้ต หมายถึง ผู้เรียนอ่านและร้องโน้ต โดยใช้ตัวโน้ตแทนเสียง

ขั้นที่ 5 ขั้นบรรเลงดนตรี หมายถึง ผู้เรียนบรรเลงดนตรีตามโน้ตเพลงกำหนด

จากการศึกษาแนวทางการสอนดนตรีของโคตยาเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเพลงเบื้องต้น ผู้วิจัยได้เลือกวิธีการสอนในแต่ละเรื่องมาประยุกต์ใช้ในการจัดทำคู่มือตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 2.3 ตารางแสดงวิธีการสอนที่ผู้วิจัยเลือกใช้ในการจัดทำคู่มือ

ขั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	ทักษะการขับร้องที่จำเป็น	การสอนตามแนวคิดโคตยา
ม.1	ม.1/1 อ่าน เขียน ร้องโน้ตไทย และโน้ตสากล	เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี	- การเคลื่อนไหวร่างกาย - การหายใจ - การเปล่งเสียง - ทำนองและจังหวะ	- การใช้เทคนิคซอล-ฟา - การใช้สัญญาณมือแทนระดับเสียง - การใช้สัญลักษณ์ภาพแทนจังหวะ - การร้องแนวเดี่ยว
	ม.1/3 ร้องเพลงและใช้เครื่องดนตรี บรรเลงประกอบการร้องเพลงด้วยบทเพลงที่หลากหลายรูปแบบ	การร้องและบรรเลงเครื่องดนตรีประกอบการร้อง		

(ต่อ) ตารางที่ 2.3 ตารางแสดงวิธีการสอนที่ผู้วิจัยเลือกใช้ในการจัดทำคู่มือ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ แกนกลาง	ทักษะการขับร้อง ที่จำเป็น	การสอนตาม แนวคิดโคตาย
ม.2	ม.2/2 อ่าน เขียน ร้องโน้ตไทย และโน้ตสากลที่มีเครื่องหมายแปลงเสียง	เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี (เครื่องหมายแปลงเสียง)	- การเคลื่อนไหวร่างกาย - การหายใจ - การแปลงเสียง	- การใช้เทคนิคซอล-ฟา - การใช้สัญญาณมือแทนระดับเสียง มี เครื่องหมายแปลงเสียง - การใช้สัญลักษณ์ภาพและสัญลักษณ์แทนจังหวะตัวโน้ต - การร้องสองแนว
	ม.2/4 ร้องเพลงและเล่นดนตรีเดี่ยวและรวมวง	เทคนิคการร้องและบรรเลงดนตรี	- ทำนองและจังหวะ - การสร้างเสียงสะท้อน	
ม.3	ม.3/2 ร้องเพลง เล่นดนตรีเดี่ยวและรวมวง โดยเน้นเทคนิคการร้อง การเล่น การแสดงออกและคุณภาพเสียง	เทคนิคและการแสดงออกในการขับร้องและบรรเลงดนตรีเดี่ยวและรวมวง	- การเคลื่อนไหวร่างกาย - การหายใจ - การแปลงเสียง - ทำนองและจังหวะ - การสร้างเสียงสะท้อน - การตีความบทเพลง	- การใช้เทคนิคซอล-ฟา - การใช้สัญญาณมือแทนระดับเสียง โดยมี เครื่องหมายแปลงเสียง - การใช้สัญลักษณ์ภาพและสัญลักษณ์แทนจังหวะตัวโน้ต - การร้องสามแนว

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุทธิกานต์ รัญจวน (2556) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาคู่มือการสอนโครงการสำหรับครูระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคู่มือการสอนโครงการสำหรับครูระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนโครงการวิทยาลัยเทคโนโลยีสยามบริหารธุรกิจ (SBAC) จำนวน 10 คน ซึ่งได้มาจากเครื่องมือทดลองเป็นแบบสอบถาม สำหรับครูผู้สอนโครงการระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เครื่องมือรวบรวม

ข้อมูลการพัฒนาคู่มือการสอนโครงการเป็นแบบสอบถาม เรื่องแบบสอบถามสำหรับพัฒนาคู่มือสอนโครงการครูระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์วิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า 1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีประสบการณ์ทำงาน 10 ปีขึ้นไปและมีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี 2) ความคิดเห็นพบว่า การพัฒนาคู่มือการสอนโครงการสำหรับครูระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงอยู่ในระดับปานกลาง

สุธาสินี ถิรพันธ์ (2558) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนซ้ำร้องของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่ใช้วิธีสอนซึ่งปรับปรุงจากวิธีสอนดนตรีแบบโคตาย กับกลุ่มที่ใช้วิธีสอนปกติ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 50 จังหวัดขอนแก่น วิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนซึ่งปรับปรุงจากการสอนดนตรีของโคตายกับวิธีการสอนปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 50 จังหวัดขอนแก่น จำนวน 46 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยแบ่งออกเป็นสองกลุ่มคือ กลุ่มควบคุม 23 คนและกลุ่มทดลอง 23 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เอกสารประกอบการเรียนการสอนซึ่งปรับปรุงจากวิธีสอนดนตรีแบบโคตายและเอกสารประกอบการเรียนการสอนปกติ ระยะเวลาในการสอนแบบละ 8 ชั่วโมง (2 ชั่วโมง/สัปดาห์) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาซ้ำร้องปรณัย จำนวน 30 ข้อ และแบบวัดเจตคติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ร้อยละ (Percentage) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบสมมติฐานด้วย t-test จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียนการสอนซึ่งปรับปรุงจากวิธีสอนดนตรีของโคตาย วิชาซ้ำร้องชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมหลังเรียนด้านเจตคติ ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยเอกสารประกอบการเรียนการสอนปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และนักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียนการสอนซึ่งปรับปรุงจากวิธีสอนดนตรีของโคตายมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียนการสอนปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้วิธีสอนซึ่งปรับปรุงจากวิธีสอนดนตรีของโคตายมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากกว่าวิธีการสอนปกติช่วยให้มีเจตคติทางการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรียนสูงขึ้นควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนวิชาดนตรีนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลตามจุดประสงค์ของรายวิชาต่อไป

วัฒนา ธิมาชัย (2560) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาวิธีการประเมินความสามารถด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียนระดับประถมศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต3 การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาตัวชี้วัดความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2) พัฒนาวิธีการและเครื่องมือการประเมินความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 3) พัฒนาคู่มือการประเมินความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียนระดับประถม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์และแบบประเมิน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวน 9 คน และผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจำนวน 5 คน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและฐานนิยม ผลการวิจัยพบ 1) ตัวชี้วัดประกอบด้วย ตัวชี้วัดด้านความรู้ จำนวน 24 ตัวชี้วัด ตัวชี้วัดด้านทักษะ จำนวน 12 ตัวชี้วัด และตัวชี้วัดด้านเจตคติ จำนวน 8 ตัวชี้วัด รวมทั้งหมดจำนวน 44 ตัวชี้วัด 2) วิธีการและเครื่องมือการประเมินด้านความรู้ คือ การทดสอบโดยใช้แบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ วิธีการและเครื่องมือการประเมินทักษะ คือ การทดสอบโดยใช้แบบทดสอบภาคปฏิบัติ จำนวน 8 ข้อ วิธีการและเครื่องมือการประเมินด้านเจตคติ คือ การสอบถามโดยใช้แบบสอบถามวัดเจตคติ จำนวน 20 ข้อ 3) คู่มือการประเมินประกอบด้วย วัตถุประสงค์ในการประเมิน แนวคิดของการสร้างแบบประเมิน สารการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 แนวทางการประเมิน เครื่องมือที่ใช้ประเมิน คุณภาพของเครื่องมือ และวิธีการประเมินและการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าผลการประเมินความเหมาะสมคู่มืออยู่ในระดับมาก ($x = 4.34$, $S.D. = 0.16$)

กฤษดา หุ่นเจริญ (2561) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการสร้างชุดการสอน วิชาดนตรี เรื่อง ทักษะการฟัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการประยุกต์แนวคิดของ ออร์ฟ โคดาย และ ดาลโครซ วิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อสร้างชุดการสอนวิชาดนตรีเรื่องทักษะการฟังสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการประยุกต์แนวคิดของ ออร์ฟ โคดาย และดาลโครซ 2) เพื่อประเมินประสิทธิภาพของชุดการสอนวิชาดนตรี เรื่องทักษะการฟัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการประยุกต์แนวคิดของ ออร์ฟ โคดาย และดาลโครซ โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 25 คน ผู้เข้าร่วมทั้งหมดเข้าร่วมชั้นเรียนดนตรีเป็นเวลา 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที โดยผู้วิจัยเป็นผู้ทำการสอนด้วยตนเอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดกิจกรรม 2) แบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบหลังเรียน 3) แบบสัมภาษณ์เจตคติ การเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ส่วนได้แก่ 1) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบทดสอบทักษะการฟัง 2) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในชั้นเรียนดนตรี 3) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจตคติของผู้เรียน การวิเคราะห์ข้อมูลทำโดยการเปรียบเทียบระหว่างคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนแต่ละคน ประเมินคะแนนความก้าวหน้า แล้วจึงวิเคราะห์เนื้อหาจากข้อมูลที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียนและการสัมภาษณ์เจตคติของผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่าชุดการสอนที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพโดยผลคะแนนหลังการเรียนทักษะการฟังในทุกเนื้อหานั้นมีความก้าวหน้าดีขึ้นจากคะแนนก่อนเรียน นักเรียนส่วนใหญ่สามารถทำคะแนนการปฏิบัติได้อยู่ในระดับดี ในทุกเนื้อหาของชุดการสอน โดนเนื้อหาการฟังจังหวะได้คะแนนร้อยละ 81.3 เนื้อหาการฟังระดับเสียงได้คะแนนร้อยละ 76 เนื้อหาการฟังการแสดงออกทางดนตรีได้คะแนนร้อยละ 69.4 และเนื้อหาการฟังรูปแบบทางดนตรีได้คะแนนร้อยละ 66.6 จากการสังเกตพฤติกรรมและแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็น พบว่านักเรียนส่วน

ใหญ่ตั้งใจปฏิบัติตามเนื้อหาบทเรียนที่กำหนดไว้ ให้ความร่วมมือ ตั้งใจและสนุกสนานมีความชื่นชอบ ในกิจกรรมสื่อการสอน และเวลาที่ใช้เป็นอย่างมาก

จิรภัทร์ ถิ่นทะเล (2563) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโสตทักษะ ทางดนตรีด้วยชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะทางดนตรี ตามแนวคิดของโคดายสำหรับนักเรียน ขั้บร้องประสานเสียง โรงเรียนเปรมประชาวัฒนา การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อสร้างชุด กิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางดนตรี ตามแนวคิดของโคดาย สำหรับนักเรียนขั้บร้องประสานเสียง โรงเรียนเปรมประชาวัฒนา 2) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะทางดนตรีด้วยชุดกิจกรรม เสริมสร้างทักษะทางดนตรี ตามแนวคิดของโคดาย สำหรับนักเรียนขั้บร้องประสานเสียงโรงเรียน เปรมประชาวัฒนา 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมเสริมสร้างโสตทักษะ ทางดนตรี ตามแนวคิดของโคดาย นักเรียนขั้บร้องประสานเสียงโรงเรียนเปรมประชาวัฒนา ผลการวิจัยพบว่า 1) การสร้างชุดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางดนตรี ตามแนวคิดของโคดาย นักเรียน มีทักษะทางดนตรีการขั้บร้อง โดยแยกแยะระดับเสียงตัวโน้ตได้ดียิ่งขึ้น 2) การศึกษาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางดนตรี ตามแนวคิดของโคดาย พบว่า นักเรียนมี ค่าเฉลี่ยของผลการทดสอบก่อนเรียนอยู่ที่ 1.09 และหลังเรียนอยู่ที่ 8.80 ซึ่งเมื่อนำผลการทดสอบ ก่อนเรียนและหลังเรียนมาทำการเปรียบเทียบพบว่า ค่า t มีค่าเท่ากับ 38.44 แสดงให้เห็นว่านักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไป ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3) การศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมเสริมสร้างเสริมทักษะ ทางดนตรี ตามแนวคิดของโคดาย พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในภาพรวมด้านชุดกิจกรรมอยู่ใน ระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.85) รองลงมา คือ ความพึงพอใจในภาพรวมด้านสื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ใน ชุดกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.80) ถัดไปความพึงพอใจในภาพรวมด้านครูผู้สอนอยู่ใน ระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.75) และอันดับสุดท้ายความพึงพอใจในภาพรวมด้านประโยชน์ที่ได้รับอยู่ ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.74)

Ibbotson & See (2021) ได้ทำการจัดฝึกอบรมการศึกษาดนตรี สำหรับครูที่ไม่เชี่ยวชาญ โดยใช้แรงบันดาลใจจากโคดาย เพื่อพัฒนาศักยภาพทางดนตรีของเด็กเล็ก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ฝึกอบรมครูที่ไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้แรงบันดาลใจจากแนวทางของโคดายเพื่อสอนดนตรีในห้องเรียน ประชากร ได้แก่ ครู 54 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มโรงเรียนในภาคเหนือของประเทศไทย ผลการวิจัย หลังการอบรมพบว่า ผลลัพธ์เป็นที่น่าพอใจ ทักษะการสอนของครู ความเชื่อมั่นในตนเอง และ ความสามารถพื้นฐานด้านดนตรีเพิ่มมากขึ้น รวมถึงความมั่นใจในตนเองและทัศนคติในการเรียนรู้ของ ผู้เรียนด้วย

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า การนำแนวคิดของโคดายมาใช้สร้างคู่มือการสอนสำหรับใช้เป็นเครื่องมือการสอนทักษะการขั้บร้อง ตามตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จะช่วยให้ผู้สอนที่ไม่ เชี่ยวชาญ และไม่ได้จบเอกขั้บร้องโดยตรง สามารถสอนและพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคดาย สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นงานวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ประกอบไปด้วย งานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยผู้วิจัยได้กำหนดขอบข่าย และดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือ
4. การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ตามประเภทของการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลด้านการศึกษาแนวทางการสอนดนตรีตามแนวทางของโคดาย เพื่อการเรียนรู้ทักษะการขับร้องเบื้องต้น จำนวนทั้งสิ้น 5 ท่าน โดยใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่สำเร็จการศึกษาโดยตรงด้านการสอนดนตรีตามแนวทางของโคดายมีประสบการณ์ด้านการสอนและอบรมการสอนดนตรี การฟัง การร้องในเชิงการฝึกสอดประสานโดยใช้แนวทางของโคดายเป็นหลักมาไม่น้อยกว่า 10 ปี หรือเป็นอาจารย์สอนวิชาเอกขับร้องตะวันตก ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 10 ปี ดังนี้

1.1 อาจารย์งามตา นันทขำ วิทยากรด้านการอบรมการสอนดนตรี ตามแนวทางของโคดาย สำเร็จ Kodály Certificated Level III จาก Teacher Training Western University, Canada

1.2 อาจารย์วิภาวรรณ จำเริญพันธุ์ อาจารย์ประจำวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร Diploma of Kodaly course in Music Pedagogy, Zoltán Kodály Pedagogical Institute of Music, Kecskemét, Hungary

1.3 อาจารย์สุภัทรา อินทรภักดี โกราษฎร์ อาจารย์พิเศษภาควิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สำเร็จการศึกษาด้านการสอนดนตรี จาก Zoltán Kodály Pedagogical Institute of Music, Hungary

1.4 ดร.ภาวิณี ธีรวุฒิ อาจารย์ประจำวิชาทักษะขับร้อง วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

1.5 อาจารย์วณิ ลัตตากลม อาจารย์พิเศษวิชาขับร้องคลาสสิก ภาควิชาดนตรี ตะวันตก วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และผู้เชี่ยวชาญสาขาสังคีตศิลป์สากล สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

2. การศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) กลุ่มตัวอย่างผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของคู่มือ จำนวนทั้งสิ้น 5 ท่าน โดยใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ด้านการสอนดนตรีในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่น้อยกว่า 5 ปี หรือมีตำแหน่งครูวิทยฐานะชำนาญการ ดังนี้

2.1 นายจิโรจ จิรวนิช ครูสอนวิชาดนตรี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบอน

2.2 นางเพ็ญกานต์ ชมภูษ ครูสอนวิชาดนตรี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเซนต์แมรี

2.3 นางสาวนันทวัน ทองทิพย์ ครูสอนวิชาดนตรี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวังไกลกังวลในพระบรมราชูปถัมภ์

2.4 นายณัฐธวัช เอโกษา ตำแหน่งครูวิทยฐานะชำนาญการ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนกาญจนาภิเษก วิทยาลัยสุพรรณบุรี

2.5 ว่าที่ร.ต.ฉัตรพล สุดเนตร ตำแหน่งครูวิทยฐานะชำนาญการ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยาลัยนาฏศิลป์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบไปด้วย

1. เครื่องมือแบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ฉบับ สำหรับใช้ในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีตามแนวทางของโคตยา แบบสัมภาษณ์ประกอบไปด้วย 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ชื่อ-สกุล อายุ ตำแหน่ง สังกัด คุณวุฒิทางการศึกษา ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ และผลงาน เป็นต้น

ส่วนที่ 2 ประเด็นข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ได้แก่ แนวคิดการสอนดนตรีตามแนวทางของโคตยา แนวทางการจัดกิจกรรมการสอนการฟังและร้องโดยใช้แนวคิดของโคตยา และแนวทางการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้น

2. **คู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวคิดของโคตาย** โดยใช้แนวทางของโคตาย สำหรับครูผู้สอนในระดับมัธยมศึกษา คู่มือประกอบไปด้วย เนื้อหา จุดประสงค์ ผลการเรียนรู้ คำชี้แจงสำหรับผู้สอน ขั้นตอนการสอน และกิจกรรมการประเมินผลรายบท เป็นต้น

3. **แบบประเมินความเหมาะสมของการนำคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้น** โดยใช้แนวทางของโคตาย สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นไปใช้ ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ โดยมีการประเมินในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ ความเหมาะสมด้านรูปแบบ ความเหมาะสมและความสอดคล้องของเนื้อหา และกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป็นต้น

การสร้างเครื่องมือวิจัย

1. การสร้างเครื่องมือวิจัยแบบสัมภาษณ์

1.1 ผู้วิจัยทำการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ด้านแนวทางการสอนดนตรีแบบโคตาย และทักษะการขับร้องเบื้องต้น รวมถึงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานปี พ.ศ. 2551 ของตัวชี้วัดการสอนดนตรีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

1.2 นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปออกแบบข้อคำถามและการสร้างเครื่องมือวิจัยแบบสัมภาษณ์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และการจัดทำคู่มือ

1.3 นำเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องของข้อคำถาม จากนั้นจึงนำเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ไปตรวจสอบประสิทธิภาพของเครื่องมือวิจัยโดยผู้เชี่ยวชาญในลำดับต่อไป

2. การสร้างคู่มือฯ

2.1 ผู้วิจัยทำการศึกษาประเภทและองค์ประกอบของคู่มือจากการค้นคว้าเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างคู่มือ

2.2 ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการขับร้องเบื้องต้นสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานปี พ.ศ. 2551

2.3 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าองค์ประกอบของคู่มือและข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล ในด้านแนวทางการสอนดนตรีตามแนวทางของโคตายและการประยุกต์ใช้การสอนโคตายกับทักษะการขับร้องเบื้องต้นมาจัดสร้างเป็นคู่มือ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

2.4 จัดเรียงเนื้อหา กำหนดรูปแบบและองค์ประกอบของคู่มือเป็นรายบท

2.5 กำหนดระยะเวลาของการใช้คู่มือฯ

2.6 นำคู่มือฯให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือ จากนั้นนำไปให้กลุ่มตัวอย่างผู้เชี่ยวชาญทำการประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของคู่มือต่อการนำไปใช้

3. การสร้างแบบประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของคู่มือฯ

3.1 ผู้วิจัยทำการศึกษาประเภท และองค์ประกอบของคู่มือจากการค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างคู่มือ

3.2 ดำเนินการจัดสร้างแบบประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของคู่มือ เช่น ด้านความเหมาะสมด้านรูปแบบ ความเหมาะสมและความสอดคล้องของเนื้อหา และกิจกรรม ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป็นต้น โดยมีเกณฑ์การประเมินแบบ 5 ระดับ (Scale degree) ได้แก่

ระดับ 5 คะแนน หมายถึง มีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ มากที่สุด

ระดับ 4 คะแนน หมายถึง มีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ มาก

ระดับ 3 คะแนน หมายถึง มีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ ปานกลาง

ระดับ 2 คะแนน หมายถึง มีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ น้อย

ระดับ 1 คะแนน หมายถึง มีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ น้อยที่สุด

การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยนำเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินความเหมาะสม และความสอดคล้องของคู่มือฯ ไปทำการหาประสิทธิภาพความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่าง ข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence : IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.มนสิการ เหล่าวานิช อาจารย์ประจำวิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

2. อาจารย์จินสิรินทรา แพรประเสริฐ อาจารย์ประจำคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

3. อาจารย์บุษยพัชร อุณจิตติกุล อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

โดยความเที่ยงตรงของเนื้อหาจะต้องได้ค่าเฉลี่ยรวม IOC อยู่ระหว่าง 0.50 ถึง 1.00 จึงจะถือว่าเครื่องมือวิจัยทั้ง 2 ฉบับ มีประสิทธิภาพและความเที่ยงตรง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำการนัดหมายกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลเพื่อดำเนินการสัมภาษณ์
2. สังเกตการณ์สอนและอบรมอย่างไม่เป็นทางการด้านการสอนดนตรีตามแนวทางของ

โคตยา

3. ทำการบันทึกภาพ เสียง เพื่อจัดเก็บข้อมูลสำหรับการรายงานผลการศึกษาตามประเด็น
ในแบบสัมภาษณ์
4. ทำการรายงานผลการวิจัยที่ได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ตามประเด็นต่าง ๆ ในลักษณะ
ของการบรรยาย และพรรณนา
5. นำข้อมูลในรายงานผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์ไปวิเคราะห์และจัดสร้างคู่มือการสอน
ทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคตยา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
6. นำคู่มือที่สร้างขึ้นให้กลุ่มตัวอย่างผู้เชี่ยวชาญทำการประเมินความเหมาะสมและความ
สอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ต่อการนำไปใช้จริง
7. ทำการรายงานผลการประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวกับ
วัตถุประสงค์ต่อการนำไปใช้จริงในรูปแบบตารางแสดงระดับคะแนนค่าเฉลี่ย และอธิบายประกอบ
ตาราง และสรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำการรายงานผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์ ไปวิเคราะห์เทียบกับหลักการ
และทฤษฎีของการสอนตามแนวทางแบบโคตยาและทักษะการขับร้องเบื้องต้นที่ศึกษาค้นคว้าจาก
เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ทำการวิเคราะห์ผลการประเมินความเหมาะสม และความสอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวกับ
จุดประสงค์ในคู่มือด้วยเกณฑ์การประเมินแบบ 5 ระดับ (Scale degree) ด้วยการหาค่าเฉลี่ย
(Means) ซึ่งมีหลักเกณฑ์การแปลความหมายจากการประเมินผลคู่มือฯ ตามช่วงคะแนนค่าเฉลี่ยที่
กำหนดของธานินทร์ ศิลป์จารุ (2552: 111) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง	มีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง	มีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ มาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง	มีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง	มีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง	มีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ น้อยที่สุด

จากนั้นผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นแบบรูปตารางและการบรรยายประกอบได้
ตาราง โดยผลการประเมินจะต้องไม่ต่ำกว่า 3.51 จึงจะถือว่าคู่มือฯ มีความเหมาะสมและสอดคล้อง
กับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ต่อการนำไปใช้จริง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัยสำหรับการประเมินความเหมาะสม และความสอดคล้องของเนื้อหา กับจุดประสงค์ในคู่มือด้วยเกณฑ์การประเมินแบบ 5 ระดับ (Scale degree) ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) (สุภา ศิสิสร และคณะ, 2545) โดยมีสูตร ดังนี้

$$\begin{array}{lll} \text{สูตร} & \bar{X} & = \frac{\sum fx}{n} \\ \text{เมื่อ} & \bar{X} & = \text{ค่าเฉลี่ย} \\ & \sum fx & = \text{ผลรวมคะแนนทั้งหมด} \\ & n & = \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง} \end{array}$$

หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนทดสอบก่อนและหลังเรียน ใช้สูตร ดังนี้ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2543 : 352)

$$\text{สูตร} \quad S.D. = \sqrt{\frac{N(\sum X) - (\sum X^2)}{N(N-1)}}$$

$$\begin{array}{llll} \text{เมื่อ} & S.D. & \text{แทน} & \text{ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน} \\ & \sum X & \text{แทน} & \text{ผลรวมของคะแนนทั้งหมด} \\ & \sum X^2 & \text{แทน} & \text{ผลรวมของกำลังสองของคะแนนทั้งหมด} \\ & N & \text{แทน} & \text{จำนวนข้อมูล} \end{array}$$

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยเรื่อง การสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคตยา สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.เพื่อศึกษาแนวทางการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคตยาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 2.เพื่อสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคตยาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 3.เพื่อประเมินความเหมาะสมต่อการนำคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคตยาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นต่อการนำคู่มือไปใช้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ตอน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 แนวทางการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้น ตามแนวทางของโคตยาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ตอนที่ 2 คู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้น ตามแนวทางของโคตยาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ตอนที่ 3 ความเหมาะสมต่อการนำคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้น ตามแนวทางของโคตยา สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ตอนที่ 1 แนวทางการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้น ตามแนวทางของโคตยาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องต่างๆ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลด้านการศึกษาแนวทางการสอนดนตรีตามแนวทางของโคตยา และ 2) กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลด้านการสอนขับร้องเบื้องต้น ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ทั้งนี้ผู้วิจัยมีการนำเสนอรายงานผลการวิจัย โดยแบ่งเป็นประเด็นต่างๆ ตามรายละเอียดดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านแนวคิดการสอนดนตรีตามแนวทางของโคตยา

การศึกษาโดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลด้านแนวคิดการสอนดนตรีตามแนวทางของโคตยา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีตามแนวทางของโคตยา เพื่อเป็นข้อมูลในการนำมาใช้ในการวิเคราะห์ผลในการจัดสร้างคู่มือการสอนร้องเพลงตามแนวทางของโคตยาสำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งมีประเด็นจากการสัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องกับการสอนดนตรีและการขับร้องเพลง ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและความสำคัญของการสอนดนตรีตามแนวทางของโคตยา

1.1 ด้านการพัฒนาทักษะดนตรีของผู้เรียน

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง A และ B พบว่ามีความเห็นสอดคล้องกันว่า แนวคิดการสอนดนตรีของ โคดาย (Zoltán Kodály) มีส่วนสำคัญในการพัฒนาทักษะดนตรีของผู้เรียนผ่านการขับร้องเป็นหลัก โดยช่วยพัฒนาทักษะการฟังเชิงจินตภาพ (Inner Hearing) ซึ่งเป็นพื้นฐานของการร้องเพลงและการเรียนดนตรี รวมทั้งส่งเสริมทักษะการฟัง การขับร้อง การอ่าน และการเขียนสัญลักษณ์ดนตรีได้อย่างครบถ้วนและเชื่อมโยงกัน ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ดนตรีและพัฒนาทักษะการร้องเพลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น แนวคิดการสอนดนตรีของ โคดาย (Zoltán Kodály) จึงมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ทางดนตรีของผู้เรียนผ่านการขับร้องเป็นแกนหลัก โดยมุ่งพัฒนาทักษะทางดนตรีในหลายมิติ โดยเฉพาะการฟังเชิงจินตภาพ (Inner Hearing) ซึ่งเป็นพื้นฐานของการร้องเพลงและการเรียนดนตรี นอกจากนี้ แนวทางดังกล่าวยังช่วยพัฒนาทักษะการฟัง การขับร้อง การอ่าน และการเขียนสัญลักษณ์ดนตรีอย่างครบถ้วนและเชื่อมโยงกัน ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะการร้องเพลงอย่างรอบด้านและมีประสิทธิภาพ

1.2 จุดเด่น ประโยชน์ เป้าหมาย หลักการ และระบบการสอนดนตรีตามแนวทางของ โคดาย

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง A พบว่า การสอนดนตรีตามแนวทางของ โคดาย (Zoltán Kodály) มุ่งพัฒนาการได้ยินเสียงจากภายในของผู้เรียน หรือที่เรียกว่า Inner Hearing โดยใช้การขับร้องเป็นเครื่องมือหลักในการจัดการเรียนการสอนดนตรี ซึ่งเป็นจุดเด่นของแนวทางโคดายที่ไม่จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์หรือเครื่องดนตรีประกอบการเรียนในระยะแรก

ขณะเดียวกัน ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง B มีความเห็นสอดคล้องกันว่า จุดเด่นของการสอนดนตรีตามแนวทางโคดายคือการมุ่งเน้นการเรียนรู้ผ่านการขับร้องเช่นเดียวกัน ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการร้อง การฟัง การอ่าน และการเขียนโน้ตดนตรีได้อย่างครบถ้วน อันเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนที่ผู้เรียนจะต่อยอดทักษะทางดนตรีไปสู่การเรียนเครื่องดนตรีที่ตนสนใจในลำดับต่อไป

นอกจากนี้ ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง C ยังให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการสอนดนตรีตามแนวทางของ โคดาย (Zoltán Kodály) ว่า แนวคิดดังกล่าวตั้งอยู่บนความเชื่อว่าการเรียนดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาความเป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์ ทั้งด้านจิตใจ อารมณ์ ปัญญา และจิตวิญญาณ โดยการเรียนดนตรีช่วยกระตุ้นการทำงานของสมองและเสริมสร้างการประสานงานระหว่างสมองทั้งสองซีกอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนที่ได้รับการศึกษาดนตรีมีพัฒนาการด้านอารมณ์ สมาธิ และความคิดเชิงระบบที่ดีขึ้น

ดังนั้น แนวทางการสอนดนตรีของ โคดาย (Zoltán Kodály) จึงใช้การขับร้องเป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดการเรียนการสอน โดยมุ่งพัฒนาการได้ยินเสียงจากภายใน (Inner Hearing) แทนการพึ่งพาเครื่องดนตรีในระยะแรก ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะพื้นฐานทางดนตรีได้อย่างรอบด้าน ควบคู่กับการพัฒนาความเป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์ทั้งด้านจิตใจ อารมณ์ และสติปัญญา

1.3 การนำแนวทางการสอนโคดายไปสู่การต่อยอดการพัฒนาทักษะด้านการร้องเพลง

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง A พบว่า การสอนดนตรีตามแนวทางโคดายสามารถส่งเสริมการพัฒนาทักษะด้านการร้องเพลงของผู้เรียนในระยะยาวได้อย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากการขับร้องเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาโสตทักษะ (Aural Skills) และความแม่นยำทางดนตรี

ขณะเดียวกัน ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง B มีความเห็นว่า การขับร้องตามแนวทางโคดายเปรียบเสมือนการใช้ “เครื่องดนตรีภายใน” ของผู้เรียน ซึ่งช่วยเสริมสร้างทักษะทางดนตรีและทักษะการร้องเพลงควบคู่กันไปอย่างเป็นธรรมชาติ

ดังนั้น แนวทางการสอนดนตรีของโคดายจึงเอื้อต่อการต่อยอดทักษะด้านการร้องเพลงของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการฝึกฝนผ่านการขับร้องช่วยพัฒนาโสตทักษะ (Aural Skills) ความเข้าใจทางดนตรีเชิงลึก และความสามารถในการควบคุมเสียงร้อง อันเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาทักษะการร้องเพลงในระดับที่สูงขึ้น

1.4 การนำแนวทางการสอนดนตรีของโคดายมาใช้สอนในประเทศไทย

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง A พบว่า การสอนดนตรีตามแนวทางของโคดาย (Zoltán Kodály) ในประเทศไทยได้รับความนิยมในระดับหนึ่ง โดยเฉพาะในโรงเรียนที่มีข้อจำกัดด้านเครื่องดนตรี หรือในบริบทที่ครูผู้สอนไม่จำเป็นต้องมีความเชี่ยวชาญในการเล่นเครื่องดนตรี เนื่องจากแนวทางดังกล่าวใช้การขับร้องและการพัฒนาโสตทักษะเป็นพื้นฐานของการเรียนดนตรี

ขณะเดียวกัน ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง B มีความเห็นว่า แนวทางโคดายในประเทศไทยสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนดนตรีระดับอุดมศึกษาได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะเพื่อพัฒนาทักษะสำคัญของนักดนตรี ได้แก่ โสตทักษะ (Aural Skills) และการฝึกโสตประสาท (Ear Training) อย่างแพร่หลาย อย่างไรก็ตาม ในบริบทโรงเรียนทั่วไปยังพบว่าการรับรู้เกี่ยวกับแนวทางการสอนดนตรีแบบโคดายในหมู่ครูและผู้ปกครองยังมีจำกัด

ดังนั้น ในบริบทประเทศไทย แนวทางการสอนดนตรีของโคดายจึงได้รับความนิยมในระดับหนึ่ง โดยเฉพาะในสถานศึกษาที่มีข้อจำกัดด้านทรัพยากรเครื่องดนตรีหรือบุคลากร อย่างไรก็ตาม การรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางดังกล่าวในกลุ่มผู้ปกครองและโรงเรียนทั่วไปยังคงค่อนข้างจำกัด แม้ว่าจะมีการนำไปใช้ในระดับอุดมศึกษาและสถานศึกษาเฉพาะกลุ่มแล้วก็ตาม2. แนวทางการสอนดนตรีตามแนวทางโคดายกับการพัฒนาทักษะการขับร้องในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2.1 หลักการและกลวิธีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการฟังและการร้อง

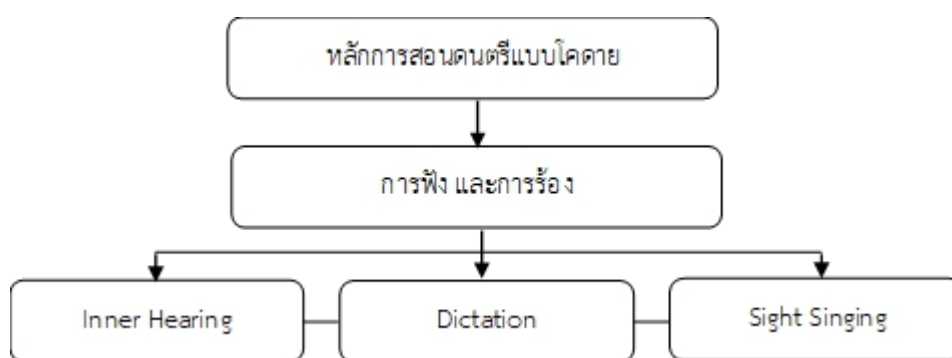
จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง A พบว่า แนวคิดการสอนดนตรีของ โคดาย (Zoltán Kodály) มุ่งใช้เสียงร้องเป็นเครื่องมือสำคัญเพื่อให้ผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ดนตรีได้อย่างเท่าเทียม พร้อมทั้งพัฒนาทักษะการฟังเชิงจินตภาพ (Inner Hearing) ผ่านกิจกรรมทางดนตรี เช่น การเขียนโน้ตจากการฟัง (Dictation) และการขับร้องโน้ตฉับพลัน (Sight Singing) ซึ่ง

การขับร้องดังกล่าวช่วยเสริมสร้างความแม่นยำด้านระดับเสียงและจังหวะ ควบคู่กับการพัฒนาโสตทักษะของผู้เรียน

ขณะเดียวกัน ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง B มีความเห็นว่า แนวทางการสอนโคดายสามารถปรับประยุกต์ใช้ได้กับผู้เรียนทุกเพศทุกวัย โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาความเป็นดนตรี (Musicianship) โดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษา สามารถมุ่งฝึกให้ผู้เรียนขับร้องได้ตรงระดับเสียง พร้อมทั้งพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตสากลควบคู่กันไป

ดังนั้น แนวทางโคดาย มุ่งเน้นการใช้ “เสียงร้อง” ซึ่งเป็นเครื่องมือที่เข้าถึงได้ง่ายและเหมาะสมกับผู้เรียนทุกช่วงวัย โดยหลักการสำคัญของการพัฒนาทักษะการฟังและการร้องประกอบด้วย:

- การฝึกการได้ยินเสียงจากภายใน (Inner Hearing) คือ การจินตนาการเสียงในใจ
- การเขียนโน้ต (Dictation) การฝึกฟังและเขียนโน้ตเพื่อพัฒนาความแม่นยำในการฟัง
- การร้องโน้ตฉบับพลัน (Sight Singing) การร้องเพลงโดยการอ่านโน้ตทันที

ภาพที่ 4.1 หลักการด้านการพัฒนาทักษะการฟังและร้อง

ที่มา : บุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ, 2567

2.2 เนื้อหา ทฤษฎี และทักษะดนตรีสำหรับการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ A และ B พบว่ามีความเห็นสอดคล้องกันว่า เนื้อหาดนตรีสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นควรครอบคลุมองค์ประกอบทางดนตรีพื้นฐานอย่างครบถ้วน ได้แก่ ระดับเสียง ความดัง-เบา ทำนอง จังหวะ และการอ่านโน้ต

ดังนั้น เนื้อหาและทฤษฎีดนตรีสำหรับการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตามแนวคิดของ โคดาย (Zoltán Kodály) ควรมุ่งพัฒนาองค์ประกอบดนตรีพื้นฐาน ได้แก่ ระดับเสียง (Pitch) ทำนอง (Melody) จังหวะ (Rhythm) และสัญลักษณ์ดนตรี (Notation) โดยเริ่มจากบันไดเสียงเพนทาโทนิค (Pentatonic Scale) ซึ่งมีโครงสร้างเรียบง่ายและเหมาะต่อการเรียนรู้ผ่านการขับร้อง จากนั้นจึงค่อยเพิ่มความซับซ้อนของเนื้อหา เช่น การขับร้องแบบแคนอน (Canon) และการใช้ลิซซ์ (Ostinato) เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางดนตรีของผู้เรียนอย่างเป็นลำดับขั้นและต่อเนื่อง

2.3 การจัดกิจกรรมการสอนดนตรีตามแนวทางของโคดายที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการฟัง การร้องและการอ่านโน้ต สำหรับการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ A และ B มีความเห็นสอดคล้องกัน พบว่า แนวทางการจัดกิจกรรมการสอนดนตรีตามแนวทางของโคดายที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการฟัง การร้อง และการอ่านโน้ตสำหรับการนำไปใช้ในการสอนผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน ดังนี้

2.3.1 การฝึกเขียน (Dictation) จากการฟังภายใน

- 1) ฟังเพลงสั้นๆ แล้วให้ผู้เรียนจินตนาการเสียงในใจ
- 2) จากนั้นให้เขียนโน้ตเพลงนั้นลงบนกระดาษโดยไม่ได้ฟังซ้ำ
- 3) ตรวจสอบความถูกต้องโดยการเล่นหรือร้องตามโน้ตที่เขียน

2.3.2 การฝึกแทนที่เสียงด้วยการเคาะจังหวะ

- 1) ร้องเพลงแล้วค่อยๆ แทนที่โน้ตบางตัวด้วยการเคาะจังหวะ (แต่ยังคงร้องในใจ)
- 2) เพิ่มจำนวนโน้ตที่แทนที่ด้วยการเคาะมากขึ้นเรื่อย ๆ
- 3) สุดท้ายเหลือเพียงการเคาะจังหวะล้วน ๆ แต่ยังได้ยินทำนองในใจ

2.3.3 การฝึกร้องในใจ

- 1) ร้องเพลงให้ผู้เรียนฟัง แล้วให้ร้องตาม
- 2) จากนั้นให้ร้องเป็นกลุ่ม แล้วค่อยๆ ให้ร้องในใจบางส่วน
- 3) เพิ่มความท้าทายโดยให้ร้องในใจมากขึ้นเรื่อย ๆ จนกระทั่งร้องทั้งหมดในใจ แล้ว

กลับมาร้องออกเสียงพร้อมกันตามสัญญาณ

2.3.4. การร้องแนวหนึ่งเล่นดนตรีอีกแนวหนึ่ง (Sing & Play)

นอกจากนี้ ผู้เชี่ยวชาญ B ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมไว้ว่า ผู้สอนต้องวางแผนลำดับชั้นการสอนอย่างชัดเจน โดยเริ่มจากการเลือกเพลงตามเป้าหมายในระยะยาว และค่อย ๆ เรียงลำดับกิจกรรมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และต่อยอดได้โดยเริ่มจากเพลงง่ายที่มีโน้ต 5 ตัว (Pentatonic) ก่อนแล้วค่อยเพิ่มความซับซ้อนเป็นการซ้ำวลี (Ostinato) และ แคนนอน (Canon) โดยในแต่ละคาบเรียนแบ่งตามขั้นตอนการสอน ดังนี้

- 1) กิจกรรมเตรียมความพร้อม ทักทายด้วยเพลงสั้น ๆ การเคลื่อนไหวประกอบจังหวะ และการฝึกการหายใจ
- 2) ทบทวนความรู้เดิม ร้องเพลงที่เคยเรียน ทบทวนสัญลักษณ์มือ (Hand Signs) รูปแบบจังหวะ
- 3) เตรียมความรู้ใหม่ นำเสนอเพลงใหม่ ร้องตามครู วิเคราะห์จังหวะ และทำนอง
- 4) นำเสนอความรู้ใหม่ สอนแนวคิดใหม่ สัญลักษณ์มือ ฝึกร้องโซล-ฟา (Sol-Fa) และการเชื่อมโยงเสียงกับโน้ต
- 5) การสรุปบทเรียน ทบทวนเนื้อหา ร้องเพลงใหม่ และการให้การบ้านนำไปฝึกฝน

ดังนั้น กิจกรรมการสอนดนตรีตามแนวทางโคดายสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเน้นกระบวนการเรียนรู้ที่เริ่มจากง่ายไปยาก โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับวัยและพื้นฐาน

ของผู้เรียน กิจกรรมดังกล่าวช่วยส่งเสริมการพัฒนาทักษะการฟัง การร้อง และการอ่านโน้ตอย่างมีประสิทธิภาพและสนุกสนาน

2.4 รูปแบบการสอนดนตรีตามแนวทางของโคตยา สำหรับการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง A และ B พบว่ามีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า รูปแบบการสอนดนตรีตามแนวทางโคตยาสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นไม่มีรูปแบบตายตัว แต่ควรพิจารณาความสามารถและพื้นฐานทางดนตรีของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้นเป็นสำคัญ โดยมุ่งพัฒนาทักษะดนตรีแบบองค์รวมผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปรับให้เหมาะสมกับเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน

ดังนั้น ความยืดหยุ่นในการออกแบบกิจกรรมและรูปแบบการสอนจึงเป็นจุดเด่นของแนวทางโคตยา โดยครูผู้สอนต้องปรับวิธีการสอนให้สอดคล้องกับพัฒนาการ พื้นฐาน และเป้าหมายของผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย เพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะดนตรีอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง

2.5 อุปกรณ์ สื่อ และแบบฝึกหัดที่เหมาะสมสำหรับการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล A และ B มีความเห็นสอดคล้องกันว่า การสอนดนตรีในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตามแนวทางโคตยา จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ สื่อ และแบบฝึกหัดที่เหมาะสม ดังนี้:

1) หนังสือเพลง (Song Book)

1.1) หนังสือเพลงที่รวบรวมเพลงพื้นบ้าน (Folk Songs) ที่จัดเรียงตามลำดับขั้นความซับซ้อนของดนตรีจากระดับง่ายไปหายาก

1.2) หนังสือเพลงที่มีเนื้อหาในบทเพลงมีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และเป้าหมายการสอนดนตรีของผู้สอน

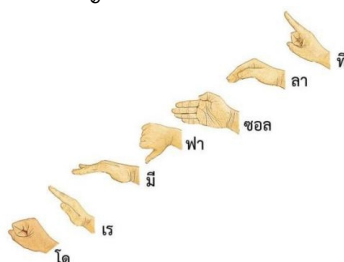
2) การฝึกจังหวะด้วยพยางค์จังหวะ (Rhythm Syllables) การใช้พยางค์การเรียกคำแทนจังหวะต่าง ๆ เช่น "ทา" (ta) แทนโน้ตตัวดำ และ "ติ-ติ" (ti-ti) แทนโน้ตเข้บัตหนึ่งชั้น

ภาพที่ 4.2 ตัวอย่างการกำหนดคำพยางค์แทนจังหวะ

ที่มา : บุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ, 2567

3) สัญลักษณ์ภาพ และสัญลักษณ์มือ (Curwen Hand Signs)

ภาพที่ 4.3 ตัวอย่างสัญลักษณ์มือ (Curwen Hand Signs)

ที่มา : บุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ, 2567

- 4) ใช้แสดงระดับเสียงเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงเสียงกับการจดจำระดับเสียงในโน้ต
- 5) แบบฝึกหัดกลุ่มโน้ตสั้น ๆ

การออกแบบแบบฝึกหัดและสื่อการเรียนรู้ตามแนวทางของ โคดาไล (Zoltán Kodály) ควรมุ่งให้สามารถนำไปใช้ในกิจกรรมดนตรีที่หลากหลาย เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและความแม่นยำทางดนตรีของผู้เรียน เช่น กิจกรรมฝึกการฟังและแยกแยะเสียง (Ear Training Exercises) และแบบฝึกหัดการขับร้องโน้ตฉับพลัน (Sight Singing) ซึ่งช่วยพัฒนาไสตท์ทักษะและความสามารถในการควบคุมระดับเสียงได้อย่างเป็นระบบ

ดังนั้น อุปกรณ์ สื่อ และแบบฝึกหัดตามแนวทางโคดาไลที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจึงควรมุ่งพัฒนาทักษะการฟัง การขับร้อง และการอ่านโน้ต โดยจัดลำดับกิจกรรมจากง่ายไปยาก และเลือกใช้สื่อที่สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ เช่น การใช้เพลงพื้นบ้าน พยางค์จังหวะสำหรับการฝึกจังหวะ (Rhythm Syllables) การใช้สัญลักษณ์มือ (Hand Signs) และกิจกรรมการขับร้องโน้ตฉับพลัน (Sight Singing) เพื่อส่งเสริมความเข้าใจทางดนตรีเชิงลึกและการเรียนรู้อย่างเป็นลำดับขั้น

3. การวัดและประเมินผลผู้เรียนตามแนวทางของโคดาไล

3.1 ด้านประเมินผลผู้เรียนดนตรี

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล A และ B มีความเห็นสอดคล้องกัน พบว่าการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามแนวทางของโคดาไลควรเน้นใน 3 ด้านสำคัญ ดังนี้

1) ด้านการฟัง (Listening)

- 1.1) ประเมินความสามารถในการฟังเสียงดนตรีและแยกแยะเสียงระดับต่าง ๆ
- 1.2) ใช้กิจกรรมฝึกฟังและการได้ยินเสียงจากภายใน (Inner Hearing) หรือการเขียนโน้ต (Dictation)

2) ด้านการร้อง (Singing)

- 2.1) ประเมินความสามารถในการร้องเพลงตามระดับเสียง จังหวะ และการร้องประสานเสียง
- 2.2) ใช้กิจกรรมร้องเพลงตามตัวอย่าง การร้องโซลฟา หรือการร้องเพลงประสานเสียง

3) ด้านการอ่านโน้ต (Music Reading)

- 3.1) ประเมินความสามารถในการอ่านโน้ตและร้องเพลงตามโน้ตที่กำหนด
- 3.2) ใช้กิจกรรมร้องโน้ตแบบฉับพลัน (Sight-Singing) เพื่อวัดและประเมินผล

3.2 วิธีการวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลผู้เรียนจะขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของบทเรียน โดยมีวิธีการดังนี้

1) การสังเกตพฤติกรรม (Observation)

1.1) ประเมินพัฒนาการด้านพฤติกรรมในการเรียนรู้ เช่น ความตั้งใจ และการมีส่วนร่วมในกิจกรรม

1.2) บันทึกความก้าวหน้าในแต่ละชั้นเรียน

2) การทดสอบปฏิบัติดนตรี (Performance Assessment)

2.1) ทดสอบความสามารถในการปฏิบัติจริง เช่น การร้องเพลง การแยกแยะจังหวะ หรือการอ่านโน้ต

2.2) ใช้เกณฑ์คะแนนเพื่อวัดระดับความถูกต้องและความมั่นใจ

3) การวัดผลด้านพัฒนาการผู้เรียนดนตรี (Progress Evaluation)

3.1) ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนในแต่ละช่วงเวลา เช่น การร้องเพลงที่มีระดับความซับซ้อนเพิ่มขึ้น

3.2) หากผู้เรียนไม่สามารถทำได้ตามเป้าหมาย ให้กลับไปทบทวนและปรับปรุงกระบวนการสอน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลด้านดนตรี

กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลได้นำเสนอเครื่องมือที่สามารถนำมาใช้ในการประเมินผลทางด้านดนตรี ได้แก่

1) แบบฝึกหัดการฟัง (Ear Training Exercises)

2) แบบฝึกหัดการอ่านโน้ต (Sight-Singing Exercises)

3) บันทึกการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน

4) แบบทดสอบการปฏิบัติ เช่น การร้องเพลงหรือการเขียนโน้ต (Dictation)

ดังนั้น การวัดและประเมินผลผู้เรียนตามแนวทางโคดályจึงมุ่งประเมินพัฒนาการด้านการฟัง การขับร้อง และการอ่านโน้ต ผ่านวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ โดยครูผู้สอนควรใช้ผลการประเมินเพื่อสะท้อนพัฒนาการของผู้เรียนและปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนเมื่อพบข้อบกพร่องหรือปัญหาในการเรียนรู้

4. ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการเรียนการสอน

4.1 ปัญหา อุปสรรคและแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการเรียนการสอนดนตรี

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล พบว่าปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในกระบวนการสอนดนตรีตามแนวทางของ โคดály (Zoltán Kodály) สามารถจำแนกได้เป็น 2 ด้าน ได้แก่

1) ด้านผู้เรียน

ผู้ให้ข้อมูล A มีความเห็นว่า ผู้เรียนบางส่วนไม่ปฏิบัติตามกิจกรรมหรือแบบฝึกหัดที่ได้รับมอบหมาย ทำให้ขาดการฝึกฝนอย่างต่อเนื่องและไม่สามารถพัฒนาทักษะดนตรีได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ขณะที่ผู้ให้ข้อมูล B เห็นว่าปัญหาสำคัญคือความไม่สม่ำเสมอของผู้เรียน เช่น การขาดเรียนหรือไม่ตรงต่อเวลา ส่งผลให้การเรียนรู้ขาดความต่อเนื่องและประสิทธิภาพลดลง

2) ด้านผู้สอนและกระบวนการสอน

ผู้เชี่ยวชาญ A และ B ไม่พบปัญหาสำคัญในด้านการใช้อุปกรณ์หรือการดำเนินการกิจกรรมการสอน เนื่องจากแนวทางโคดายมีความยืดหยุ่นสูง ไม่ต้องพึ่งพาอุปกรณ์จำนวนมาก และสามารถปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนและสภาพแวดล้อมการสอนได้

4.2 แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคจากกระบวนการสอนดนตรีตามแนวทางของโคดาย

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล พบว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากกระบวนการสอนดนตรีตามแนวทางโคดายสามารถดำเนินการได้ในหลายประเด็น ได้แก่

1) การจัดการด้านผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง ผ่านการมอบหมายการบ้านและกิจกรรมดนตรีที่สอดคล้องกับบทเรียน

2) การติดตามผลการเรียนและการเข้าชั้นเรียน ใช้ระบบติดตามความก้าวหน้า เช่น การประเมินความสม่ำเสมอ การเข้าร่วมกิจกรรม หรือการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

3) การสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ จัดกิจกรรมดนตรีที่หลากหลายและสนุกสนาน พร้อมใช้การเสริมแรงทางบวก เช่น คำชมเชยหรือรางวัล เพื่อกระตุ้นความกระตือรือร้นของผู้เรียน

4) การปรับแผนการสอนและการสอนซ่อมเสริม สำหรับผู้เรียนที่มีพัฒนาการล่าช้า ควรจัดกลุ่มย่อยหรือกิจกรรมเสริมเฉพาะด้าน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะได้ตามระดับชั้น

ดังนั้น ปัญหาและอุปสรรคที่พบส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น ความไม่ต่อเนื่องในการฝึกฝนและการขาดความรับผิดชอบต่อการเรียน โดยแนวทางการแก้ไขมุ่งเน้นการจัดการพฤติกรรม การสร้างแรงจูงใจ และการติดตามผลอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ ผู้เชี่ยวชาญยืนยันว่า แนวทางการสอนตามโคดายมีความยืดหยุ่นสูงและสามารถปรับประยุกต์เพื่อแก้ไขปัญหาให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ข้อเสนอแนะสำหรับการจัดทำคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางโคดาย สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

5.1 แนวทางการพัฒนาคู่มือ จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งสองท่าน สามารถสรุปข้อเสนอแนะสำหรับการจัดทำคู่มือการสอนดนตรีตามแนวทางของ โคดาย (Zoltán Kodály) ได้ดังนี้

1) โครงสร้างคู่มือการสอน

ผู้ให้ข้อมูล A เห็นว่าคู่มือควรแยกเนื้อหาออกเป็นสองส่วนหลัก ได้แก่ (1) ทักษะสำคัญสำหรับนักดนตรี (Aural Skills) และ (2) การขับร้อง (Singing) เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะแต่ละด้านได้อย่างเป็นระบบ

ขณะที่ผู้ให้ข้อมูล B เสนอว่าคู่มือควรประกอบด้วย 2 ส่วนสำคัญ ได้แก่

1.1) คู่มือพัฒนาทักษะครู มุ่งเสริมความสามารถด้านการฟัง การจับร้อง การอ่าน และการเขียนโน้ตจากการฟัง (Dictation) ของครูผู้สอน โดยเน้นให้ครูมีพื้นฐานทักษะดนตรีที่เพียงพอสำหรับการใช้คู่มืออย่างมีประสิทธิภาพ

1.2) คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มุ่งออกแบบกิจกรรมดนตรีและการจับร้องที่เหมาะสมกับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2) ระยะเวลาและความต่อเนื่องของเนื้อหา

ผู้ให้ข้อมูล B เห็นว่า ควรกำหนดระยะเวลาและเป้าหมายของหลักสูตรในคู่มืออย่างชัดเจน เช่น ระยะเวลา 1 ภาคเรียน หรือ 1 ปีการศึกษา พร้อมทั้งออกแบบลำดับบทเรียนให้มีความต่อเนื่อง และสอดคล้องกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางของระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

3) ความยืดหยุ่นด้านการสอนดนตรีตามแนวทางของโคดายต่อการนำไปใช้ในการสอนดนตรีและการขับร้องเพลง

ผู้ให้ข้อมูล B ให้ข้อเสนอว่า คู่มือควรมีความยืดหยุ่น เพื่อให้สามารถปรับใช้ได้ตามบริบทของโรงเรียนและกลุ่มผู้เรียนแต่ละแห่ง อีกทั้งควรสนับสนุนการพัฒนาและการอบรมครู (Teacher Training) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้คู่มือ

ดังนั้น การพัฒนาคู่มือการสอนตามแนวทางโคดายควรมุ่งทั้งการพัฒนาทักษะของครูและการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน โดยคำนึงถึงความยืดหยุ่นในการนำไปใช้ และความสอดคล้องกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทักษะดนตรีของผู้เรียนอย่างรอบด้าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้น

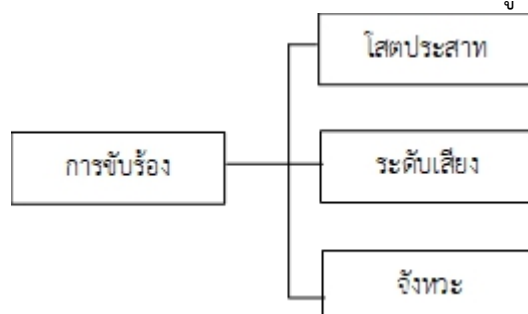
การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนขับร้องเพลง เพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงลึกสำหรับการวิเคราะห์และจัดทำคู่มือการสอนร้องเพลงตามแนวทางของ โคดาย (Zoltán Kodály) ในบริบทการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยประเด็นจากการสัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องกับการสอนขับร้องเพลงสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

1 แนวคิดการสอนทักษะการร้องเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

1.1 ความสำคัญของการเรียนขับร้องที่มีต่อการเรียนรู้ทางดนตรี

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง D และ E พบว่ามีความเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับความสำคัญของการเรียนรู้การขับร้องต่อการพัฒนาทางดนตรีของผู้เรียน โดยเห็นว่าการเรียนรู้การร้องเพลงมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เนื่องจากเป็นพื้นฐานสำคัญที่เชื่อมโยงไปสู่การเรียนรู้ดนตรีในด้านอื่น โดยเฉพาะการเรียนรู้เครื่องดนตรีชนิดต่าง ๆ

ทั้งนี้ ผู้ให้ข้อมูล D อธิบายและชี้ให้เห็นว่าการร้องเพลงช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเสียงและจังหวะ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำหรับดนตรีทุกแขนง ขณะที่ผู้ให้ข้อมูล E ได้มีการระบุว่าทักษะนี้ช่วยพัฒนาทักษะด้านโสตประสาทการฟังระดับเสียง ทักษะการอ่านโน้ต และรู้ความเข้าใจทฤษฎีดนตรี

ภาพที่ 4.4 แนวคิดการขับร้องช่วยพัฒนาผู้เรียนดนตรีในด้านต่าง ๆ

ที่มา : บุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ, 2567

จากภาพที่ 4.4 แนวคิดการขับร้องช่วยพัฒนาผู้เรียนดนตรีในด้านต่าง ๆ ซึ่งการเรียนรู้ด้านการขับร้องสำหรับผู้เรียน จะช่วยพัฒนาทางดนตรีในด้านต่าง ๆ ได้แก่ โสตประสาทด้านการฟังเสียง การฟังระดับเสียงสูง-ต่ำ และการฟังไปสู่การปฏิบัติการร้องเพลงให้เป็นไปตามจังหวะจากบทเพลงที่ขับร้อง ดังนั้น ผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นอยู่ในวัยที่เข้าสู่อายุของการเปลี่ยนแปลงด้านสรีระ ร่างกายอย่างรวดเร็ว และความสามารถในการเข้าใจการเรียนรู้ด้านการขับร้องในเชิงทักษะและทฤษฎีดนตรีต่าง ๆ อย่างสัมพันธ์กันได้

1.2 ความสำคัญของการสอนดนตรีต่อการพัฒนาทักษะการขับร้อง

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง D และ E พบว่า การเรียนดนตรีมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาทักษะการขับร้องของผู้เรียน โดยเฉพาะด้านการควบคุมคุณภาพเสียง ระดับเสียง จังหวะ และทำนองของบทเพลง นอกจากนี้ การเรียนดนตรียังช่วยส่งเสริมความมั่นใจ บุคลิกภาพ และสมาธิของผู้เรียนอีกด้วย

ทั้งนี้ ผู้เชี่ยวชาญ D เน้นย้ำความสำคัญของการใช้แบบฝึกหัดที่มุ่งพัฒนาความแม่นยำของระดับเสียงในการขับร้อง ขณะที่ผู้เชี่ยวชาญ E เห็นว่าการเรียนดนตรีตั้งแต่วัยเด็กส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางดนตรีที่ดีกว่าการเริ่มเรียนในช่วงอายุที่มากขึ้น

1.3 พื้นฐานทางดนตรีที่จำเป็นสำหรับการขับร้องเบื้องต้น

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง D และ E พบว่า ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องมีพื้นฐานทางดนตรีมาก่อน เนื่องจากการขับร้องสามารถใช้เป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ดนตรีในด้านอื่น ๆ ได้อย่างไรก็ตาม หากผู้เรียนมีพื้นฐานทางดนตรีมาก่อน เช่น การเรียนเครื่องดนตรี จะช่วยส่งเสริมความแม่นยำด้านระดับเสียงและจังหวะ รวมทั้งสนับสนุนพัฒนาการทางทักษะดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.4 ทักษะ หลักการ และทฤษฎีที่ควรเรียนรู้

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง D และ E พบว่า ทักษะหลักที่ควรเน้นในการสอนขับร้อง ได้แก่ ท่าทางการร้อง (Posture) การหายใจ การเปล่งเสียง การควบคุมจังหวะและทำนอง การตีความบทเพลง และการควบคุมระดับเสียงดัง-เบา (Dynamics) อย่างเหมาะสม

ทั้งนี้ ผู้ให้ข้อมูล C เน้นความสำคัญของการฝึกเสียงสระและเสียงพยัญชนะในแต่ละระดับ ตั้งแต่ระดับพื้นฐานจนถึงระดับสูง เพื่อพัฒนาคุณภาพเสียงและความชัดเจนของถ้อยคำ ขณะที่ผู้ให้ข้อมูล D ให้ความสำคัญกับการฝึกใช้อวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการออกเสียงและการควบคุมลมหายใจ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการขับร้องที่มีประสิทธิภาพ

1.5 การเตรียมความพร้อมก่อนการเรียนการสอน

การวอร์มอัพ (Warm -up) เสียงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับทั้งครูและผู้เรียน ผู้ให้ข้อมูล C เสนอให้เริ่มต้นด้วยแบบฝึกหัดง่ายๆ เช่น โน้ต 1-5 ระดับเสียง พร้อมเสียงสระของคำร้อง ในขณะที่ผู้ให้ข้อมูล D เสนอให้ครูเตรียมเนื้อหาการขับร้อง และตรวจสอบทักษะพื้นฐานทางดนตรีและการขับร้องของผู้เรียนเพื่อปรับการสอนให้เหมาะสม

ภาพที่ 4.5 ตัวอย่างการฝึกขับร้องระดับเสียงโน้ต 1-5 ตัว

ที่มา : บุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ, 2567

จากภาพที่ 4.5 ตัวอย่างการฝึกขับร้องระดับเสียงโน้ต 1-5 ตัว สำหรับผู้ขับร้องที่เหมาะสมกับผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยอาศัยพื้นฐานทักษะการอ่านโน้ตเพียง 5 ตัว และนำมาใช้ในการวอร์มอัพสำหรับการขับร้องในชั้นเรียน ควบคู่กับการฝึกการออกเสียงคำต่าง ๆ ที่จะช่วยพัฒนาทักษะการร้องให้มีความชัดเจนควบคู่กันไป

2 แนวทางการสอนขับร้องเบื้องต้น

2.1 การกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และลำดับเนื้อหาการขับร้อง

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล D และ E พบว่า การกำหนดเป้าหมายในการสอนขับร้องมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถร้องเพลงได้อย่างถูกต้องตามระดับเสียง (intonation) มี

ความไพเราะของน้ำเสียง (tone quality) และสามารถถ่ายทอดบทเพลงได้อย่างเหมาะสมกับศักยภาพของตน ผู้ให้ข้อมูล C เสนอแนวทางการพัฒนาทักษะการร้องเพลงโดยเริ่มจากการใช้น้ตจำนวนน้อย เพื่อให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับระดับเสียงและการควบคุมเสียง ก่อนเพิ่มจำนวนโน้ตและความซับซ้อนของแบบฝึกหัดด้านทำนอง จังหวะ และการออกเสียงอย่างเป็นลำดับขั้น ขณะที่ผู้ให้ข้อมูล D ให้ความสำคัญกับการออกแบบเนื้อหาการสอนขับร้องในแต่ละคาบให้มีความต่อเนื่องและเชื่อมโยงกัน เพื่อพัฒนาทักษะการร้องเพลงของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำไปสู่เป้าหมายการขับร้องที่ผู้สอนได้กำหนดไว้

2.2 กระบวนการและการจัดกิจกรรมการขับร้อง

ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนขับร้อง เริ่มจากการเตรียมความพร้อมของร่างกายและเสียง ได้แก่ การผ่อนคลายกล้ามเนื้อ การวอร์มเสียง การฝึกการควบคุมลมหายใจ และการเปล่งเสียงอย่างถูกวิธี เพื่อสร้างพื้นฐานทางเทคนิคที่เหมาะสมต่อการร้องเพลง กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล D ให้ความสำคัญกับการสอนเทคนิคการขับร้องที่จำเป็น เช่น การวางท่าทางของร่างกาย (posture) และการใช้เสียงในระดับต่าง ๆ ของช่วงเสียง (vocal registers) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้เสียงได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย ขณะที่ผู้ให้ข้อมูล E ให้ความสำคัญกับการฝึกการออกเสียงและการควบคุมลักษณะเสียงในการขับร้อง (articulation) การกำกับจังหวะและความแม่นยำของทำนอง รวมถึงการตีความและถ่ายทอดอารมณ์ของบทเพลง เพื่อพัฒนาความสามารถในการสื่อสารทางดนตรีของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 กลวิธีในการสร้างความสนใจในการขับร้อง

ผู้ให้ข้อมูล D ระบุว่าครูผู้สอนขับร้องควรทำหน้าที่เป็นแบบอย่างที่ดีทางการใช้เสียงและการแสดงออกทางดนตรี โดยสามารถถ่ายทอดแรงบันดาลใจให้แก่ผู้เรียนผ่านการสาธิตการขับร้องที่ถูกต้อง การแสดงตัวอย่างบทเพลง หรือการใช้สื่อประกอบการสอนที่เหมาะสม เพื่อกระตุ้นความสนใจและสร้างแบบแผนการเรียนรู้ที่ชัดเจนแก่ผู้เรียน ขณะที่ผู้ให้ข้อมูล E เสนอให้ครูออกแบบกิจกรรมหรือเกมทางดนตรีที่มีความสนุกสนานและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านการขับร้อง เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และช่วยพัฒนาทักษะการร้องเพลงอย่างเป็นธรรมชาติผ่านกระบวนการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ

2.4 แนวทางการสอนขับร้องให้เหมาะสมกับผู้เรียน

ผู้ให้ข้อมูล D และ E มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าการจัดการเรียนการสอนขับร้องควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน โดยครูควรปรับเนื้อหา บทเพลง และกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับช่วงวัย ระดับพัฒนาการ และความสามารถทางเสียงของผู้เรียนแต่ละคน โดยเฉพาะผู้เรียนชายในช่วงวัยแปรผันของเสียง (voice change) ซึ่งอาจมีข้อจำกัดด้านช่วงเสียงและการควบคุมเสียง ผู้ให้ข้อมูล E เน้นย้ำถึงความสำคัญของการเลือกคีย์เพลง ระดับเสียง และแบบฝึกหัดการขับร้องที่สอดคล้องกับระดับทักษะและสรีรวิทยาของผู้เรียน เพื่อป้องกันการใช้เสียงที่ไม่เหมาะสม และส่งเสริมพัฒนาการทางการขับร้องอย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ

2.5 การใช้สื่อ อุปกรณ์ และแบบฝึกหัดสำหรับการสอนขับร้อง

ด้านการใช้สื่อการสอน ผู้ให้ข้อมูล D และ E มีความเห็นว่าสื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนขับร้องควรมีความหลากหลายและครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาทักษะการร้องเพลง ได้แก่ บทเพลงสำหรับการฝึกขับร้อง แบบฝึกหัดจังหวะ เครื่องดนตรีประกอบการสอน เช่น เปียโน หรือไฟล์เสียงดนตรีประกอบ (backing track) ตลอดจนสื่อการสาธิตตัวอย่างการขับร้องที่ถูกต้อง ผู้ให้ข้อมูล D เสนอให้จัดเตรียมหนังสือเพลง (song book) และแบบฝึกหัดการร้องโซลเฟจตามบันไดเสียง (solfège scale) เพื่อใช้พัฒนาความแม่นยำของระดับเสียงและทักษะการอ่านโน้ต ขณะที่ผู้ให้ข้อมูล E เสนอให้มีการจัดทำรายการบทเพลง (song list) พร้อมแบบฝึกหัดที่สอดคล้องกับระดับความสามารถของผู้เรียน เพื่อสนับสนุนการพัฒนาทักษะการขับร้องอย่างเป็นลำดับขั้นและเหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียนแต่ละระดับ

2.6 ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการสอนขับร้อง

ด้านปัญหาและแนวทางการแก้ไขในการสอนขับร้อง ผู้ให้ข้อมูล D และ E สะท้อนว่าปัญหาที่พบโดยทั่วไปในการจัดการเรียนการสอนขับร้อง ได้แก่ การร้องเสียงเพี้ยน การร้องไม่ตรงจังหวะ และพฤติกรรมความซนหรือขาดสมาธิของผู้เรียน ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะการขับร้อง แนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว คือการปรับรูปแบบและระดับความยากของแบบฝึกหัดให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีลักษณะสนุกสนานและมีส่วนร่วม เพื่อกระตุ้นความสนใจและสมาธิของผู้เรียน ตลอดจนการเสริมแรงทางบวกผ่านการให้กำลังใจและการชื่นชมเมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องหรือมีพัฒนาการที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ทางดนตรี

2.7 การประเมินผลสัมฤทธิ์

ด้านการประเมินผลการเรียนรู้การขับร้อง ผู้ให้ข้อมูล D ใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรมและพัฒนาการของผู้เรียนระหว่างกระบวนการเรียนการสอน เพื่อพิจารณาความก้าวหน้าในทักษะการขับร้องอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ผู้ให้ข้อมูล E ใช้วิธีการบันทึกพัฒนาการของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ควบคู่กับการประเมินความถูกต้องของทำนองหลัก (Melody) และจังหวะ (Rhythmic) ของการขับร้อง ทั้งนี้ แนวทางการประเมินดังกล่าวสะท้อนการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ที่มุ่งเน้นพัฒนาการของผู้เรียนเป็นรายบุคคลและความสามารถเชิงปฏิบัติด้านดนตรี และการขับร้องอย่างเป็นรูปธรรม

2.8 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

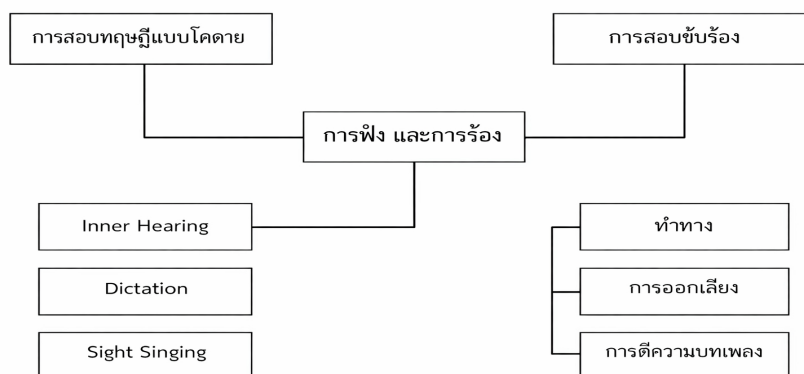
ผู้เชี่ยวชาญทั้งสองท่านเสนอแนะว่า คู่มือการสอนควรมีสื่อประกอบประเภทเสียงและคลิปวิดีโอ (Video Clip) เพื่อสนับสนุนการนำไปใช้ของครูผู้สอนให้มีความถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น เนื่องจากสื่อดังกล่าวช่วยให้ผู้สอนสามารถเข้าใจรูปแบบการออกเสียง เทคนิคการขับร้อง และขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมได้อย่างชัดเจนจากตัวอย่างจริง อันจะส่งผลให้การถ่ายทอดทักษะการขับร้องแก่ผู้เรียนมีประสิทธิภาพและสอดคล้องตามแนวทางการสอนดนตรีของโคดายมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น จากการศึกษาด้วยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลด้านการขับร้อง สามารถสรุปได้ว่า การขับร้องเพลงเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะทางดนตรีของผู้เรียนในหลายด้านควบคู่กัน เนื่องจากบทเพลงที่ใช้ในการขับร้องประกอบด้วยองค์ประกอบทางดนตรีที่สำคัญ ได้แก่ ระดับเสียง จังหวะ ทำนอง เสียงประสาน พื้นผิวดนตรี และสีสันทันของเสียง ผู้เรียนจึงได้เรียนรู้ทั้งทักษะการขับร้องและความเข้าใจองค์ประกอบทางดนตรีไปพร้อมกัน

ด้วยเหตุนี้ การสอนขับร้องเพลงจึงถือเป็นพื้นฐานสำคัญของการปฏิบัติดนตรีในระดับต้น เนื่องจากเป็นรูปแบบการสร้างประสบการณ์ดนตรีโดยตรงผ่านเสียงของตนเอง ซึ่งสามารถพัฒนาการรับรู้ทางดนตรีและทักษะการฟังได้อย่างเป็นระบบ และสามารถต่อยอดไปสู่การปฏิบัติเครื่องดนตรีในระดับที่สูงขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคดาย

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทั้ง 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีตามแนวทางของโคดาย และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนขับร้อง พบว่า มีความสัมพันธ์กันในด้านของการพัฒนาทักษะพื้นฐานดนตรีของผู้เรียนเป็นหลัก โดยมุ่งเน้นด้านการฟัง การร้อง และการอ่านโน้ต ซึ่งเป็นแนวทางที่สอดคล้องกันกับการสอนขับร้องที่มุ่งเน้นทักษะด้านการฟัง ร้อง และการอ่านโน้ตเช่นเดียวกัน โดยแนวคิดเชื่อมโยงของการสอนดนตรีตามแนวทางของโคดาย และการขับร้องดังนี้

ภาพที่ 4.6 ความสัมพันธ์ของแนวคิดการสอนดนตรีแบบโคดายและการสอนขับร้อง

ที่มา : บุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ, 2567

จากภาพที่ 4.6 ความสัมพันธ์ของแนวคิดการสอนดนตรีแบบโคดายและการสอนขับร้อง เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาพื้นฐานดนตรีตามแนวคิดของโคดาย คือ ทักษะการฟัง และการร้องที่เป็นพื้นฐานและเครื่องมือในการเรียนรู้ทักษะพื้นฐานทางดนตรีในแบบของโคดาย นอกจากนี้การใช้กลวิธี

และเครื่องมือในการนำมาใช้ประกอบกิจกรรมการสอนดนตรี อาทิ การใช้สัญลักษณ์มือ (Hand Signs) ที่จะช่วยสร้างความเข้าใจในการเรียนรู้ระดับเสียง ผ่านการปฏิบัติการฟังและร้องให้ตรงกับระดับเสียง ส่วนการสอนขับร้องที่มีการเน้นด้านทักษะการฟัง และการร้องเช่นเดียวกัน แต่มุ่งเน้นในด้านของท่าทางการร้อง (Posture) การออกเสียง และการตีความบทเพลง

ด้านเนื้อหาและกิจกรรมการสอนดนตรีตามแนวทางของโคคายสามารถประยุกต์ใช้ร่วมกับการสอนขับร้องเพลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการใช้สัญลักษณ์มือ ซึ่งช่วยเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระดับเสียงสูง-ต่ำ และความสัมพันธ์ของเสียงดนตรีแก่ผู้เรียนผ่านการปฏิบัติจริงเหมาะสมกับผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีความสามารถในการเชื่อมโยงสัญลักษณ์กับการรับรู้ทางเสียงและการขับร้องได้ดี นอกจากนี้ หลักการสำคัญของแนวทางโคคายที่มุ่งพัฒนาการได้ยินเสียงจากภายใน (Inner Hearing) ยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถขับร้องได้ตรงระดับเสียง สื่อสารอารมณ์ของบทเพลงได้เหมาะสม และพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตแบบฉับพลันได้อย่างแม่นยำและรวดเร็ว เมื่อผู้เรียนมีพื้นฐานการได้ยินเสียงจากภายในแล้ว จะส่งผลให้สามารถพัฒนาทักษะการขับร้องที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น เช่น การออกเสียง การควบคุมเสียง และเทคนิคการขับร้อง

ด้านการใช้สื่อและอุปกรณ์ในการสอนดนตรีตามแนวทางของโคคาย พบว่าสื่อสำคัญ ได้แก่ หนังสือเพลงและบทเพลงพื้นบ้าน ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการสอนขับร้องได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากเป็นบทเพลงที่ผู้เรียนคุ้นเคย มีทำนองและจังหวะไม่ซับซ้อน ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการฟัง การอ่าน และการร้องโน้ตในระดับพื้นฐาน ก่อนต่อยอดสู่การขับร้องบทเพลงที่มีบันไดเสียงและจังหวะซับซ้อนมากขึ้น

ด้านการสร้างความสนใจของผู้เรียนในการขับร้อง จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนขับร้องพบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ควรมีความหลากหลายและน่าสนใจ ดังนั้น กิจกรรมการสอนดนตรีตามแนวทางโคคายจึงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการสอนขับร้องเฉพาะทางได้อย่างเหมาะสม ทั้งในด้านการพัฒนาทักษะพื้นฐานทางดนตรีและการเสริมสร้างแรงจูงใจของผู้เรียน

ตอนที่ 2 คู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้น ตามแนวทางของโคคาย

ผู้วิจัยได้นำความรู้จากผู้เชี่ยวชาญแนวทางของโคคาย รวมถึงผู้เชี่ยวชาญทางด้านขับร้องมาสรุป และนำไปทำคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคคาย ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีข้อมูลดังนี้

ทำการวิเคราะห์ผลการประเมินความเหมาะสม และความสอดคล้องของเนื้อหากับจุดประสงค์ในคู่มือด้วยเกณฑ์การประเมินแบบ 5 ระดับ (Scale degree) ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Means) ซึ่งมีหลักเกณฑ์การแปลความหมายจากการประเมินผลคู่มือฯ ตามช่วงคะแนนค่าเฉลี่ยที่กำหนด

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง	มีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง	มีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ มาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง	มีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง	มีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง	มีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ น้อยที่สุด

ตารางที่ 4.1 แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญงานวิจัยเรื่อง การสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคตาย ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

รายการประเมิน	ระดับการพิจารณา					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
1.ความเหมาะสมด้านเนื้อหาของคู่มือการสอน						
1.1 จุดประสงค์						
1.1.1 เนื้อหาของคู่มือสามารถใช้ศึกษาวิธีการฝึกการควบคุมลักษณะเสียงของการขับร้องเบื้องต้นได้						
1.1.2 เนื้อหาของคู่มือสามารถเป็นแนวทางในการฝึกซ้อมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพได้						
1.2 เนื้อหา						
1.2.1 เนื้อหาของคู่มือมีความสอดคล้องกับแนวทางของโคตาย						
1.2.2 เนื้อหาของคู่มือมีความเหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียน						
1.2.3 การแบ่งหมวดหมู่ การจัดเรียงเนื้อหาของข้อมูลมีความเหมาะสม						
1.2.4 เนื้อหาของคู่มือช่วยส่งเสริมทักษะการฝึกขับร้องเบื้องต้น						
2. ด้านคุณภาพ						
2.1 รูปแบบ สีสน ขนาดตัวอักษรของคู่มือมีความชัดเจนเหมาะสม						
2.2 คำอธิบาย ขั้นตอนการฝึกของคู่มือเข้าใจง่าย						
2.3 คู่มือ การสอน สามารถนำไปใช้ได้สะดวกสบาย						
2.4 เนื้อหาของคู่มือมีการลำดับเนื้อหาสาระเหมาะสม						

ตอนที่ 3 ความเหมาะสมต่อการนำคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้น ตามแนวทางของโคตาย สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ผู้วิจัยได้นำความรู้จากผู้เชี่ยวชาญแนวทางของโคตาย รวมถึงผู้เชี่ยวชาญทางด้านขับร้องมาสรุป และนำไปทำแบบประเมินคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคตาย ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีข้อมูลดังนี้

ทำการประเมินคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคดาเย ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยครูผู้เชี่ยวชาญการสอนขับร้อง และมีประสบการณ์ในการสอนไม่ต่ำกว่า 10 ปี ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 ผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญการสอนขับร้อง และมีประสบการณ์ในการสอนไม่ต่ำกว่า 10 ปี

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
1. ความเหมาะสมด้านเนื้อหาของคู่มือการ						
1.1 จุดประสงค์						
1.1.1 เนื้อหาของคู่มือสามารถใช้สอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคดาเยได้	4	5	4	5	5	4.6
1.1.2 เนื้อหาของคู่มือสามารถเป็นแนวทางในการสอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพได้	4	5	5	5	5	4.8
1.1.3 วัตถุประสงค์ของคู่มือสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4	5	5	5	5	4.8
1.2 เนื้อหาและสาระการเรียนรู้						
1.2.1 เนื้อหาของคู่มือมีความสอดคล้องกับแนวทางของโคดาเย	4	5	5	5	5	4.8
1.2.2 เนื้อหาของคู่มือมีความเหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (12-15 ปี)	3	4	5	4	5	4.2
1.2.3 การแบ่งหมวดหมู่ การจัดเรียงเนื้อหาของข้อมูลมีความเหมาะสม	3	5	5	5	5	4.6
1.2.4 เนื้อหาของคู่มือช่วยส่งเสริมทักษะการขับร้องเบื้องต้นของผู้เรียน	4	5	4	4	5	4.4
1.3 กิจกรรมและแบบฝึกหัด						

ตารางที่ 4.2 ผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญการสอนข้อร้อง และมีประสบการณ์ในการสอนไม่ต่ำกว่า 10 ปี (ต่อ)

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
1.3.1 กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลายและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	3	5	4	5	5	4.4
1.3.2 แบบฝึกหัดมีการไล่ระดับความยาก-ง่าย	4	4	5	4	5	4.4
2. ด้านคุณภาพของคู่มือ						
2.1 รูปแบบ สี สัน ขนาดตัวอักษรของคู่มือมีความชัดเจนเหมาะสม	3	5	5	5	5	4.6
2.2 คำอธิบาย ขั้นตอนการสอนมีความเข้าใจง่าย	4	5	4	4	5	4.4
2.3 คู่มือการสอนสามารถนำไปใช้ได้สะดวกสบาย	4	5	5	4	5	4.6
2.4 เนื้อหาของคู่มือมีการลำดับเนื้อหาสาระเหมาะสม	4	5	5	5	5	4.8

จากตารางข้างบน สรุปได้ว่า คู่มือการสอนทักษะการข้อร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคตยาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผลรวมออกมาได้ว่ามีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ มากที่สุด

ตารางที่ 4.3 เกณฑ์การให้คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนน				
ระดับ 5	ระดับ 4	ระดับ 3	ระดับ 2	ระดับ 1
คู่มือ (มากที่สุด)	คู่มือ (มาก)	คู่มือ (ปานกลาง)	คู่มือ (น้อย)	คู่มือ (น้อยสุด)
4.50 - 5.00	3.50 - 4.49	2.50 - 3.49	1.50 - 2.49	1.00 - 1.49
คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน

จากตารางข้างต้นสรุปได้ว่า คู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคตาย สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งพัฒนาขึ้นจากข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนขับร้องที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 10 ปี มีผลการประเมินความเหมาะสมในการนำไปใช้ทั้งด้านเนื้อหาและด้านคุณภาพเครื่องมืออยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.55

การพัฒนาคู่มือดังกล่าว ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านแนวทางการสอนดนตรีตามแนวทางของโคตายเพื่อการเรียนรู้ทักษะการขับร้องเบื้องต้น จำนวน 5 ท่าน และนำผลการสังเคราะห์มาจัดทำเป็นคู่มือการสอนสำหรับระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จากนั้นนำคู่มือไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมจำนวน 5 ท่าน โดยใช้การคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งกำหนดคุณสมบัติว่าเป็นผู้มีประสบการณ์สอนดนตรีระดับมัธยมศึกษาตอนต้นไม่น้อยกว่า 5 ปี และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีด้านดนตรีหรือมีวิทยฐานะครูชำนาญการขึ้นไป

ผลการประเมินสรุปได้ว่า คู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคตาย สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ในระดับมากที่สุด

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้เป็นการศึกษา การสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคดาย สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นงานวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ประกอบไปด้วยงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) เพื่อศึกษาแนวทางการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคดาย สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 2) เพื่อสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคดายสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 3) เพื่อประเมินความเหมาะสมต่อการนำคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคดายสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษาแบบผสมผสาน (Mixed Method) ประกอบไปด้วย งานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ดำเนินการวิจัยโดยผู้วิจัยแบ่งการดำเนินงานออกเป็น 5 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร และตำราต่างๆ ขั้นตอนที่ 2 การสร้างเครื่องมือ และตรวจสอบเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบไปด้วย คู่มือการสอน แบบประเมินผล ขั้นตอนที่ 3 การสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคดายสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ขั้นตอนที่ 4 การทดลองโดยใช้คู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคดายสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ขั้นตอนที่ 5 การวัด และประเมินผลสัมฤทธิ์จากการใช้คู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคดายสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการคัดเลือกโดยการเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ด้านการสอนดนตรีในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่น้อยกว่า 5 ปี หรือมีตำแหน่งครูวิทยฐานะชำนาญการ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการวิจัย การสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคดาย สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสารการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ตอน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1) แนวทางการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคดาย สรุปได้ว่า

ผลการศึกษาจากเอกสารและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านแนวคิดโคดายและการสอนขับร้องจำนวน 5 ท่าน พบว่า แนวทางการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคดายมุ่งเน้นการพัฒนา

ทักษะทางดนตรีอย่างเป็นระบบ โดยใช้เสียงร้องเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้และส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านกระบวนการ ฟัง-ร้อง-อ่าน-เขียน ควบคู่กับการพัฒนา การได้ยินเสียงในใจ (Inner Hearing) ผ่านการใช้ สัญลักษณ์มือ (Hand Signs) พยางค์จังหวะ (Rhythm Syllables) และ ซอลเฟจ (Solfège) อีกทั้งยังเน้นการใช้ เพลงพื้นบ้าน (Folk Songs) เป็นสื่อการเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจด้านทำนอง จังหวะ และการจดจำทางดนตรี ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า แนวทางดังกล่าวสามารถพัฒนาทักษะการขับร้องของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2) การสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคดายสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สรุปได้ว่า

ผลการวิจัยพบว่า ผู้วิจัยได้สร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคดายสำเร็จ โดยคู่มือประกอบด้วย 3 ส่วนสำคัญ ได้แก่

2.1 แนวคิดพื้นฐานและหลักการสอนตามแนวทางโคดาย ซึ่งอธิบายหลักการสำคัญและแนวทางจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาการฟังและจินตนาการทางเสียง

2.2 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 4 บท ที่ครอบคลุมทักษะพื้นฐานการขับร้อง ได้แก่ การหายใจ การเปล่งเสียง การควบคุมระดับเสียง จังหวะและทำนอง การอ่านโน้ตซอลเฟจ และการร้องประสานเสียง

2.3 แบบฝึกและสื่อประกอบการสอน เช่น แบบฝึก การใช้ สัญลักษณ์มือ (Hand Signs) ตารางซอลเฟจ (Solfège) เพลงพื้นบ้าน ตัวอย่าง การเล่นแคนนอน (Canon) และ การเล่นซ้ำ (Ostinato) รวมถึงแบบประเมินผลรายบท

โครงสร้างของคู่มือถูกออกแบบตามลำดับขั้นของการเรียนรู้จากง่ายไปยาก สามารถนำไปใช้จริงในการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

3) การประเมินความเหมาะสมต่อการนำคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคดาย สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สรุปได้ว่า

จากผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคดาย โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พบว่า คู่มือมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด ทั้งในด้านรูปแบบและโครงสร้างของคู่มือ ด้านความถูกต้องและความเหมาะสมของเนื้อหา ด้านความสอดคล้องของกิจกรรมการเรียนการสอนกับวัตถุประสงค์ และด้านความสามารถในการนำไปใช้จริงในการจัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด คะแนนเฉลี่ย (4.55)

แสดงให้เห็นว่าคู่มือดังกล่าวสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดเรียนการสอนทักษะการขับร้องได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคตายสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. แนวทางการสอนตามแนวคิดโคตายที่เน้นการพัฒนาทักษะดนตรีผ่านการร้องเพลง การฝึกการได้ยินเสียงในใจ (Inner Hearing) การฝึกโสตทักษะ และการจัดกิจกรรมแบบลำดับขั้น ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการขับร้องอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรัสินี ถิรพันธ์ (2558) ที่พบว่านักเรียนที่เรียนด้วยแนวทางโคตายมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติที่ดีกว่าการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะในด้านการร้องเพลงและการฟัง ซึ่งสนับสนุนข้อค้นพบของงานวิจัยนี้ที่พบว่าแนวคิดโคตายเอื้อต่อการพัฒนาทักษะการขับร้องสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นอย่างเป็นระบบ

2. การพัฒนาคู่มือการสอนทักษะการขับร้องตามแนวทางโคตายในครั้งนี้สามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนจริงได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยมีโครงสร้างชัดเจน กิจกรรมเรียงลำดับจากง่ายไปยาก และใช้สื่อที่ส่งเสริมทักษะการฟัง การร้อง และการอ่านโน้ต ซึ่งสอดคล้องกับงานของสุทธิกานต์ รัญจวน (2556) และวัฒนา ธิมาชัย (2560) ที่สนับสนุนว่าคู่มือการสอนที่ถูกออกแบบอย่างเป็นระบบช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ของครูและทำให้การนำไปใช้จริงมีผลลัพธ์ที่ดียิ่งขึ้น

3. ผลประเมินความเหมาะสมของคู่มือในระดับมากที่สุด ยังสะท้อนว่า คู่มือที่พัฒนาขึ้นสามารถช่วยลดช่องว่างด้านประสบการณ์ของครูที่ไม่เชี่ยวชาญการสอนดนตรีหรือไม่ได้จบสาขาดนตรีโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับงานของ ผลประเมินความเหมาะสมของคู่มือในครั้งนี้สนับสนุนแนวคิดว่าการพัฒนาครูผู้สอนที่ไม่เชี่ยวชาญเฉพาะทางสามารถเพิ่มคุณภาพการสอนได้ เมื่อมีแนวทางเฉพาะที่เป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับ Ibbotson and See (2021) ที่พบว่าการฝึกอบรมดนตรีตามแนวคิดโคตายสามารถเพิ่มความมั่นใจ ความสามารถ และทักษะพื้นฐานของครูที่ไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญได้อย่างมีนัยสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคตายสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะหลังจากทำการวิจัยไว้ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การใช้คู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นอาจต้องมีความยืดหยุ่น หรือเกิดการซ้ำหลายครั้งทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัญหาของผู้เรียน
2. ครูผู้สอนควรศึกษา ขั้นตอนในการใช้แบบฝึกให้ชัดเจน และควรชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงจุดประสงค์ขั้นตอน และรูปแบบวิธีการเตรียมความพร้อม และวอร์มเสียง ให้ชัดเจน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาแนวทางการสอนร้องเพลงเบื้องต้นในประเทศไทยเพื่อนำไปพัฒนาเนื้อหาในคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นให้ครอบคลุมและเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนมากขึ้น
2. ควรมีการศึกษาด้านการเตรียมความพร้อม และวอร์มเสียงรูปแบบอื่น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีการสร้างประสบการณ์ใหม่ ๆ มากขึ้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว.
- กฤษดา หุ่นเจริญ. (2561). *ชุดการสอนวิชาดนตรี เรื่องทักษะการฟังสำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษา ปีที่ 1 โดยการประยุกต์แนวคิดของ ออร์ฟ โคตาย และดาลโครซ*. ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาดนตรีศึกษา วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- จิรภัทร์ ถิ่นทะเล. (2563). *ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสอดทักษะทางดนตรีด้วยชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะทางดนตรี ตามแนวคิดของโคตายสำหรับนักเรียนชั้นปอองประสานเสียง โร ง เรี ย น เปรมประชาวัฒนา*. การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2541). *จิตวิทยาการสอนดนตรี*. (พิมพ์ครั้งที่4). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์.(2543). *กิจกรรมดนตรีสำหรับครู*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐณี รุณรงค์. (2553). *การนำกลวิธีทางพุทธจิตวิทยามาปรับใช้ในการฝึกทักษะการขับร้อง*.ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ดวงใจ อมาตยกุล. (2543). *กิจกรรมดนตรีสำหรับครู*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- . (2545). *วรรณคดีเพลงร้อง*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- . (2546). *เพราะเพลง*. (พิมพ์ครั้งที่2). กรุงเทพฯ : แชนโพร์ ฟรินดิง.
- . (2548). *How to sing*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ลิขสิทธิ์พิชชิง.
- ดุชนิ พนมยงค์. (2542). *สานฝันด้วยเสียงเพลง*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บ้านเพลง.
- ธนวัฒน์ กองผาสุก. (2564). *แนวทางการสร้างสรรค์ชุดเพลงตามแนวคิดแบบโคตายเพื่อพัฒนาความสามารถพื้นฐานด้านการร้องเพลงสำหรับผู้สูงอายุ*. *วารสารดนตรีบ้านสมเด็จ*. 3(2), 85-98.
- ธวัชชัย นาควงษ์. (2541). *การสอนดนตรีสำหรับเด็กตามแนวของโคได*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2555). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS*. (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ : ปิสนิเนสอาร์แอนด์ดี.
- นิตยา ลิ้มสนิห. (2561). *การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนการสอนมัลติมีเดียเพื่อพัฒนาความสามารถด้านดนตรีสากลตามแนวคิดโคตาย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่3*. ปริญญามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- บุญเกื้อ ควรหาเวช. (2545). *นวัตกรรมการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์. (2557). การศึกษาเพื่อสร้างชุดการสอนคีย์บอร์ดเบื้องต้นโดยใช้วิธีการของ โคคาย. *วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ*. 16(1), 68-79.
- ปัญญา รุ่งเรือง. (2567). การสร้างคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเขียน แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด สำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาสังคมศึกษา. *วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 7(1), 495.
- มณีนุช เสมรสุข. (2546). *โด เร มี มณีนุช*. กรุงเทพฯ : เนชั่นบุ๊คส์.
- ยุทธนาวิ เมืองทอง (2555). สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีช่วงชั้นที่1-2 สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี. *วารสารการวิจัยกาสะลองคำ*. 6(2), 99-106.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2) : นานมีบุ๊คส์. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วนิดา ประคัลภ์กุล. (2558). การศึกษาสภาพการใช้ครูและการรับรู้ความสามารถในตนเองของครู ประถมศึกษาที่สอนไม่ตรงวิชาเอก. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*. 11(3), 390-406.
- วรรณวุฒิ วรรณารุณ.(2553). *ผลการใช้กิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของโคไตที่มีต่อทักษะทางดนตรี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่6โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ*. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- วัฒนา ธิมาชัย. (2560). การพัฒนาวิธีการประเมินความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียนระดับประถมศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต3. *วารสาร มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด*. 11(2), 163-172.
- วิภารัตน์ คู่คิด. (2555). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะทางดนตรี เรื่อง การบรรเลงดนตรีไทยเบื้องต้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดของโซลตาน โคคายและแนวคิดของชินอิจิ ซูซูกิ*. ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุทธิกานต์ ริญจวน. (2556). *การพัฒนาคู่มือการสอนโครงการสำหรับครูระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง*. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- สุธาสนิ ถิรพันธ์. (2558). *การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนซ้ำร้องของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่ใช้วิธีสอนซึ่งปรับปรุงจากวิธีสอนดนตรีแบบโคคาย กับกลุ่มที่ใช้วิธี สอนปกติ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 50 จังหวัดขอนแก่น*. ปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุภา ศิลศรี และคณะ. (2545). *เอกสารประกอบการสอน การวิจัยทางธุรกิจ*. กรุงเทพฯ :มหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนสุนันทา ศูนย์การศึกษาตรุณพิทยา.

- สุภาภรณ์ มลคล้ำ. (2566). การพัฒนาคู่มือการบอกค่าใช้จ่ายในการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ
ภายนอกมหาวิทยาลัยของบุคลากรคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏนครปฐม. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครปฐม*. 13(1), 103-112.
- สุรศักดิ์ ปะภูสะโก. (2552). *การพัฒนาคู่มือการสอนรายวิชา ดนตรีสากล 2 เรื่อง การปฏิบัติ
แซกโซโฟน ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นกลางปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปะกาฬสินธุ์*. ปรินญา
ศิลปกรรมศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- สุริยา วิทยาประดิษฐ์. (2561). รูปแบบการสอนตามแนวทางการศึกษามุ่งผลลัพธ์เป็นฐานสำหรับวิชา
อิเล็กทรอนิกส์ชีวแพทย์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร. *ENGINEERING
TRANSACTIONS (Group B)*, 21(1), 90-98.
- เหนือดวง พูลเพิ่ม.(2560). *การจัดการเรียนรู้วิชา ดนตรี ตามแนวคิดของชูชูกับการเรียนรู้แบบ
ร่วมมือ เพื่อพัฒนาทักษะการขับร้องและความสามารถในการทำงานเป็นทีม สำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- อภิรักษ์ ขนอม, โสภณ เพ็ชรพวง และณัฏจรีย์ เจริญสุข. (2564). การพัฒนาคู่มือครูในการจัดการ
เรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี. *วารสารรัชตภาคย์* 15(38), 166-178.
- อร่าม เสือเดช. (2549). *คู่มือการดำเนินงานตามกระบวนการในระบบการดูแลช่วงเหลือนักเรียน
โรงเรียนวัดช้างเผือก*. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เอกวุฒิ ไกรมาก. (2541). *การสร้างคู่มือครูในการจัดหาและใช้ประโยชน์วิทยากรท้องถิ่น สอนวิชา
ช่างอุตสาหกรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา*. ปรินญานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Bousslama, Lansari, Al-Rawi; & Abonamah. (2003). A Novel Outcome-Based
Educational Model and its Effect on Student Learning, Curriculum
Development, and Assessment. *Journal of Information Technology
Education*. 2(1),203-214.
- Lindsay Ibbotson & Beng Huat See. (2021). Delivering Music Education Training for
Non-Specialist Teachers through Effective Partnership: A Kodály-Inspired
Intervention to Improve Young Children’s Development Outcomes.
Education Sciences. 11(433), 1-24.
- Sibel Coban. (2016). Can We Apply Kodaly Philosophy in Turkey as School
Music Education Programme?. *Electronic International Journal of Education,
Arts, and Science*. 2(4), 24-39.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือราชการ
(เชิญผู้เชี่ยวชาญ ผู้ให้สัมภาษณ์ หนังสือขออนุญาต
สถานศึกษา และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง)

ที่ อว ๐๖๔๓.๑๔/๓๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพฯ ๑๐๖๐๐

๒๘ มกราคม ๒๕๖๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์บุษยพัตร อุณจิตติกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวบุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้น ตามแนวทางโคตยา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น” โดยมีคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐศรัณย์ ทฤษฎีคุณ ประธาน
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรินทร์ สีเสียดงาม กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนาภัทร จันทร์เจริญ)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
ปฏิบัติราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร.๐๒๔๗๓๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๐

ที่ อว ๐๖๔๓.๑๔/๓๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพฯ ๑๐๖๐๐

๒๘ มกราคม ๒๕๖๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์สิรินทรา แพรประเสริฐ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวบุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้น ตามแนวทางโคตยา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น” โดยมีคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐศรัณย์ ทฤษฎีคุณ	ประธาน
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรินทร์ สีเสียดงาม	กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนภัทร จันทรเจริญ)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร.๐๒๔๗๓๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๐

ที่ อว ๐๖๔๓.๑๔/๓๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพฯ ๑๐๖๐๐

๒๘ มกราคม ๒๕๖๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.มนสิการ เหล่าวานิช

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวบุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้น ตามแนวทางโคตยา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น” โดยมีคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐศรัณย์ ทฤษฎีคุณ ประธาน
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรินทร์ สีเสียดงาม กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนภัทร จันทรเจริญ)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
ปฏิบัติราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร.๐๒๔๗๓๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๐

ที่ อว ๐๖๔๓.๑๔/๑๗๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพฯ ๑๐๖๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของคู่มือการสอน

เรียน นายจิโรจ จิรวนิช

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวบุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้น ตามแนวทางโคตยา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น” โดยมีคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐกรณ์ ทฤษฎีคุณ ประธาน
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรินทร์ สีเสียดงาม กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องประเมินความเหมาะสมของคู่มือการสอนทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนาภัทร จันทร์เจริญ)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
ปฏิบัติราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร.๐๒๔๗๗๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๐

ที่ อว ๐๖๔๓.๑๔/๑๗๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพฯ ๑๐๖๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของคู่มือการสอน

เรียน นางเพ็ญกานต์ ชมภูซ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวบุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“การสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้น ตามแนวทางโคตยา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น” โดยมี
คณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐศรัณย์ ทฤษฎีคุณ ประธาน
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรินทร์ สีเสียดงาม กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องประเมินความเหมาะสมของคู่มือการสอน
ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญ
ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนาภัทร จันทร์เจริญ)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
ปฏิบัติราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ อว ๐๖๔๓.๑๔/๑๗๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพฯ ๑๐๖๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของคู่มือการสอน

เรียน นางสาวนันท์วัน ทองทิพย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวบุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้น ตามแนวทางโคตยา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น” โดยมีคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐศรัณย์ ทฤษฎีคุณ ประธาน
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรินทร์ สีเสียดงาม กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องประเมินความเหมาะสมของคู่มือการสอนทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนาภัทร จันทร์เจริญ)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
ปฏิบัติราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร.๐๒๔๗๓๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๐

ที่ อว ๐๖๔๓.๑๔/๑๗๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพฯ ๑๐๖๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของคู่มือการสอน

เรียน นายณัฐธภัท เอมโกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวบุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“การสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้น ตามแนวทางโคตยา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น” โดยมี
คณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐศรัณย์ ทฤษฎีคุณ ประธาน
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรินทร์ สีเสียดงาม กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องประเมินความเหมาะสมของคู่มือการสอน
ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญ
ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนาภัทร จันทร์เจริญ)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
ปฏิบัติราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร.๐๒๔๗๗๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๐

ที่ อว ๐๖๔๓.๑๔/๑๗๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพฯ ๑๐๖๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของคู่มือการสอน

เรียน ว่าที่ร.ต.ฉัตรพล สุดเนตร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวบุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้น ตามแนวทางโคตยา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น” โดยมีคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐศรัณย์ ทฤษฎีคุณ ประธาน
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรินทร์ สีเสียดงาม กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องประเมินความเหมาะสมของคู่มือการสอนทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนภัทร จันทรเจริญ)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
ปฏิบัติราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร.๐๒๔๗๓๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๐

ที่ อว ๐๖๔๓.๑๔/๕๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงทึรณูรจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ดร.ภาวณิ ธีรฤทธิ

เนื่องด้วย นางสาวบุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้น ตามแนวทางโคตยา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น” โดยมีคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐศรัณย์ ทฤษฎีคุณ ประธานกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรินทร์ สีเสียดงาม กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาที่ทำการวิจัยจำเป็นต้องเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ดังนั้น จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลไปประกอบการวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาหวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อานัท จันทรเจริญ)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
ปฏิบัติราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐-๒๔๗๓-๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๑

ที่ อว ๐๖๔๓.๑๔/๕๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงทิวรุจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์วณิ ลัดตากลม

เนื่องด้วย นางสาวบุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้น ตามแนวทางโคตยา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น” โดยมีคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐศรัณย์ ทฤษฎีคุณ ประธานกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรินทร์ สีเสียดงาม กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาที่ทำการวิจัยจำเป็นต้องเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ดังนั้น จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลไปประกอบการวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาหวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนภัทร จันทรเจริญ)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
ปฏิบัติราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐-๒๔๗๓-๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๑

ที่ อว ๐๖๔๓.๑๔/๕๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์วิภาวรรณ จำเนียรพันธุ์

เนื่องด้วย นางสาวบุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้น ตามแนวทางโคตยา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น” โดยมีคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐศรัณย์ ทฤษฎีคุณ ประธานกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรินทร์ สีเสียดงาม กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาที่ทำการวิจัยจำเป็นต้องเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ดังนั้น จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลไปประกอบการวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาหวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนัทธ์ จันทรเจริญ)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
ปฏิบัติราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐-๒๔๗๓-๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๑

ที่ อว ๐๖๔๓.๑๔/๕๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์สุภัทรา อินทรภักดี โกรษภูธร

เนื่องด้วย นางสาวบุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้น ตามแนวทางโคตยา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น” โดยมีคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐศรัณย์ ทฤษฎีคุณ ประธานกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรินทร์ สีเสียดงาม กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาที่ทำการวิจัยจำเป็นต้องเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลไปประกอบการวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาหวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนาภัทร จันทร์เจริญ)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
ปฏิบัติราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐-๒๔๗๓-๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๑

ที่ อว ๐๖๔๓.๑๔/๕๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์งามตา นันทขว้าง

เนื่องด้วย นางสาวบุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้น ตามแนวทางโคดาโย ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น” โดยมีคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐศรัณย์ ทฤษฎีคุณ ประธานกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรินทร์ สีเสียดงาม กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาที่ทำการวิจัยจำเป็นต้องเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ดังนั้น จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลไปประกอบการวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาหวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อเนกัทร จันทรเจริญ)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๒๔๗๓-๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๑

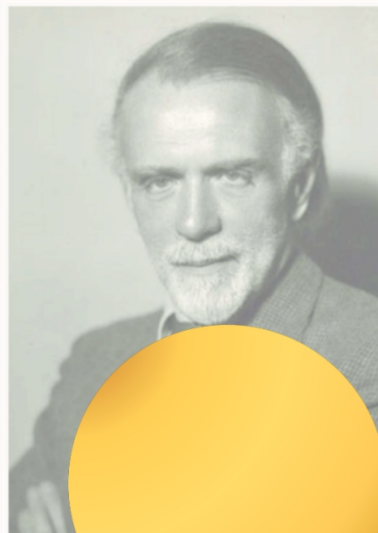
ภาคผนวก ข

คู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคดาอ

คู่มือการสอน

ขับร้องเบื้องต้น ตามแนวทางโคดาย
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

นางสาวบุญวรรณ ยอดสูงประเสริฐ

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาดนตรีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

คู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคดาย ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

การสร้างคู่มือ

การสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคดายในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้นำองค์ความรู้จากการศึกษาข้อมูลโดยการสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนร้องเพลงและการสอนดนตรีตามแนวทางของโซลตัน โคดาย (Zoltán Kodály) เพื่อให้สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ในการจัดสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคดายในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยคู่มือดังกล่าวประกอบไปด้วย 4 ส่วนหลัก ๆ ดังนี้

1. คำชี้แจง
2. เนื้อหา
3. แบบฝึกหัด
4. แบบประเมินตนเอง และแบบบันทึกผลการฝึกซ้อม
5. แบบประเมินทักษะการร้องโดยผู้สอน

คำนำ

คู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคดาไลในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นคู่มือที่ได้จากการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนขับร้อง และการสอนดนตรีตามแนวทางของโซตาน โคดาไล (Zoltán Kodály) จึงถือเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และเป็นการต่อยอดผลการวิจัยที่ศึกษาดังกล่าว มาจัดทำเป็นคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคดาไลในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

คู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคดาไลในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นประกอบไปด้วยส่วนต่าง ๆ ได้แก่ คำชี้แจง วัตถุประสงค์ เนื้อหา คำอธิบายรายบท แบบฝึกหัด แบบประเมินตนเอง แบบบันทึกการฝึกซ้อมของนักเรียน และแบบประเมินผลทักษะการขับร้องโดยครูเป็นผู้ประเมิน ซึ่งเนื้อหาและองค์ประกอบต่าง ๆ ของคู่มือดังกล่าว ได้ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมในด้านเนื้อหา และการจัดเรียงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญว่ามีความถูกต้อง และเหมาะสมต่อการนำไปใช้ในการเป็นคู่มือการสอนทักษะการร้องเพลงเบื้องต้นตามแนวทางของโคดาไลในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นต่อไป

ผู้จัดทำ

1. คำชี้แจง

คู่มือการสอนทักษะการขับเบื่องต้นตามแนวทางของโคดายในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นคู่มือสำหรับครูผู้สอนร้องเพลงสำหรับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้นำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการสอนทั้งในรายวิชาดนตรี กิจกรรมชมรมของสถานศึกษา และในการสอนดนตรีรูปแบบอื่น ๆ ตามความเหมาะสม อีกทั้ง ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้ในการสอนร้องเพลงให้กับนักเรียนโดยมีกิจกรรมและแบบฝึกหัดสำหรับการฝึกฝนทักษะการร้องเพลงบนแนวคิดการสอนดนตรีแบบโคดาย (Kodály) เพื่อให้เป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการพัฒนาทักษะและความเข้าใจของนักเรียนทั้งด้านการฟังเสียง การร้อง และการอ่านโน้ตในระดับพื้นฐานได้

1.1 วัตถุประสงค์ของการใช้คู่มือ

- 1) เพื่อศึกษาวิธีการฝึกทักษะการร้องและการวอร์มอัพเสียงเบื้องต้น
- 2) เพื่อนำรูปแบบกิจกรรมการสอนขับร้องเบื่องต้นในคู่มือที่มีการออกแบบกิจกรรมบนแนวคิดการสอนดนตรีแบบโคดาย ให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการเรียนรู้ทางดนตรีที่หลากหลาย
- 3) เพื่อเป็นตัวอย่างในด้านการใช้แบบฝึกหัด การใช้เครื่องมือในการประเมินตนเอง และการประเมินทักษะการขับร้อง

1.2 การเตรียมความพร้อมสำหรับผู้ใช้คู่มือ

- 1) การอ่านคำชี้แจงและรายละเอียดของบทเรียนต่าง ๆ รวมถึงการลำดับเนื้อหา
- 2) ผู้สอนควรฝึกฝนแบบฝึกหัดรายบทด้วยตนเองจนเกิดความชำนาญ
- 3) ผู้สอนควรมีการจัดเตรียมอุปกรณ์ โน้ตเพลง แบบฝึกหัดให้สอดคล้องกับที่คู่มือกำหนด
- 4) ทำการศึกษาเครื่องมือแบบประเมินรายบท

1.3 วิธีการใช้คู่มือสำหรับผู้สอน

- 1) อ่านเนื้อหาบทเรียนและนำไปอธิบายด้วยการใช้สื่อการสอนต่าง ๆ เพิ่มเติม เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาของแต่ละบท
- 2) นำรูปแบบกิจกรรมการสอนขับร้องเพลงไปประยุกต์ใช้หรือปฏิบัติตาม พร้อมอุปกรณ์ที่มีความเหมาะสมต่อการทำกิจกรรมในแต่ละบท
- 3) ปฏิบัติตามคู่มือไปตามลำดับของแต่ละบท แต่ละขั้นตอน รวมถึงผู้สอนควรให้ผู้เรียนได้มีการประเมิน และบันทึกการฝึกซ้อมทุกครั้งหลังจากเรียนในแต่ละบท และแต่ละแบบฝึกหัดเสร็จสิ้นแล้ว

สารบัญ

	หน้า
เรื่อง.....	1
คำนำ.....	2
คำชี้แจง.....	3
สารบัญ.....	4
บทที่	
1 ทักษะการหายใจ และการวอร์มอัพเสียง	
ทักษะการหายใจ.....	5
ท่าทางการร้องเพลง.....	7
การวอร์มอัพเสียง.....	8
แบบฝึกหัดและกิจกรรมท้ายบท.....	9
2 การฝึกโสตประสาทสำหรับการขับร้อง	
การอ่าน ร้องโน้ตซอลเฟจ และโดเคลื่อนที่.....	13
แบบฝึกหัดการอ่านและร้องโน้ต.....	14
จังหวะและค่านโน้ต.....	16
แบบฝึกหัดและกิจกรรมท้ายบท.....	19
3 การฝึกออกเสียงสำหรับการขับร้อง	
การออกเสียงและแบบฝึกหัด.....	23
การร้องไล่ระดับเสียงและแคนนอน.....	25
แบบฝึกหัดและกิจกรรมท้ายบท.....	26
4 การขับร้องบทเพลง	
การคัดเลือกบทเพลงในการขับร้อง.....	36
แบบฝึกหัดและกิจกรรมท้ายบท.....	39
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40

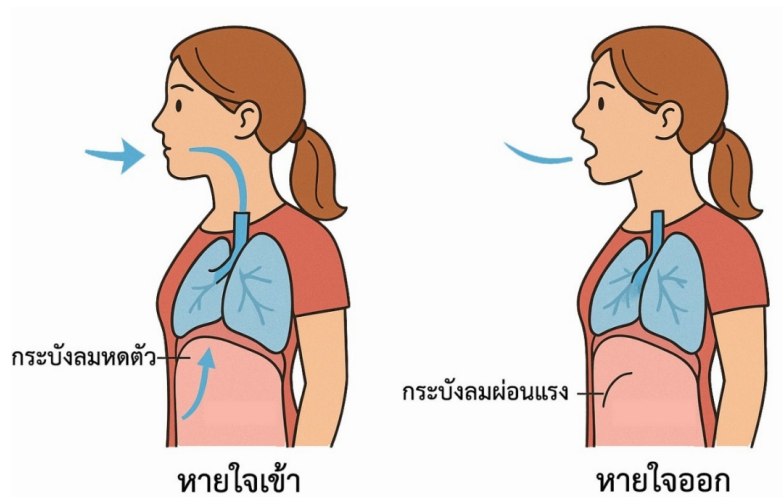
บทที่ 1

ทักษะการหายใจ และการวอร์มอัพเสียง

ทักษะการหายใจและการวอร์มอัพเสียงเป็นกระบวนการเริ่มต้นของการทำความเข้าใจในระดับพื้นฐานสำหรับผู้ร้องเพลง โดยเฉพาะนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อยู่ในช่วงวัยที่สามารถพัฒนาทักษะการขับร้องเพลงและเรียนรู้ความเข้าใจในองค์ประกอบและรายละเอียดของการขับร้องเพลงเบื้องต้นได้ ดังนั้นครูผู้สอนขับร้องเพลง จึงสามารถอธิบายกลไกต่าง ๆ ของทักษะในการขับร้องเพลงให้นักเรียนสามารถเข้าใจได้ และสามารถปฏิบัติตามการขับร้องเพลงด้วยความเข้าใจในเหตุผลได้ดียิ่งขึ้น

ทักษะการหายใจ

ทักษะการหายใจสำหรับผู้ขับร้องเบื้องต้นเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาการขับร้องให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเฉพาะเมื่อต้องร้องเพลงที่มีประโยคเพลงยาว ที่ต้องสื่อสารด้านอารมณ์และความรู้สึกในประโยคของเพลงนั้น ๆ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะการควบคุมลมหายใจที่จะสามารถร้องในประโยคเหล่านั้นได้ดียิ่งขึ้น นอกจากการเห็นความสำคัญของทักษะการหายใจและการควบคุมการหายใจสำหรับการร้องเพลงในเบื้องต้นแล้วนั้น จึงควรมีความรู้ความเข้าใจในวิธีการควบคุมการหายใจสำหรับการร้องเพลง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1.1 ระบบการหายใจเข้า-ออก
ที่มา : บุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ (2568)

จากภาพที่ 1.1 ระบบการหายใจเข้า-ออก เห็นได้ว่าการเดินทางของลมที่มีการหายใจเข้าและออก ระบบอวัยวะภายในโดยเฉพาะกระบังลมมีความแตกต่างกัน และผู้ขับร้องควรมีการสังเกตเมื่อฝึกการหายใจ ด้วยตนเองว่าให้ความรู้สึกเหมือนกระบังลมด้านในเป็นไปตามภาพหรือไม่ โดยมีวิธีการฝึกการหายใจเข้า-ออก ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1

1. ค่อย ๆ หายใจเข้าทางปากอย่างช้า ๆ โดยนับ 1-4 ในใจ
2. จากนั้นค่อย ๆ ผ่อนลมออกทางปากอย่างช้า ๆ โดยนับ 1-4 ในใจ
3. ผู้เรียนควรสังเกตว่าการหายใจเข้า-ออกแต่ละครั้งให้ความรู้สึกละเอียดอย่างไร

ขั้นตอนที่ 2

1. ค่อย ๆ หายใจเข้าทางปากอย่างช้า ๆ โดยนับ 1-4 ในใจ
2. จากนั้นค่อย ๆ ผ่อนลมออกทางปากอย่างช้า ๆ โดยนับ 1-8 ในใจ
3. ผู้เรียนควรสังเกตว่าการหายใจเข้า-ออกแต่ละครั้งให้ความรู้สึกละเอียดอย่างไร

*** กรณีที่ไม่สามารถหายใจออกได้โดยนับไม่ถึง 8 ควรพิจารณาในครั้งต่อไป ควรต้องหายใจเข้าในปริมาณที่มากขึ้น และควบคุมลมเฉลี่ยลมในการหายใจออกอย่างช้า ๆ และสม่ำเสมอ

ขั้นตอนที่ 3

1. เปิดเครื่องกำหนดจังหวะ (Metronome) โดยกำหนดความเร็ว (Tempo) อยู่ที่ 100 BPM.
2. ค่อย ๆ หายใจเข้าทางปากจำนวน 4 จังหวะ
3. จากนั้นค่อย ๆ ผ่อนลมออกทางปากอย่างช้า ๆ จำนวน 8 จังหวะ
4. ผู้เรียนควรสังเกตว่าการหายใจเข้า-ออกแต่ละครั้งให้ความรู้สึกละเอียดอย่างไร

*** กรณีที่ไม่สามารถหายใจออกได้โดยนับไม่ถึง 8 จังหวะ ควรพิจารณาในครั้งต่อไป ควรต้องหายใจเข้าในปริมาณที่มากขึ้น และควบคุมลมเฉลี่ยลมในการหายใจออกอย่างช้า ๆ และสม่ำเสมอ

ขั้นตอนที่ 4

1. เปิดเครื่องกำหนดจังหวะ (Metronome) โดยกำหนดความเร็ว (Tempo) อยู่ที่ 100 BPM.
2. ค่อย ๆ หายใจเข้าทางปากจำนวน 1 จังหวะ
3. จากนั้นค่อย ๆ ผ่อนลมออกทางปากอย่างช้า ๆ จำนวน 8 จังหวะ

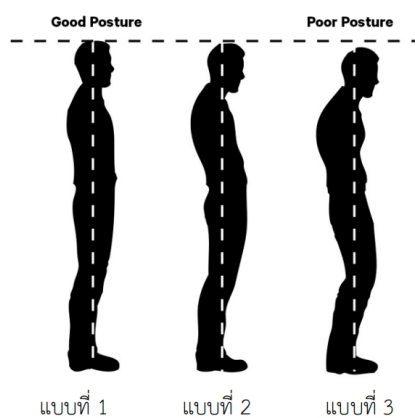
4. ผู้เรียนควรสังเกตว่าการหายใจเข้า-ออกแต่ละครั้งให้ความรู้สึกอย่างไร

*** กรณีที่ไม่สามารถหายใจออกได้โดยไม่ถึง 8 จังหวะ ควรพิจารณาในครั้งต่อไป
ควรต้องหายใจเข้าในปริมาณที่มากขึ้นในระยะเวลาอันรวดเร็ว และควบคุมลมเฉลี่ยลมในการหายใจออกอย่าง
ช้า ๆ และสม่ำเสมอ

ทั้งนี้ ครูควรกำหนดขั้นตอนอื่น ๆ โดยเพิ่มจำนวนการนับจังหวะให้ยาวนานขึ้นจาก 8 จังหวะ เป็น 12
และ 16 จังหวะ และเพิ่มความเร็ว (Tempo) ของเครื่องกำหนดจังหวะ ให้เร็วยิ่งขึ้น เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกทักษะ
การหายใจได้ยาวนานมากยิ่งขึ้นต่อไป

ท่าทางการร้องเพลง

ท่าทางการร้องเพลงเป็นส่วนหนึ่งของพื้นฐานและจะเป็นตัวช่วยให้เสียงที่ร้องออกมามีคุณภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากผู้เรียนจะได้ฝึกฝนและเรียนรู้ทักษะการหายใจที่ถูกต้องแล้ว ท่าทางการร้องยังส่งผลให้การ
หายใจเข้า-ออกทำได้สะดวกมากยิ่งขึ้น เช่น การยืนหลังตรง ไม่เกร็งจนเกินไป ร่างกายมีความผ่อนคลาย ก็จะทำให้
อวัยวะต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกเกิดการเตรียมความพร้อมต่อการหายใจและการร้องเพลงได้มากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 1.2 ท่าทางการยืนร้องเพลง

ที่มา <https://www.littlemissionstudio.com/singing-good-posture/>

จากภาพที่ 1.2 ท่าทางการยืนร้องเพลง เห็นได้ว่า แบบที่ 1 มีลักษณะของการยืนหลังตรง
ซึ่งทำให้เมื่อทำการหายใจเข้า-ออก จะทำให้การเดินทางของลมเข้าสู่กระบังลมได้สะดวกมากยิ่งขึ้น ส่วนแบบที่
2 อาจมีลักษณะการยืนไม่สมดุลกัน อาจเกิดผลเสียต่อการหายใจเข้า-ออกเล็กน้อย ส่วนแบบที่ 3 ไม่ควรยืน
หลังค่อม เพราะจะทำให้การเดินทางของลมไม่สะดวกและส่งผลเสียต่อคุณภาพเสียงในการร้องเพลง

การวอร์มอัพเสียง

การวอร์มอัพเสียงเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องมาจากผู้เรียนได้เกิดความรู้ความเข้าใจด้านการควบคุมการหายใจและท่าทางการร้องเพลงแล้ว และผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการควบคุมการหายใจจนชำนาญและถูกต้องแล้ว กระบวนการวอร์มอัพเสียงเป็นส่วนสะท้อนของความเข้าใจก่อนหน้าดังกล่าวมานี้ นอกจากนี้ การวอร์มอัพเสียงด้วยการเปล่งเสียงในรูปแบบของคำและอักขระต่าง ๆ จะช่วยพัฒนาทักษะการร้องเพลงได้ไพเราะมากยิ่งขึ้น และฝึกทักษะการฟังเสียงได้ในเวลาเดียวกัน ทั้งนี้ การวอร์มอัพเสียงเบื้องต้นของผู้ขับร้องมีดังนี้

1. เทคนิคการหาว-ถอนหายใจ (Yawn-sigh Technique)

เทคนิคนี้สำหรับใช้ในการฝึกออกเสียงโดยใช้ลักษณะการหาว ด้วยการอ้าปาก เปิดคอ วางลิ้นต่ำเพื่อรับลมในการหายใจเข้า จากนั้น เมื่อหายใจออก ให้ปล่อยลมออกคล้ายการถอนหายใจให้ลมออกมาให้หมด โดยเทคนิคดังกล่าวเพื่อให้ร่างกายเกิดความผ่อนคลายมากขึ้น

2. เทคนิควอร์มอัพด้วยการร้อง “ฮัม” (Humming Warm-up Technique)

เทคนิคนี้ปฏิบัติโดยการปิดปาก แล้ววางลิ้นไว้บริเวณหลังฟัน จากนั้นร้องในลักษณะของการฮัมเสียงออกมาในระดับเสียงที่ผู้ร้องสบายที่สุด และฮัมเสียงยาวให้นานขึ้น หรือใช้วิธีการนับ 1-4 คล้ายกับการฝึกหายใจเข้าออกได้ หรือการฮัมเป็นระดับเสียงตามบันไดเสียง (Scale) ได้ด้วยเช่นกัน

3. เทคนิคการวอร์มเสียงด้วยการสั่นริมฝีปาก (Lip Buzz Vocal Warm-up Technique)

เทคนิคการวอร์มเสียงดังกล่าว ปฏิบัติโดยการเปล่งเสียงออกมาพร้อมกับหายใจออกทางปากให้เกิดเสียงและการสั่นสะเทือนระหว่างริมฝีปากบนและล่างให้เกิดเป็นเสียงที่มีความถี่สั่นให้มากที่สุด โดยอาจจินตนาการว่าเสียงที่ออกมาเหมือนเสียงสั่นคล้ายกับเครื่องยนต์ และเทคนิคดังกล่าวนี้ สามารถใช้ในการวอร์มอัพเสียงยาวด้วยการควบคุมลมหายใจในแบบฝึกหัดแรก ๆ ได้ หรือการฮัมเสียงเป็นระดับเสียงต่าง ๆ บนบันไดเสียงได้เช่นเดียวกัน

นอกจาก 3 เทคนิคการวอร์มอัพเสียงต่าง ๆ นั้น เป็นเพียงพื้นฐานสำหรับนักเรียนที่เริ่มต้นการร้องเพลง แต่ยังมีเทคนิคการวอร์มอัพเสียงอีกมากที่จะสามารถช่วยในการพัฒนาคุณภาพเสียงการร้องเพลงของผู้ขับร้องได้มากยิ่งขึ้น

แบบฝึกหัดและกิจกรรมท้ายบท

คำชี้แจงสำหรับครู : ครูผู้สอนสามารถนำรูปแบบกิจกรรมนี้ไปประยุกต์ใช้อย่างยืดหยุ่นได้ โดยรูปแบบกิจกรรมในบทที่ 1 นี้ มุ่งเน้นทักษะความรู้ความเข้าใจในกลไกของระบบการควบคุมการหายใจที่ถูกต้องและเหมาะสม การมุ่งเน้นการวางรากฐานของท่าทางการร้องที่จะเป็นพื้นฐานที่ดีสำหรับนักเรียนในการพัฒนาทักษะการขับร้องในระดับที่สูงขึ้นต่อไป อีกทั้ง เทคนิคการวอร์มอัพเสียงที่จะต้องมุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ในระดับพื้นฐาน เพื่อใช้ในการวอร์มอัพประจำวันทุกครั้งก่อนเริ่มต้นฝึกฝนการร้องบทเพลงของนักเรียนต่อไป

กิจกรรม “เสียงสูง เสียงต่ำ” ฉันทอได้

เนื้อหา

- 1) ทักษะการหายใจ
- 2) ท่าทางการร้อง
- 3) การใช้เทคนิคการวอร์มอัพเสียง

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

- 1) เพื่อให้นักเรียนแยกแยะเสียงสูง-ต่ำได้โดยการร้องและใช้สัญลักษณ์มือแทนระดับเสียงได้อย่างถูกต้อง
- 2) เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติเทคนิคการวอร์มอัพเสียงในขั้นพื้นฐานด้วยการร้องเสียงสูง และเสียงต่ำได้ตรงเสียงและถูกต้อง

อุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรม : เปียโน หรือเครื่องดนตรีที่มีระดับเสียง

กระบวนการของกิจกรรม

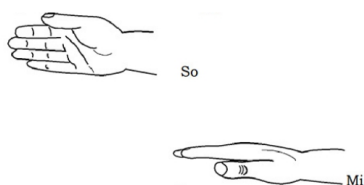
- 1) ครูให้นักเรียนยืนบริเวณที่มีระยะห่างกันพอสมควร ไม่แน่นและไม่อึดอัดจนเกินไป
- 2) ครูใช้เครื่องดนตรีคีย์บอร์ด หรือเปียโน กดโน้ตจำนวน 2 ตัว ได้แก่ โน้ต ซอล และมี

ภาพที่ 1.3 โน้ตซอล และมี
ที่มา บุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ (2568)

3) ครูให้นักเรียนทายว่าระหว่างเสียงโน้ตซอล และมี เสียงที่ได้ยินมีระดับเสียงสูงกว่า หรือต่ำกว่ากัน โดยให้นักเรียนหลับตาฟังเสียง แล้วให้ยกมือขึ้น เมื่อโน้ตนั้นมีระดับเสียงสูงกว่า และให้อามือลง เมื่อได้ยินโน้ตนั้นมีระดับเสียงต่ำกว่าโน้ตก่อนหน้า

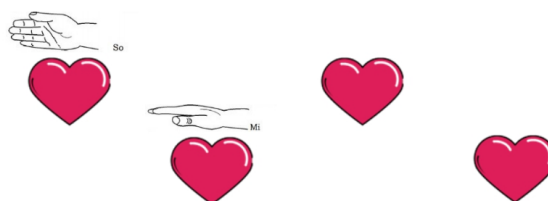
4) เมื่อนักเรียนสามารถแยกแยะเสียงสูงต่ำได้จากการฟังเสียงแล้ว จึงแนะนำสัญลักษณ์มือแทนระดับเสียง (Hand sign) ดังนี้

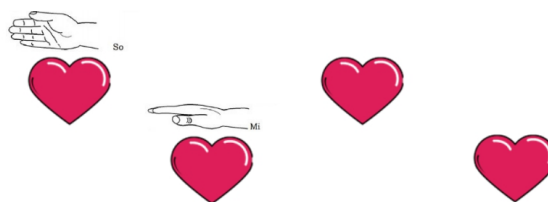
ภาพที่ 1.4 สัญลักษณ์มือแทนระดับเสียงซอล และมี
ที่มา <https://www.classicsforkids.com/curwen-glover-hand-signs/>

5) ครูให้นักเรียนปฏิบัติการร้องเสียงซอล และมี และใช้สัญลักษณ์มือที่แนะนำจนชำนาญ

6) ครูให้นักเรียนอ่านสัญลักษณ์ภาพดังนี้

7) ครูให้นักเรียนใช้เทคนิคการฮัมเสียงโน้ตซอล และโน้ตมี พร้อมทำสัญลักษณ์มือแทนระดับเสียงไปด้วย โดยแต่ละโน้ตให้ฮัมเสียงยาวเสียงละ 2 จังหวะ ตามความเร็วที่ครูสามารถกำหนดได้

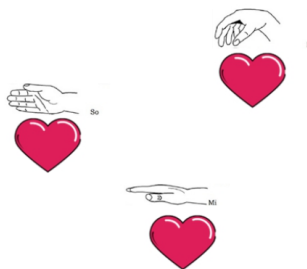
8) ครูใช้วิธีการในรูปแบบเดียวกันโดยให้นักเรียนใช้เทคนิคการการสั่นเสียงโดยใช้ริมฝีปากร้องเป็นเสียงโน้ตซอล และโน้ตมี โดยแต่ละโน้ตให้อุ้มเสียงยาวเสียงละ 2 จังหวะ ตามความเร็วที่ครูสามารถกำหนดได้

9) ครูทำการทดสอบนักเรียนเพื่อประเมินผลลัพธ์การฝึกฝนทักษะการขับร้องของกิจกรรมด้วยวิธีการสังเกต ดังนี้

- 9.1) ท่าทางการยืนหลังตรง ไม่เกร็ง
- 9.2) หายใจถูกวิธี และควบคุมลมหายใจได้ตามจังหวะนับทุกครั้ง
- 9.3) ปฏิบัติการวอร์มอัพด้วยเทคนิคการฮัมโดยไม่มีเสียงเพี้ยน
- 9.4) ปฏิบัติการวอร์มอัพด้วยเทคนิคการร้องเสียงสั้นจากริมฝีปากไม่มีเสียงเพี้ยน

10) ครูเพิ่มระดับเสียงเป็นโน้ต 3 ตัว คือ ซอล มี และลา โดยใช้สัญลักษณ์ภาพแทนระดับเสียง พร้อมแนะนำสัญลักษณ์มือแทนระดับเสียง ดังนี้

11) ครูสามารถเพิ่มโน้ตในระดับเสียงได้สำหรับนำไปใช้ในการวอร์มอัพในกิจกรรมเบื้องต้น โดยมีลำดับของระดับเสียงตามแนวคิดของโคดาซที่แนะนำดังนี้

ซอล	มี			
ซอล	มี	ลา		
ซอล	มี	ลา	โด	
ซอล	มี	ลา	โด	เร

จากลำดับของระดับเสียงที่ให้นักเรียนฝึกเพิ่มขึ้นจะเป็นรูปแบบของบันไดเสียงแบบเพนตาโทนิค (Pentatonic) จนครบทั้ง 5 โน้ตในที่สุด

แบบประเมินตนเอง

นักเรียนทำการประเมินผลการฝึกซ้อมในกิจกรรมนี้ด้วยตนเอง จากรายการตรวจสอบเกณฑ์การประเมิน โดยการกรอกเลขคะแนนลงไปในช่อง ดังต่อไปนี้

รายการประเมิน	คะแนน									
	5	4	3	2	1					
1. ทำทางการยืนถูกต้อง										
2. หายใจถูกวิธี และควบคุมลมหายใจได้ตามจังหวะนับ										
3. สามารถวอร์มอัพด้วยเทคนิคการ “ฮัม” โน้ต ได้ตรงตามระดับเสียง										
4. สามารถวอร์มอัพด้วยเทคนิคการร้องเสียงสั้นจากริมฝีปากได้ตรงตามระดับเสียง										
รวม	 คะแนน									
ให้นักเรียนอธิบายการให้คะแนนการประเมินตนเอง และบันทึกผลการฝึกซ้อมในกิจกรรมนี้										
ครูประเมินให้คะแนนนักเรียน และบันทึกถึงผู้เรียน										

เกณฑ์การให้คะแนน

มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5	4	3	2	1

บทที่ 2

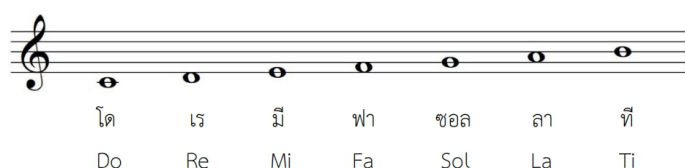
การฝึกโสตประสาทสำหรับการขับร้อง

การฝึกโสตประสาทมีความสำคัญและความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการขับร้อง นอกจากนี้ยังควรมีความรู้ความเข้าใจในพื้นฐานการอ่านโน้ตสากลเบื้องต้น เพื่อให้การขับร้องเพลงในบทเพลงต่าง ๆ มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้น การฝึกโสตประสาท และพื้นฐานการอ่านโน้ตควรมีการเรียนรู้ควบคู่กันไป จากในบทที่ 1 นักเรียนได้เรียนรู้หลักการควบคุมการหายใจ ทำทางการร้องเพลง และเทคนิคการวอร์มอัพ โดยสังเกตได้ว่ามีเรื่องของระดับเสียงเข้ามาเกี่ยวข้องแล้ว จากจำนวนโน้ตทั้ง 3 ตัว ได้แก่ ซอล มี และลา ซึ่งนักเรียนสามารถแยกแยะระดับเสียงสูงต่ำ และการร้องให้ตรงเสียงแล้ว สำหรับในบทนี้ ผู้สอนควรมุ่งเน้นด้านทักษะการฟังให้มากยิ่งขึ้น เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนได้มีความแม่นยำในการฟังและร้องให้มากยิ่งขึ้นต่อไป

การอ่าน ร้องโน้ตซอลเฟจ และโดเคลื่อนที่

ระบบการอ่านโน้ตในดนตรีสากลมีหลากหลายรูปแบบ ทั้งนี้ในขั้นตอนของการฝึกโสตประสาท ควรต้องมีการปรับพื้นฐานให้นักเรียนสามารถอ่านโน้ตสากลเบื้องต้นได้ เพื่อที่จะต่อยอดการเรียนรู้ทักษะการขับร้องควบคู่ไปกับการอ่านโน้ตบทเพลงต่าง ๆ ได้อย่างคล่องแคล่วมากยิ่งขึ้น

ระบบโน้ตแบบโซลเฟจ (Solfège) มีดังนี้

ภาพที่ 2.1 การอ่านโน้ตแบบโซลเฟจ

ที่มา บุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ (2568)

จากภาพที่ 2.1 การอ่านโน้ตแบบโซลเฟจ ครูผู้สอนควรเรียนรู้การอ่านและร้องโน้ตบนบันไดเสียงเมเจอร์ และอ่าน ร้องโน้ตในระดับโซลเฟจ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำหรับการสื่อสารในทางดนตรี จากตัวอย่างดังกล่าว เป็นการเทียบเสียงในบันไดเสียง C เมเจอร์ แต่ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนว่าจะเลือกใช้บันไดเสียงใดให้เหมาะสมกับช่วงเสียงของนักเรียนตามความเหมาะสม เนื่องจากบางโรงเรียนเป็นนักเรียนชายล้วน บางโรงเรียนเป็นโรงเรียนหญิงล้วน และบางโรงเรียนมีทั้งนักเรียนหญิงและชายเรียนร่วมกัน ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของครูที่จะเลือกใช้บันไดเสียงตามความสามารถของนักเรียน แต่นักเรียนจะทำการร้องในระบบการร้องแบบโดเคลื่อนที่ (Movable Do) ดังนั้น นักเรียนจึงยังไม่จำเป็นต้องเรียนรู้เรื่องบันไดเสียงในเชิงทฤษฎีดนตรี แต่ควรมุ่งเน้นไปที่ทักษะการฟังและร้องให้ตรงเสียงมากกว่าในเบื้องต้น

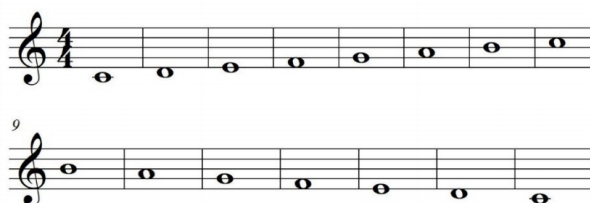
เสียงที่ได้ยิน : Te Do Re Me Fa Sol La
 โน้ตที่นักเรียนร้อง : Do Re Mi Fa Sal La Ti

ภาพที่ 2.2 บันไดเสียง Bb เมเจอร์ และการอ่านโน้ตแบบโดเคลื่อนที่
 ที่มา บุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ (2568)

จากภาพที่ 2.2 บันไดเสียง Bb เมเจอร์ และการอ่านโน้ตแบบโดเคลื่อนที่ เป็นการเปรียบเทียบว่า ครูจะต้องบรรเลงโน้ตบนบันไดเสียง Bb เมเจอร์ แต่ให้นักเรียนร้องแบบโดเคลื่อนที่ (Movable Do) ดังนั้น ครูจะต้องมีความแม่นยำในเรื่องของการบรรเลงเครื่องดนตรีในบันไดเสียงต่าง ๆ ตามความยืดหยุ่นในการสอน ร้องเพลงสำหรับนักเรียนที่ต้องร้องในระบบโดเคลื่อนที่ เป็นต้น

แบบฝึกหัดการอ่านและร้องโน้ต

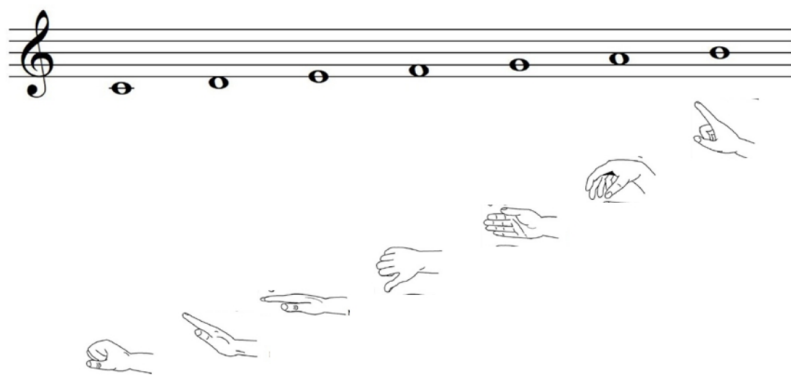
แบบฝึกหัดการอ่านและร้องโน้ต โดยครูผู้สอนจะต้องปฏิบัติในการสอนนักเรียนให้สามารถฟังและร้องโน้ตให้ตรง เริ่มต้นจากการไล่ระดับเสียงสูงไปหาเสียงตามบันไดเสียงเมเจอร์ให้ได้ในเบื้องต้นเสียก่อน ดังนั้น ครูควรเริ่มต้นให้นักเรียนฝึกฝนการร้องโน้ตดังแบบฝึกหัดต่อไปนี้

ภาพที่ 2.3 แบบฝึกหัดการร้องบันไดเสียงเมเจอร์
 ที่มา บุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ (2568)

จากภาพที่ 2.3 แบบฝึกหัดการร้องบันไดเสียงเมเจอร์ เป็นการเริ่มต้นของการเรียนรู้การฟังและร้องบันไดเสียงของนักเรียน ดังนั้น ครูควรปฏิบัติการสอนขับร้องให้กับนักเรียนจากการใช้แบบฝึกหัดดังกล่าวตามลำดับดังนี้

1. ใช้เครื่องกำหนดจังหวะ (Metronome) โดยมีความเร็ว (Tempo) ประมาณ 100 BPM.
2. กำหนดให้นักเรียนทบทวนทักษะการหายใจที่ถูกต้อง และท่าทางการยืนให้เหมาะสม
3. ครูบรรเลงโน้ตบนบันไดเสียงเมเจอร์ให้นักเรียนฟัง 1 รอบ จากนั้น ให้นักเรียนลองร้องโน้ตตามแบบฝึกหัดในภาพที่ 2.3 โดยครูบรรเลงเสียงควบคู่ไปกับการร้องของนักเรียนไปด้วย
4. หลังจากนักเรียนได้ลองร้องโน้ตทั้งบันไดเสียงเมเจอร์ 1 รอบแล้ว ครูซักถามนักเรียนว่ารู้อย่างไรบ้าง และทำการบันทึกปัญหาที่เกิดขึ้นจากการร้องของนักเรียนในครั้งที่ 1
5. ครูแนะนำให้นักเรียนสังเกตรายละเอียดมากยิ่งขึ้นจากแบบฝึกหัดในภาพที่ 2.3 โดยการให้นักเรียนลองควบคุมการหายใจในการร้อง 2 โน้ต ต่อการหายใจ 1 ครั้ง (คล้ายกับการหายใจออกจำนวน 8 จังหวะในบทที่ 1)
6. ครูซักถามนักเรียนหลังจากการกำหนดจุดการหายใจในบันไดเสียง แล้วจดบันทึกไว้เพื่อนำมาแก้ไขปัญหานี้ให้นักเรียนต่อไป
7. ครูเพิ่มกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้สัญลักษณ์มือแทนระดับเสียง เพื่อให้นักเรียนสามารถจดจำระดับเสียงโน้ตสูง-ต่ำได้ดียิ่งขึ้น

ภาพที่ 2.4 การใช้สัญลักษณ์มือแทนระดับเสียงบนบันไดเสียงเมเจอร์
ที่มา บุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ (2568)

จากภาพที่ 2.4 การใช้สัญลักษณ์มือแทนระดับเสียงบนบันไดเสียงเมเจอร์ ครูให้นักเรียนได้จดจำสัญลักษณ์มือแทนระดับเสียงบนบันไดเสียงเมเจอร์ เพื่อให้นักเรียนจดจำว่าโน้ตใดสูงหรือต่ำกว่าโน้ตใด จำตำแหน่งของระดับเสียงบนบันไดเสียงได้แม่นยำมากยิ่งขึ้น

จังหวะและค่าน้ต

นอกจากการอ่านโน้ตระดับเสียง และการฟังแล้วร้องได้อย่างแม่นยำบนบันไดเสียงเมเจอร์แล้วนั้น เมื่อนักเรียนจะต้องอ่านโน้ตเพลงที่มีทำนองหลัก (Melody) มักมีองค์ประกอบทางดนตรีที่มีการอ่านโน้ตที่ละเอียดมากขึ้น และการเรียนรู้จังหวะในการขับร้อง จึงเป็นส่วนประกอบสำคัญอย่างหนึ่ง ที่นักเรียนจะต้องฟังจังหวะในการร้องเพลง ฟังจังหวะเพื่อเข้าบทเพลง และการใช้ทักษะอื่น ๆ ที่มีจังหวะเข้ามาเกี่ยวข้องอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้น ในการเรียนรู้ทักษะการขับร้องเพลง ความเข้าใจในพื้นฐานการอ่านโน้ต ระดับเสียง จังหวะ และสัดส่วนจึงควรเรียนรู้ควบคู่กันไป

ทั้งนี้ การเรียนรู้ค่าน้ตของนักเรียน ครูควรมีการเริ่มต้นให้นักเรียนได้ฝึกตบมือตามจังหวะของบทเพลง โดยการใช้พื้นฐานจากเครื่องหมายกำหนดจังหวะ (Time signature) แบบปกติ (Simple) เสียก่อน เช่น 4/4, 2/4 และ 3/4 ตามตัวอย่างของการฝึกตบมือตามจังหวะและการนับจังหวะจากการฟังบทเพลง ซึ่งครูควรเลือกตัวอย่างบทเพลงที่มีเครื่องหมายกำหนดจังหวะแบบปกติดังกล่าว และจังหวะในบทเพลงควรจะต้องฟังการนับจังหวะได้ง่ายมากขึ้น โดยบทเพลงที่แนะนำ ได้แก่ บทเพลงสำหรับเด็กที่เป็นการฝึกนับตัวเลข หรือบทเพลงเดินแถว (March) ที่มีจังหวะนับที่ชัดเจน บทเพลงตัวอย่างสำหรับครูนำไปใช้สอนในการนับจังหวะ มีดังนี้

ภาพที่ 2.5 บทเพลง Sesame Street

ที่มา https://youtu.be/fZ9WiuJPnNA?si=hud_uWAZ-PnNmLni&t=7

จากภาพที่ 2.5 บทเพลง Sesame Street เป็นบทเพลงที่ใช้ในการฝึกการฟังและเรียนรู้จังหวะได้ง่ายขึ้น โดยในเนื้อเพลงมีการนับจังหวะอยู่ตลอดทั้งเพลง เมื่อนักเรียนพาดการนับจังหวะกลางเพลง ก็ยังสามารถที่จะนับเข้าจังหวะได้จากการฟังเนื้อร้องในบทเพลงที่มีให้ได้ยินอยู่โดยตลอด

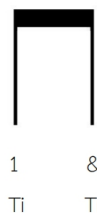
การอธิบายในเชิงสัญลักษณ์ทางดนตรีโดยเฉพาะค่านोटเมื่อต้องอ่านโน้ตที่มีจังหวะที่หลากหลายแล้วนั้น หลังจากการเรียนรู้และทดสอบการฟังเพลงแล้วตบจังหวะแล้ว ครูควรอธิบายสัญลักษณ์ค่านोटเพื่อเชื่อมโยงกับบทเพลงในภาพที่ 2.6 ดังนี้

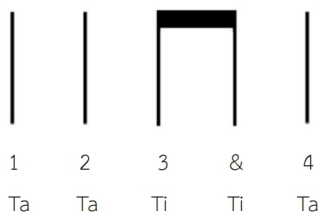
ภาพที่ 2.6 การใช้สัญลักษณ์ Stick notation
ที่มา บุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ (2568)

ภาพที่ 2.6 การใช้สัญลักษณ์ Stick notation เป็นการใช้สัญลักษณ์แทนการตบมือตามจังหวะ หรือครูให้นักเรียนร้องโน้ตโดยใช้คำว่า “Ta” แทนค่านोटตัวดำ (Quarter note) ครูทำการอธิบายความเชื่อมโยงของการตบมือตามบทเพลงที่ได้ฟัง กับสัญลักษณ์ค่านोटตามภาพที่ 2.6 ว่ามีความเกี่ยวข้องกันอย่างไร เช่น การใช้สัญลักษณ์ภาพดังกล่าว แทนการนับ 1 ทุกครั้ง หรือจำนวนการนับ ดังนั้นในบทเพลงมีจำนวนการนับ 4 ครั้ง คือ 1 2 3 และ 4 ก็ควรจะต้องมีค่านोटตัวดำทั้งหมด 4 ตัว เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังมีการใช้ค่านोटอื่น ๆ ที่หลากหลายมากขึ้น ทั้งนี้ จึงนำเสนอเฉพาะพื้นฐานของการอ่านค่านोटและจังหวะที่ไม่ซับซ้อนมาก โดยมีค่านोटอื่น ๆ จากการใช้สัญลักษณ์แทนค่านोट ดังนี้

ภาพที่ 2.7 การใช้สัญลักษณ์ Stick notation อื่น ๆ
ที่มา บุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ (2568)

ภาพที่ 2.8 ตัวอย่างการใช้ค่าน้ดที่หลากหลาย
ที่มา บุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ (2568)

จากภาพที่ 2.8 ตัวอย่างการใช้ค่าน้ดที่หลากหลาย ครูสามารถออกแบบค่าน้ดเหล่านี้แบบต่อเนื่องในหลาย ๆ ห้องเพลงได้บนเครื่องหมายกำหนดจังหวะแบบ 4/4 หรือเพิ่มความท้าทายให้กับนักเรียน โดยการตบมือตามจังหวะของภาพที่ 2.8 โดยให้ฟังจังหวะของบทเพลง Sesame Street ในภาพที่ 2.5 ได้ด้วยเช่นเดียวกัน

การฟังและการบันทึกน้ด นักเรียนสามารถฟังตัวอย่างของจังหวะและค่าน้ดต่าง ๆ ตามคำสั่งของครู แล้วอธิบาย หรือบันทึกค่าน้ดตามที่ได้ฟัง เริ่มต้นจากเครื่องหมายกำหนดจังหวะแบบ 4/4 ก่อนดังแบบฝึกหัดตัวอย่างดังนี้

ภาพที่ 2.9 แบบฝึกหัดการตบมือตามจังหวะ
ที่มา บุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ (2568)

จากภาพที่ 2.9 แบบฝึกหัดการตบมือตามจังหวะ โดยครูตบมือหรือเคาะกลองตามจังหวะในภาพที่ 2.9 แล้วให้นักเรียนบันทึกค่าน้ดให้ถูกต้อง

แบบฝึกหัดและกิจกรรมท้ายบท

คำชี้แจงสำหรับครู : ครูผู้สอนอ่านเนื้อหาในบทที่ 2 เพื่อให้เกิดความเข้าใจในกระบวนการถ่ายทอดการสอน การฟัง อ่าน และร้องโน้ตได้อย่างเข้าใจมากขึ้น การเข้าใจลำดับของการอธิบายเนื้อหา และการทดสอบการใช้ ตัวอย่างในเนื้อหาให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการใช้แบบฝึกหัด ทำความเข้าใจกับสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่จะสามารถนำไปเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างสนุกสนานมากยิ่งขึ้น กิจกรรมดังต่อไปนี้ ครูสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างยืดหยุ่น หรือสามารถปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนของกิจกรรมได้โดยมีรายละเอียด ดังนี้

กิจกรรม “การอ่านและร้องโน้ต”

เนื้อหา

- 1) การอ่านและร้องโน้ตบนบันไดเสียงเมเจอร์
- 2) การอ่านและร้องโน้ตด้วยค่านโน้ตตัวดำ และตัวเข้ตหนึ่งชั้น
- 3) แยกแยะเสียงสูง-ต่ำบนบันไดเสียงเมเจอร์

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

- 1) เพื่อให้นักเรียนอ่านและร้องโน้ตบนบันไดเสียงเมเจอร์ได้
- 2) เพื่อให้นักเรียนอ่านและร้องโน้ตด้วยค่านโน้ตตัวดำ และเข้ตหนึ่งชั้นได้
- 3) เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้และแยกแยะเสียงสูง-ต่ำบนบันไดเสียงเมเจอร์ได้

อุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรม : เปียโน หรือเครื่องดนตรีที่มีระดับเสียง

กระบวนการของกิจกรรม

1. ครูบรรเลงบันไดเสียงเมเจอร์ (โดยพิจารณาจากความสามารถช่วงเสียงของนักเรียน) ให้นักเรียนฟังในรอบแรก
2. ครูให้นักเรียนฟังและร้องโน้ต แต่ให้นักเรียนร้องโน้ตแบบโซลเฟจด้วยวิธีการร้องแบบโดเคลื่อนที่ พร้อมใช้สัญลักษณ์มือแทนระดับเสียง เพื่อความแม่นยำในการเรียนรู้เสียงสูง-ต่ำให้มากขึ้น
3. ครูให้นักเรียนปฏิบัติการร้องโน้ตโดยมีการปรับเปลี่ยนค่านโน้ตตามจังหวะต่าง ๆ ดังนี้

แบบฝึกหัดที่ 1

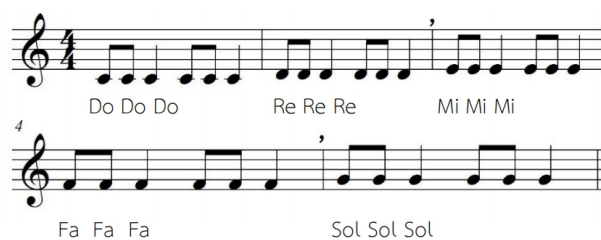
- 1) ใช้ความเร็วจังหวะเริ่มต้นที่ 100 BPM.
- 2) กำหนดการหายใจตามเครื่องหมาย “’”
- 3) เน้นย้ำความสำคัญของพื้นฐานการควบคุมการหายใจ และท่าทางการยืนขับร้อง
- 4) ครูสามารถให้นักเรียนร้องมากกว่าโน้ต 5 ตัวได้ หรือร้องทั้งบันไดเสียงเมเจอร์ได้
- 5) ใช้สัญลักษณ์มือแทนระดับเสียงควบคู่ไปกับการร้องโน้ตโซลเฟจ

แบบฝึกหัดที่ 2

- 1) ใช้ความเร็วจังหวะเริ่มต้นที่ 100 BPM./110 BPM./120 BPM.
- 2) กำหนดการหายใจตามเครื่องหมาย “’”
- 3) เน้นย้ำความสำคัญของพื้นฐานการควบคุมการหายใจ และท่าทางการยืนขับร้อง
- 4) ครูสามารถให้นักเรียนร้องมากกว่าโน้ต 5 ตัวได้ หรือร้องทั้งบันไดเสียงเมเจอร์ได้
- 5) ใช้สัญลักษณ์มือแทนระดับเสียงควบคู่ไปกับการร้องโน้ตโซลเฟจ
- 6) ระมัดระวังการหายใจของนักเรียนเมื่อมีจังหวะที่เร็วขึ้น

แบบฝึกหัดที่ 3

- 1) ใช้ความเร็วจังหวะเริ่มต้นที่ 100 BPM./110 BPM./120 BPM.
- 2) กำหนดการหายใจตามเครื่องหมาย “ ”
- 3) เน้นย้ำความสำคัญของพื้นฐานการควบคุมการหายใจ และท่าทางการยืนขับร้อง
- 4) ครูสามารถให้นักเรียนร้องมากกว่าโน้ต 5 ตัวได้ หรือร้องทั้งบันไดเสียงเมเจอร์ได้
- 5) ใช้สัญลักษณ์มือแทนระดับเสียงควบคู่ไปกับการร้องโน้ตโซลเฟจ
- 6) รมักระวังการหายใจของนักเรียนเมื่อมีจังหวะที่เร็วขึ้น

แบบประเมินตนเอง

นักเรียนทำการประเมินผลการฝึกซ้อมในกิจกรรมนี้ด้วยตนเอง จากรายการตรวจสอบเกณฑ์การประเมิน โดยการกรอกเลขคะแนนลงในช่อง ดังต่อไปนี้

รายการประเมิน	คะแนน									
	5	4	3	2	1					
1. ทำทางการยืนถูกต้อง										
2. หายใจถูกวิธี และควบคุมลมหายใจได้ตามจังหวะนับ										
3. สามารถร้องโน้ตได้ตรงตามระดับเสียง										
4. สามารถร้องโน้ตได้ตรงตามจังหวะ										
รวม	 คะแนน									
ให้นักเรียนอธิบายการให้คะแนนการประเมินตนเอง และบันทึกผลการฝึกซ้อมในกิจกรรมนี้										
ครูประเมินให้คะแนนนักเรียน และบันทึกถึงผู้เรียน										

เกณฑ์การให้คะแนน

มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5	4	3	2	1

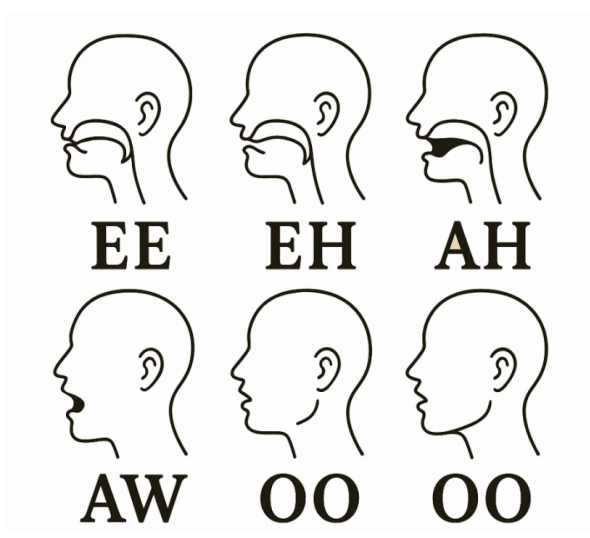
บทที่ 3

การฝึกออกเสียงสำหรับการขับร้อง

การฝึกออกเสียงสำหรับการขับร้อง เพื่อให้การเปล่งเสียงและคำที่ร้องมีความชัดเจน ไพเราะมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ในพื้นฐานของการขับร้องโดยทั่วไป มักมีแบบฝึกหัดวอร์มอัพที่มุ่งเน้นการออกเสียงเป็นหลักให้เห็นได้ โดยทั่วไป สำหรับบทนี้ จึงขอนำเสนอการฝึกซ้อมการขับร้องโดยการออกเสียงในวิธีต่าง ๆ ประกอบกับตัวอย่างของแบบฝึกหัดดังต่อไปนี้

การออกเสียงและแบบฝึกหัด

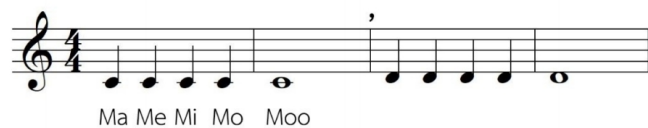
สำหรับการขับร้องเพื่อการออกเสียงที่ถูกต้อง มักคำนึงถึงการใช้รูปสระต่าง ๆ ในการออกเสียงเป็นหลัก เช่น สระอี (EE) สระเอ (EH) สระอา (AH) สระโอ (AW) และสระอุ (OO) เนื่องจากการใช้สระต่าง ๆ ในการเปล่งเสียงร้องมักใช้รูปปากและสรีระของการใช้ลิ้น ปาก คอ และฟันที่แตกต่างกัน

ภาพที่ 3.1 ตัวอย่างของรูปปากในการออกเสียงสระ

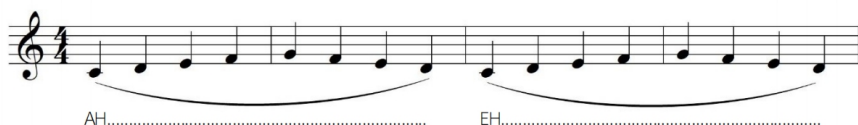
ที่มา บุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ (2568)

จากภาพที่ 3.1 ตัวอย่างของรูปปากในการออกเสียงสระในรูปแบบต่าง ๆ ควรเพิ่มพละการร้องที่หลากหลาย เช่น อี = มี หรือ เอ = เม เป็นต้น ทั้งนี้ ได้มีตัวอย่างแบบฝึกหัดที่จะยกเป็นตัวอย่างในการอธิบาย ดังนี้

ภาพที่ 3.2 ตัวอย่างการขับร้องโดยใช้พยัญชนะและสระออกเสียง
ที่มา บุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ (2568)

จากภาพที่ 3.2 ตัวอย่างการขับร้องโดยใช้พยัญชนะและสระออกเสียง ครูให้นักเรียนร้องโน้ตและออกเสียงตามพยัญชนะและสระตามระดับเสียงของโน้ตบนบันไดเสียงเมเจอร์ให้ครบ โดยไล่ระดับเสียงขึ้น-ลงตามบันไดเสียงให้ครบรอบ

ภาพที่ 3.3 ตัวอย่างการขับร้องสระบนค่าโน้ตตัวต่ำ
ที่มา บุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ (2568)

จากภาพที่ 3.3 ตัวอย่างการขับร้องสระบนค่าโน้ตตัวต่ำ ใช้สระออกเสียงเปล่งเสียงไล่ตามค่าโน้ตตัวต่ำไล่ระดับเสียงจำนวน 5 โน้ตให้สามารถร้องโน้ตเปลี่ยนระดับเสียงให้ทันตามความยาวของโน้ตตัวต่ำเสียก่อน จากนั้น เมื่อนักเรียนสามารถร้องไล่ระดับเสียงด้วยการใช้สระต่าง ๆ ได้แม่นยำแล้ว จึงไล่โน้ตให้ครบบันไดเสียงเมเจอร์ได้ในที่สุด

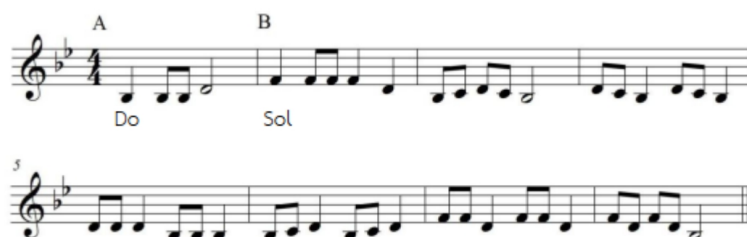

ภาพที่ 3.4 ตัวอย่างการขับร้องสระบนค่าโน้ตเข้ตหนึ่งชั้น
ที่มา บุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ (2568)

จากภาพที่ 3.4 ตัวอย่างการขับร้องสระบนคำโน้ตเข้บตหนึ่งชั้น โดยการใช้สระในการออกเสียงเช่นเดิม แต่ด้วยคำโน้ตที่ย่อยจังหวะมากขึ้น ทำให้เกิดความเร็วของจังหวะขึ้นเอง ดังนั้น ควรระมัดระวังรักษาจังหวะให้สม่ำเสมอ และระดับเสียงการไล่โน้ตให้ตรงกับระดับเสียง ไม่ให้เกิดการเพี้ยนเสียงเกิดขึ้น

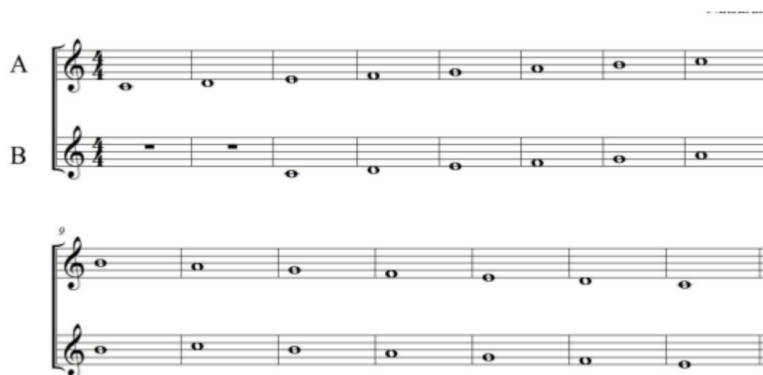
การร้องไล่ระดับเสียงแบบวนและแคนอน

การขับร้องนอกจากผู้ร้องจะมีพื้นฐานของการหายใจ ทำทางการขับร้อง และการฟัง การอ่านโน้ตสากล รวมถึงเทคนิคการวอร์มอัพ การร้องแบบเดี่ยวแล้ว ยังต้องฝึกฝนการเรียนรู้การร้องแบบร่วมกัน หรือการร้องแบบประสาน (Harmony) โดยเป็นทักษะสำคัญต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในการร้องร่วมกันกับวงดนตรี หรือนักร้องคนอื่น ๆ ในกรณีร้องร่วมกันเป็นกลุ่ม (Ensemble) ทั้งนี้ จึงขอแนะนำการฝึกซ้อมการร้องแบบประสาน ซึ่งโคตยามีแนวคิดในการสนับสนุนการร้องในรูปแบบวน (Round) และแคนอน (Canon) เนื่องจากเป็นรูปแบบการร้องประสานแบบง่าย เหมาะสำหรับเด็ก และเป็นการปรับพื้นฐานสไตล์ทักษะการฟังที่ดีสำหรับผู้ขับร้องได้เป็นอย่างดีอีกด้วย รูปแบบการร้องทั้งแบบวน และแบบแคนอน มีตัวอย่างดังนี้

ภาพที่ 3.5 ตัวอย่างเพลงแบบวน
ที่มา ญัฐศรีณย์ ทฤษฎีคุณ (2563)

จากภาพที่ 3.5 ตัวอย่างเพลงแบบวน เป็นตัวอย่างของการร้องแบบวน ซึ่งครูสามารถให้นักเรียนฝึกร้องตั้งแต่ห้องแรกทั้งหมดทุกคนก่อน เพื่อจำทำนองของบทเพลงได้ จากนั้น ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่ม A และกลุ่ม B ตามภาพที่ 3.5 แล้วให้นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มเริ่มร้องพร้อมกัน แต่เริ่มจากคนละจุดตามที่กำหนดไว้ในบทเพลง เมื่อนักเรียนคุ้นเคยกับทำนองจากการร้องร่วมกันมาก่อนหน้านี้แล้ว นักเรียนจะมีแนวคิดเสียงของทำนองที่แม่นยำขึ้น ถึงแม้จะมีอีกกลุ่มร้องไม่เหมือนกันก็ตาม

ภาพที่ 3.6 ตัวอย่างการร้องบันไดเสียงเมเจอร์แบบแคนนอน
ที่มา ญัษฐิธรณ์ ทฤษฎีคุณ (2563)

จากภาพที่ 3.6 ตัวอย่างการร้องบันไดเสียงเมเจอร์แบบแคนนอน ครูให้นักเรียนทุกคนร้องโน้ตบนบันไดเสียงเมเจอร์พร้อมกัน จากนั้น ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่ม A และกลุ่ม B โดยให้นักเรียนกลุ่ม A เริ่มร้องโน้ตก่อน เมื่อร้องไปจนถึงห้องเพลงที่ 3 จึงให้กลุ่ม B ร้องโน้ตตาม โดยเริ่มจากโน้ตลำดับที่ 1 ของบันไดเสียงเมเจอร์เช่นเดียวกัน

ในลักษณะของการร้องโน้ตบนบันไดเสียงเมเจอร์แบบแคนนอน ครูสามารถให้นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้สัญลักษณ์มือแทนระดับเสียง (Hand sign) กำกับด้วย เนื่องจาก กรณีที่นักเรียนในกลุ่มคนใดคนหนึ่งหลงเสียงไปกับกลุ่มข้าง อย่างน้อยการมองเห็นสัญลักษณ์มือจากเพื่อนในกลุ่ม จะสามารถให้นักเรียนคนนั้นกลับมาร้องโน้ตที่ตรงเสียงกับกลุ่มของตนเองได้อย่างรวดเร็ว

แบบฝึกหัดและกิจกรรมท้ายบท

คำชี้แจงสำหรับครู : ครูผู้สอนอ่านเนื้อหาในบทที่ 3 เพื่อให้เกิดความเข้าใจในกระบวนการถ่ายทอดการสอน การฟัง อ่าน และร้องโน้ตได้อย่างเข้าใจมากขึ้น การเข้าใจลำดับของการอธิบายเนื้อหา และการทดสอบการใช้ตัวอย่างในเนื้อหาให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการใช้แบบฝึกหัด ทำความเข้าใจกับสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่จะสามารถนำไปเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างสนุกสนานมากยิ่งขึ้น กิจกรรมดังต่อไปนี้ ครูสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้เป็นอย่างดี หรือสามารถปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนของกิจกรรมได้โดยมีรายละเอียด ดังนี้

กิจกรรม การออกเสียงและร้องโน้ต

เนื้อหา

- 1) การร้องออกเสียงสระและพยัญชนะบนบันไดเสียงเมเจอร์
- 2) การควบคุมการหายใจ
- 3) ร้องไล่ระดับเสียงตามจังหวะช้า-เร็ว

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

- 1) เพื่อให้นักเรียนร้องออกเสียงสระและพยัญชนะบนบันไดเสียงเมเจอร์ให้ชัดเจน
- 2) เพื่อให้นักเรียนควบคุมการหายใจในแต่ละห้องเพลงได้อย่างต่อเนื่อง
- 3) เพื่อให้นักเรียนร้องไล่ระดับเสียงตามจังหวะช้า-เร็วด้วยความแม่นยำ

อุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรม : เปียโน หรือเครื่องดนตรีที่มีระดับเสียง และโน้ตแบบฝึกหัด

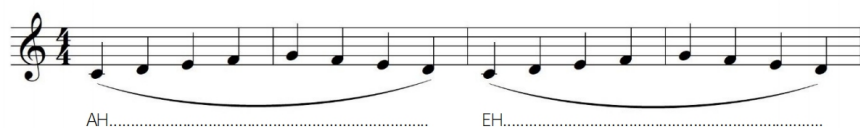
กระบวนการของกิจกรรม

แบบฝึกหัดที่ 1

1. ครูบรรเลงโน้ตตามแบบฝึกหัดบนบันไดเสียงเมเจอร์ไล่ขึ้น-ลง แล้วให้นักเรียนร้องตามเสียงด้วยการใช้คำ “Ma Me Mi Mo Moo”
2. ครูเน้นย้ำการหายใจที่ถูกต้องตามเครื่องหมาย ควบคุมประโยคการร้อง และท่าทางการขับร้อง
3. เพิ่มระดับเสียงดัง-เบา (Dynamic) ในการร้องแต่ละรอบ เพื่อให้นักเรียนควบคุมเสียงได้
4. เพิ่มความเร็วให้มากขึ้น แต่รักษาประโยคและการออกเสียงให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

แบบฝึกหัดที่ 2

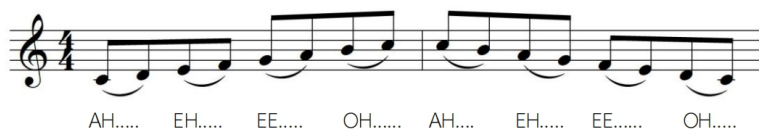
1. ครูบรรเลงโน้ตตามแบบฝึกหัด และให้นักเรียนร้องโน้ตตามคำที่กำหนดให้ เริ่มต้นจาก AH EH EE OW และ OO ไปตามลำดับ
2. ครูให้นักเรียนสังเกตเครื่องหมายเชื่อมเสียง (Slur) คือนักเรียนจะต้องร้องโน้ตให้มีทางเสียงต่อเนื่อง ไม่ขาดจากกันตามเครื่องหมายเชื่อมเสียง
3. ครูเน้นย้ำการควบคุมการหายใจตามเครื่องหมายเชื่อมโยง ทำทางการขับร้องที่เหมาะสม และการออกเสียงสระของนักเรียนให้ชัดเจน

แบบฝึกหัดที่ 3

1. ครูบรรเลงโน้ตตามแบบฝึกหัด และให้นักเรียนร้องโน้ตตามคำที่กำหนดให้ เริ่มต้นจาก AH EH EE OW และ OO ไปตามลำดับ
2. ครูให้นักเรียนสังเกตเครื่องหมายเชื่อมเสียง (Slur) คือนักเรียนจะต้องร้องโน้ตให้มีทางเสียงต่อเนื่อง ไม่ขาดจากกันตามเครื่องหมายเชื่อมเสียง
3. ครูเน้นย้ำการควบคุมการหายใจตามเครื่องหมายเชื่อมโยง ทำทางการขับร้องที่เหมาะสม และการออกเสียงสระของนักเรียนให้ชัดเจน
4. การร้องไล่ระดับเสียงของโน้ตในแบบฝึกหัดที่ 3 นี้ จะมีความเร็วมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ครูควรสังเกตอย่างระมัดระวังในเรื่องของการไล่ระดับเสียงและความแม่นยำในการร้องไล่เสียงของนักเรียน

แบบฝึกหัดที่ 4

1. ครูให้นักเรียนฝึกฝนการร้องสระเหล่านี้ โดยการเชื่อมโยงระดับเสียงสูง-ต่ำบนบันไดเสียงเมเจอร์
2. ควรมุ่งเน้นการไล่เสียงอย่างแม่นยำ ไม่เพี้ยน และการออกเสียงสระที่ชัดเจน
3. ครูสามารถประยุกต์ใช้โดยเพิ่มพยัญชนะในรูปแบบต่าง ๆ แทนการใช้สระได้ เช่น Ma ME Mi Mo

ดนตรีประกอบการฝึกร้องออกเสียง

แบบประเมินตนเอง

นักเรียนทำการประเมินผลการฝึกซ้อมในกิจกรรมนี้ด้วยตนเอง จากรายการตรวจสอบเกณฑ์การประเมิน โดยการกรอกเลขคะแนนลงไปในช่อง ดังต่อไปนี้

รายการประเมิน	คะแนน									
	5	4	3	2	1					
1. ทำทางการยืนถูกต้อง และหายใจถูกต้องตามเครื่องหมาย										
2. สามารถร้องสระ และพยัญชนะได้ชัดเจน										
3. สามารถร้องไล่ระดับเสียงได้ตรงตามระดับเสียง และค่าน้ด										
4. สามารถร้องโน้ตได้ตรงตามจังหวะ และมีความสม่ำเสมอ										
รวม	 คะแนน									
ให้นักเรียนอธิบายการให้คะแนนการประเมินตนเอง และบันทึกผลการฝึกซ้อมในกิจกรรมนี้										
ครูประเมินให้คะแนนนักเรียน และบันทึกถึงผู้เรียน										

เกณฑ์การให้คะแนน

มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5	4	3	2	1

กิจกรรม การร้องแบบวนและแคนอน

เนื้อหา

- 1) การร้องประสานเสียงแบบวน และแคนอน
- 2) การควบคุมการหายใจ
- 3) การฟังเสียงประสาน

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

- 1) เพื่อให้นักเรียนร้องประสานเสียงแบบวน และแคนอนได้
- 2) เพื่อให้นักเรียนควบคุมการหายใจในแต่ละห้องเพลงได้อย่างต่อเนื่อง
- 3) เพื่อให้นักเรียนร้องไล่ระดับเสียงตามจังหวะช้า-เร็วด้วยความแม่นยำ

อุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรม : เปียโน หรือเครื่องดนตรีที่มีระดับเสียง และโน้ตแบบฝึกหัด

กระบวนการของกิจกรรม

แบบฝึกหัดที่ 1

1. ครูให้นักเรียนร้องโน้ตบนบันไดเสียงเมเจอร์พร้อมกันทุกคนก่อน และบรรเลงโน้ตควบคู่กับการร้องไปด้วย

2. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่ม A และ B ก่อน โดยให้ดูที่ 2 แนวเสียงแรกเท่านั้น จากนั้น ให้นักเรียนเริ่มร้องในกลุ่ม A เริ่มต้นร้องไปจนถึงห้องเพลงที่ 3 และกลุ่ม B ให้ร้องโน้ตแรกของบันไดเสียงเมเจอร์ ในขณะที่กลุ่ม A ร้องไปจนถึงห้องเพลงที่ 3

3. ครูให้นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มใช้สัญลักษณ์มือแทนระดับเสียง เพื่อเป็นสัญลักษณ์ในการให้เห็นว่าแต่ละกลุ่มกำลังร้องอยู่ที่โน้ตใดแล้ว

4. ครูเพิ่มจำนวนกลุ่มให้นักเรียนเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่ม A B C และ D โดยใช้วิธีการเดียวกันคือแต่ละกลุ่มจะต้องใช้สัญลักษณ์มือแทนระดับเสียง เพื่อเป็นสัญลักษณ์ไม่ให้หลงโน้ตไปกับกลุ่มอื่น ๆ

5. ครูสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบการร้องแคนอนได้ หลังจากให้นักเรียนเข้าใจรูปแบบการร้องเพลงแบบแคนอนแล้ว ดังนี้

แบบฝึกหัดที่ 2

The musical score is divided into two systems. The first system has four staves labeled A, B, C, and D. Staff A starts with a whole note G4, followed by a half note A4, and then a whole note B4. Staff B starts with a whole rest, followed by a half note G4, and then a whole note A4. Staff C starts with a whole rest, followed by a half note F#4, and then a whole note G4. Staff D starts with a whole rest, followed by a half note E4, and then a whole note F#4. The second system also has four staves labeled A, B, C, and D. Staff A starts with a whole note G4, followed by a half note A4, and then a whole note B4. Staff B starts with a whole note G4, followed by a half note A4, and then a whole note B4. Staff C starts with a whole note F#4, followed by a half note G4, and then a whole note A4. Staff D starts with a whole note E4, followed by a half note F#4, and then a whole note G4. The notation is in 4/4 time and uses a treble clef.

6. จากภาพด้านบน ครูเพิ่มโจทย์ให้นักเรียนว่า ให้เลียนแบบการร้องจากกลุ่มที่เริ่มก่อน คือกลุ่ม A กรณีกลุ่ม A เริ่มต้นการร้องที่ระดับเสียงดัง ให้กลุ่มอื่น ๆ ที่รอรับร้องเสียงดัง หรือกลุ่ม A ร้องค่าโน้ตตัวดำแต่มีเสียงสั้น ไม่เต็มค่าโน้ต ก็ให้กลุ่มอื่น ๆ ที่ร้องตามหลัง เลียนแบบสำเนียงตามกลุ่มแรก เพื่อฝึกฝนการเลียนแบบ (Imitation) ซึ่งกันและกันจนเกิดการรวมเสียงอย่างสมดุลกัน

7. นอกจากนี้ ครูสามารถออกแบบคำโน้ตอื่น ๆ ตามรูปแบบจังหวะที่ได้เรียนรู้ไปในบทก่อนหน้า รวมถึงการเปลี่ยนรูปแบบการร้องโน้ตจากโซลเฟจ เป็นการออกเสียงแบบ Ma Mi Me Mo Moo แบบเป็น แคนนอนได้ด้วยเช่นเดียวกัน

แบบประเมินตนเอง

นักเรียนทำการประเมินผลการฝึกซ้อมในกิจกรรมนี้ด้วยตนเอง จากรายการตรวจสอบเกณฑ์การ ประเมิน โดยการกรอกเลขคะแนนลงไปในช่อง ดังต่อไปนี้

รายการประเมิน	คะแนน									
	5	4	3	2	1					
1. ท่าทางการยืนถูกต้อง และหายใจถูกต้องตามเครื่องหมาย										
2. สามารถร้องสระ และพยัญชนะได้ชัดเจน										
3. สามารถร้องเสียงประสานได้ตรงตามระดับเสียง										
4. สามารถร้องโน้ตได้ตรงตามจังหวะ และมีความสม่ำเสมอ										
รวม	 คะแนน									
ให้นักเรียนอธิบายการให้คะแนนการประเมินตนเอง และบันทึกผลการฝึกซ้อมในกิจกรรมนี้										
ครูประเมินให้คะแนนนักเรียน และบันทึกถึงผู้เรียน										

เกณฑ์การให้คะแนน

มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5	4	3	2	1

แบบฝึกหัดที่ 3

1. ครูให้นักเรียนร้องทำนองพร้อมกันก่อน เพื่อสร้างประสบการณ์ให้นักเรียนจดจำทำนองได้แม่นยำ และมีแนวคิดเสียงของทำนองในแบบฝึกหัดเพลงนี้ได้
2. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม จากนั้นให้นักเรียนเริ่มต้นร้องพร้อมกันตั้งแต่จังหวะแรก แต่นักเรียนกลุ่ม A จะเริ่มต้นที่ห้องที่ 1 (ตามภาพ) และกลุ่ม B เริ่มต้นที่ห้องที่ 2 (ตามภาพ)
3. กลุ่ม B ที่ร้องเริ่มจากห้องที่ 2 เมื่อถึงห้องสุดท้าย จะต้องวนกลับมาร้องในห้องที่ 1 เพื่อให้สามารถจบเพลงได้พร้อมกับกลุ่ม A ที่ร้องจบในห้องสุดท้ายของบทเพลงได้
4. ครูจะต้องบรรเลงทำนองโน้ตเสียง Bb เมเจอร์ตามที่บทเพลงกำหนด แต่ให้นักเรียนร้องโน้ตแบบโดเคลื่อนที่ (Movable Do) เพียงอย่างเดียว

แบบประเมินตนเอง

นักเรียนทำการประเมินผลการฝึกซ้อมในกิจกรรมนี้ด้วยตนเอง จากรายการตรวจสอบเกณฑ์การประเมิน โดยการกรอกเลขคะแนนลงในช่อง ดังต่อไปนี้

รายการประเมิน	คะแนน									
	5	4	3	2	1					
1. ทำทางการยืนถูกต้อง และหายใจถูกต้องตามเครื่องหมาย										
2. สามารถร้องสระ และพยัญชนะได้ชัดเจน										
3. สามารถร้องเสียงประสานได้ตรงตามระดับเสียง										
4. สามารถร้องโน้ตได้ตรงตามจังหวะ และมีความสม่ำเสมอ										
รวม	 คะแนน									
ให้นักเรียนอธิบายการให้คะแนนการประเมินตนเอง และบันทึกผลการฝึกซ้อมในกิจกรรมนี้										
ครูประเมินให้คะแนนนักเรียน และบันทึกถึงผู้เรียน										

เกณฑ์การให้คะแนน

มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5	4	3	2	1

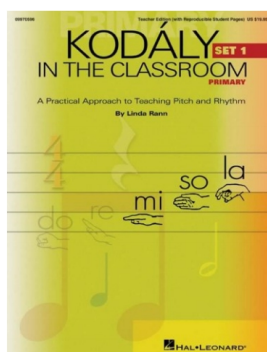
บทที่ 4

การขับร้องบทเพลง

สำหรับผู้ที่จะขับร้องบทเพลงได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ควรต้องมีพื้นฐานด้านทักษะการหายใจ ทำทางการยืนขับร้องที่ถูกต้อง มีพื้นฐานการอ่านโน้ต และโสตประสาทการฟังที่แม่นยำ ซึ่งนักเรียนควรได้เรียนรู้สิ่งเหล่านี้จนเกิดความชำนาญ ความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะที่จะสามารถต่อยอดในการร้องบทเพลงได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป ทั้งนี้ บทเพลงสำหรับการขับร้องเบื้องต้นนั้น เป็นบทเพลงที่ใช้ในการเรียนรู้การอ่านโน้ตแบบโซลเฟจเป็นหลัก อีกทั้งเป็นบทเพลงพื้นฐานให้นักเรียนได้สามารถร้องบทเพลงได้จากการอ่านโน้ตเพลง ไม่ใช่เป็นเพียงการร้องโน้ตจากการจดจำการฟังบทเพลงเท่านั้น แต่ต้องเข้าใจเครื่องหมายทางดนตรีต่าง ๆ เพื่อแสดงออกถึงอารมณ์และความรู้สึกของบทเพลงที่จะร้องในระดับที่สูงขึ้นต่อไป ทั้งนี้ ครูควรให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะการได้อ่านและร้องโน้ตเพลงในระดับเบื้องต้นดังนี้

การคัดเลือกบทเพลงในการขับร้อง

การคัดเลือกบทเพลงที่จะนำมาใช้ในการสอนขับร้องเบื้องต้น จึงขอแนะนำบทเพลงที่นักเรียนสามารถร้องได้ และเน้นการร้องโน้ตแบบโซลเฟจก่อน จึงค่อยร้องเนื้อเพลง ทั้งนี้ ได้มีบทเพลงที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนพื้นฐานการขับร้องเพลงจากการจัดเก็บโน้ตเพลงพื้นฐานตามแนวคิดของโคดาโยหรือที่เรียกว่า Kodály Song Collection ที่ปัจจุบันได้มีการจัดเก็บโน้ตเพลงที่มาจากแนวคิดพื้นฐานจากการสอนดนตรีสำหรับเด็กของโซลตาน โคดาโยไว้ ดังนี้

ภาพที่ 4.1 Kodály in The Classroom

ที่มา https://www.music8.com/store/contents.php?product_group=1615

ตารางที่ 4.1 Kodály in The Classroom

รายการเพลงจากหนังสือ Kodály in The Classroom	
1. Johnny Works With One Hammer (<i>Traditional Rhyme</i>)	16. See Saw (<i>Traditional</i>)
2. Bernie Bee (<i>Traditional Rhyme</i>)	17. Rain, Rain (<i>Traditional</i>)
3. Oliver Twist (<i>Traditional Rhyme</i>)	18. Partner, Partner (<i>Traditional</i>)
4. Teddy Bear (<i>Rope-Jumping Chant</i>)	19. Little Sally Water (<i>Traditional Play Song</i>)
5. Charlie Over The Ocean (<i>Traditional</i>)	20. Snail, Snail (<i>Traditional</i>)
6. Tick Tock (<i>Traditional</i>)	21. Bobby Shaftoe (<i>Traditional</i>)
7. The Closet Key (<i>Traditional</i>)	22. Lucy Locket (<i>Traditional Play Song</i>)
8. Engine, Engine Number Nine (<i>Traditional Train Song</i>)	23. Pease Porridge Hot (<i>Traditional</i>)
9. Bye Low (<i>Traditional</i>)	24. I See The Moon (<i>Traditional</i>)
10. Michael Finnegan (<i>Nonsense Song</i>)	25. Hot Cross Buns (<i>Traditional</i>)
11. Skip To My Lou (<i>American Folk Song</i>)	26. Hop, Old Squirrel (<i>Traditional</i>)
12. Who's That Tapping At My Window? (<i>Traditional</i>)	27. Let Us Chase The Squirrel (<i>Traditional</i>)
13. Bounce High (<i>Traditional</i>)	28. Great Big House In New Orleans (<i>Traditional Play Song</i>)
14. Ring Around The Rosie (<i>Traditional Play Song</i>)	29. Bow, Wow, Wow (<i>Traditional</i>)
15. Star Light, Star Bright (<i>Traditional</i>)	30. Rocky Mountain High (<i>Traditional</i>)

ที่มา https://www.music8.com/store/contents.php?product_group=1615

นอกจากนี้ ยังมีการจัดเก็บโน้ตเพลงแบบโคดาย เพื่อนำไปใช้สำหรับการขับร้องเพลงเบื้องต้น และเหมาะสำหรับเด็กในแต่ละช่วงวัย และยังมีแหล่งข้อมูลการนำโน้ตเพลงมาใช้ในการเรียนการสอนขับร้องตามแนวคิดของโคดายแบบไม่มีค่าใช้จ่าย ได้แก่ Kodály Center at the university of Redlands “The American Folk Song Collection” ซึ่งเป็นการรวบรวมและจัดเก็บโน้ตเพลงพื้นบ้านของอเมริกันไว้ใช้ในการนำมาสอนดนตรีสำหรับเด็กตามแนวคิดของโคดาย พร้อมทั้งตัวอย่างบทเพลง ไฟล์เสียง และโน้ตเพลงที่ไม่มีค่าใช้จ่ายอีกด้วย

ส่วนบทเพลงที่มีการจัดเก็บเพลงในประเทศไทย เพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอนดนตรีสำหรับเด็กในปัจจุบัน อาจมีไม่มาก แต่มีบางบทเพลงที่มีการใช้เนื้อร้องภาษาไทย แต่ใช้แนวคิดแบบโคดายที่อยู่บนพื้นฐานแนวคิดการเริ่มต้นระดับเสียงตั้งแต่ 2 โน้ตขึ้นไป จนถึงโน้ต 5 ตัวแบบเพนตาโทนิค (Pentatonic) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ภาพที่ 4.2 ร้องเพลงกันเถิด

ที่มา ชนวัฒน์ กองผาสุก (2564)

<https://so13.tci-thaijo.org/index.php/MusBSRU/article/view/372/235>

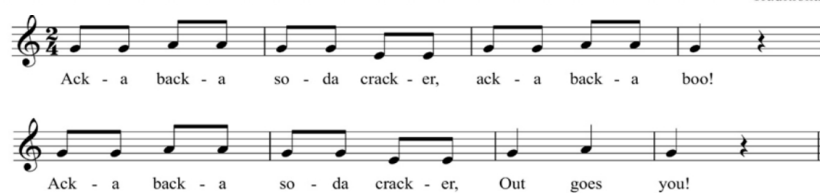
จากภาพที่ 4.2 ร้องเพลงกันเถิด เป็นบทเพลงที่มุ่งเน้นระดับเสียงโน้ตเพียง 2 ตัวคือซอล และมี โดยมีต้นฉบับของทำนองจากเพลง Rain Rain go away ซึ่งเป็นทำนองเพลงจากต่างประเทศ แต่นำมาแปลงเป็นเนื้อร้องไทย นอกจากนี้ยังมีอีกหลายบทเพลงที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปรับเปลี่ยนเนื้อร้องให้เป็นภาษาไทยหลากหลายรูปแบบ

แบบฝึกหัดและกิจกรรมท้ายบท

คำชี้แจงสำหรับครู : สำหรับกิจกรรมท้ายบทที่ 4 เป็นกิจกรรมสรุปเพื่อวัดและประเมินผลจากการใช้คู่มือการสอนทักษะการร้องเพลงเบื้องต้นตามแนวทางของโคดาโยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยครูผู้สอนให้นักเรียนร้องบทเพลงในกิจกรรมต่อไปนี้ เพื่อเป็นการวัดและประเมินผลหลังเรียน โดยมีบทเพลงที่สามารถนำมาใช้ประเมินด้านทักษะการขับร้องได้ ดังนี้

Acka-Backa

Traditional

ที่มา <https://kodalycollection.org/song.cfm?id=853&title=Acka%20Backa>

แบบประเมินตนเอง

นักเรียนทำการประเมินผลการฝึกซ้อมในกิจกรรมนี้ด้วยตนเอง จากรายการตรวจสอบเกณฑ์การประเมิน โดยการกรอกเลขคะแนนลงในช่อง ดังต่อไปนี้

รายการประเมิน	คะแนน				
	5	4	3	2	1
1. ทำทางการยืนถูกต้อง และหายใจถูกต้องตามเครื่องหมาย					
2. สามารถร้องโน้ตเพลงได้ถูกต้องและตรงตามระดับเสียง					
3. สามารถร้องเนื้อเพลงได้ถูกต้อง ชัดเจน					
4. สามารถร้องโน้ตได้ตรงตามจังหวะ และมีความสม่ำเสมอ					
รวม	 คะแนน				
ให้นักเรียนอธิบายการให้คะแนนการประเมินตนเอง และบันทึกผลการฝึกซ้อมในกิจกรรมนี้					

แบบประเมินสำหรับครู

ครูผู้สอนประเมินนักเรียนแบบรายบุคคลจากบทเพลง Acka-Backa

รายการประเมิน	คะแนน				
	5	4	3	2	1
1. ทำทางการยืนถูกต้อง และหายใจถูกต้องตามเครื่องหมาย					
2. สามารถร้องโน้ตเพลงได้ถูกต้องและตรงตามระดับเสียง					
3. สามารถร้องเนื้อเพลงได้ถูกต้อง ชัดเจน					
4. สามารถร้องโน้ตได้ตรงตามจังหวะ และมีความสม่ำเสมอ					
รวม	 คะแนน				
ครูให้คำแนะนำ และบันทึกถึงผู้เรียน					

เกณฑ์การให้คะแนน

มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5	4	3	2	1

A Pares y Nones

Informant/Performer:
Guadalupe Villegas Borbolla, 9 years old
Mexico City, 1957

Source:
Francisco Moncada Garcia
Juegos infantiles tradicionales
Toluca, Mexico: Librería Imagen Editores, 1985

A pa - res y no - nes va - mos a ju - gar;
Él que que - de so - lo e - se per - der - á, ¡hey!
A pa - res y no - nes va - mos a ju - gar;
Él que que - de so - lo e - se per - der - á.

ที่มา <https://kodalycollection.org/song.cfm?id=1285&title=A%20Pares%20y%20Nones>

แบบประเมินตนเอง

นักเรียนทำการประเมินผลการฝึกซ้อมในกิจกรรมนี้ด้วยตนเอง จากรายการตรวจสอบเกณฑ์การประเมิน โดยการกรอกเลขคะแนนลงในช่อง ดังต่อไปนี้

เกณฑ์/คะแนน	5	4	3	2	1
1. ทำทางการยืนถูกต้อง และหายใจถูกต้องตามเครื่องหมาย					
2. สามารถร้องโน้ตเพลงได้ถูกต้องและตรงตามระดับเสียง					
3. สามารถร้องเนื้อเพลงได้ถูกต้อง ชัดเจน					
4. สามารถร้องโน้ตได้ตรงตามจังหวะ และมีความสม่ำเสมอ					
รวม	คะแนน				
ให้นักเรียนอธิบายการให้คะแนนการประเมินตนเอง และบันทึกผลการฝึกซ้อมในกิจกรรมนี้					

แบบประเมินสำหรับครู

ครูผู้สอนประเมินนักเรียนแบบรายบุคคลจากบทเพลง A Pares y Nones

เกณฑ์/คะแนน	5	4	3	2	1
1. ทำทางการยืนถูกต้อง และหายใจถูกต้องตามเครื่องหมาย					
2. สามารถร้องโน้ตเพลงได้ถูกต้องและตรงตามระดับเสียง					
3. สามารถร้องเนื้อเพลงได้ถูกต้อง ชัดเจน					
4. สามารถร้องโน้ตได้ตรงตามจังหวะ และมีความสม่ำเสมอ					
รวม	คะแนน				
ครูให้คำแนะนำ และบันทึกถึงผู้เรียน					

เกณฑ์การให้คะแนน

มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5	4	3	2	1

ภาคผนวก ค
แบบประเมินความเหมาะสมของกลุ่มมือ สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการ
สอนดนตรีระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือ
สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
งานวิจัยเรื่อง การสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคคาย
ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา
วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

คำชี้แจง

ขอผู้เชี่ยวชาญโปรดตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องของคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคคาย ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับระดับการพิจารณาของท่าน พร้อมเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการนำไปพิจารณาปรับปรุงต่อไป โดยมีเกณฑ์พิจารณาดังนี้

5	หมายถึง	มีความเหมาะสม/สอดคล้อง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มีความเหมาะสม/สอดคล้อง	มาก
3	หมายถึง	มีความเหมาะสม/สอดคล้อง	ปานกลาง
2	หมายถึง	มีความเหมาะสม/สอดคล้อง	น้อย
1	หมายถึง	มีความเหมาะสม/สอดคล้อง	น้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1.ความเหมาะสมด้านเนื้อหาของคู่มือการ					
1.1 จุดประสงค์					
1.1.1 เนื้อหาของคู่มือสามารถใช้สอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคคายได้					
1.1.2 เนื้อหาของคู่มือสามารถเป็นแนวทางในการสอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพได้					
1.1.3 วัตถุประสงค์ของคู่มือสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน					

1.2 เนื้อหาและสาระการเรียนรู้					
1.2.1 เนื้อหาของคู่มือมีความสอดคล้องกับแนวทางของโคตยา					
1.2.2 เนื้อหาของคู่มือมีความเหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (12-15 ปี)					
1.2.3 การแบ่งหมวดหมู่ การจัดเรียงเนื้อหาของข้อมูลมีความเหมาะสม					
1.2.4 เนื้อหาของคู่มือช่วยส่งเสริมทักษะการขับร้องเบื้องต้นของผู้เรียน					
1.3 กิจกรรมและแบบฝึกหัด					
1.3.1 กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลายและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน					
1.3.2 แบบฝึกหัดมีการไล่ระดับความยาก-ง่าย					
2. ด้านคุณภาพของคู่มือ					
2.1 รูปแบบ สีเส้น ขนาดตัวอักษรของคู่มือมีความชัดเจนเหมาะสม					
2.2 คำอธิบาย ขั้นตอนการสอนมีความเข้าใจง่าย					
2.3 คู่มือการสอนสามารถนำไปใช้ได้สะดวกสบาย					
2.4 เนื้อหาของคู่มือมีการลำดับเนื้อหาสาระเหมาะสม					

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ภาคผนวก ง
แบบประเมินประสิทธิภาพเครื่องมือแบบสัมภาษณ์สำหรับ
ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีตามแนวทางของโคดาย

แบบประเมินประสิทธิภาพเครื่องมือแบบสัมภาษณ์
แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีตามแนวทางของโคตยา
งานวิจัยเรื่อง การสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้น ตามแนวทางของโคตยา
ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา
 วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

คำชี้แจง ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาแสดงความคิดเห็นของท่านที่มีต่อแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีตามแนวทางของโคตยา โดยใส่เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องความคิดเห็นของท่าน พร้อมเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการนำไปพิจารณาปรับปรุงต่อไป

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ เพื่อใช้ในการศึกษาข้อมูลด้านการเรียนการสอนทักษะการขับร้องเพลงด้วยแนวคิดการสอนแบบโคตยา และเพื่อนำผลข้อมูลไปวิเคราะห์ ออกแบบ และสร้างคู่มือการสอนร้องเพลงต่อไป ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้

1. เพื่อศึกษาแนวทางการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคตยา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
2. เพื่อสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคตยา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
3. เพื่อประเมินความเหมาะสมต่อการนำคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคตยา สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ ประกอบไปด้วย 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ประกอบไปด้วย ชื่อ-นามสกุล ตำแหน่ง สังกัด คุณวุฒิ การศึกษา และประสบการณ์และผลงานด้านความเชี่ยวชาญ เป็นต้น

ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เช่น แนวคิด ความสำคัญ และแนวทางการสอนดนตรีตามแนวทางของโคตยาที่มีส่วนในการพัฒนาทักษะการร้องเพลงสำหรับผู้เรียน เป็นต้น

ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ข้อคำถาม	ความคิดเห็น			หมายเหตุ
	เหมาะสม (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เหมาะสม (-1)	
1. แนวคิดและความสำคัญของการสอนดนตรีตามแนวทางของโคคาย				
1.1 ตามทัศนะของท่าน การสอนดนตรีตามแนวทางของโคคาย มีส่วนช่วยในการพัฒนาทักษะดนตรีของผู้เรียนในด้านใดบ้าง				
1.2 จุดเด่น ปรัชญา เป้าหมาย หลักการ และระบบการสอนดนตรีแบบโคคายเป็นอย่างไร				
1.3 ท่านคิดว่าการสอนดนตรีตามแนวทางของโคคาย จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถต่อยอดการพัฒนาทักษะด้านการร้องเพลงในอนาคตได้มากน้อยเพียงใด และอย่างไร				
1.4 เนื้อหาดนตรี ทฤษฎีดนตรี และทักษะดนตรีใดบ้าง ที่โคคายนำมาใช้ในการสอนกิจกรรมดนตรีตามแนวทางของโคคาย				
1.5 ปัจจุบันการสอนดนตรีตามแนวทางของโคคายในประเทศไทย ได้รับความนิยมในการนำแนวทางไปใช้สอนมากน้อยเพียงใด และอย่างไร				
1.6 ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการสอนดนตรีตามแนวทางของโคคายให้กับผู้เรียน และผู้สอนในประเทศไทยคือสิ่งใด และท่านมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคนั้นอย่างไร				
2. แนวทางการสอนดนตรีสำหรับโคคายกับการพัฒนาทักษะการร้องเพลง				
2.1 การสอนดนตรีตามแนวทางของโคคายมีหลักการหรือกลวิธีใดบ้างที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนา				

ทักษะด้านการฟัง และร้องสำหรับผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น				
2.2 เนื้อหาดนตรี ทฤษฎีดนตรี และทักษะดนตรีใดบ้าง ที่จะสามารถนำมาใช้ในการสอนกิจกรรมดนตรีตามแนวทางของโคตยาสำหรับผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น				
2.3 ท่านมีการจัดกิจกรรมการสอนดนตรีตามแนวทางของโคตยาในลักษณะใดบ้าง ที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการฟัง การร้อง และการอ่านโน้ตสำหรับผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (โปรดอธิบายวิธีการอย่างเป็นลำดับขั้น)				
2.4 รูปแบบการสอนดนตรีตามแนวทางของโคตยาแบบใดที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และเป็นกิจกรรมที่จะช่วยให้เกิดการพัฒนาทักษะการขับร้องของผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้บ้าง (โปรดอธิบายวิธีการอย่างเป็นลำดับขั้น)				
2.5 อุปกรณ์ สื่อ โน้ตเพลง บทเพลง และแบบฝึกหัดการสอนดนตรีรูปแบบใดบ้างที่ท่านนำมาใช้ในการสอนกิจกรรมดนตรีตามแนวทางของโคตยาเพื่อพัฒนาทักษะดนตรีด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้บ้าง				
2.6 ท่านมีแนวทางและวิธีการอย่างไรบ้าง ในการให้คำแนะนำด้านการออกแบบแผนกิจกรรมการสอนดนตรีตามแนวทางของโคตยาเพื่อพัฒนาทักษะการขับร้องของผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น				
3. การวัดประเมินผลผู้เรียนตามแนวทางของโคตยา				
3.1 ท่านมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนดนตรีด้านใดบ้าง และในกิจกรรมการสอนดนตรีตามแนวทางของโคตยาสำหรับผู้เรียนของท่านมีวิธีการ				

หรือใช้เครื่องมือใดในการนำมาประเมินผลผู้เรียน และ ประเมินผลกิจกรรม				
3.2 ท่านใช้วิธีการวัดประเมินผลผู้เรียนแบบใด (พัฒนาการเรียนรู้/สังเกตพฤติกรรม/ประเมินจากการ สอบปฏิบัติ ฯลฯ)				
4. ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการเรียนการสอน				
4.1 ท่านพบปัญหา อุปสรรคใดบ้างในการใช้แนว ทางการสอนดนตรีโดยนำมาใช้ในการจัดการเรียนการ สอน				
5. ข้อเสนอแนะ				
5.1 ท่านมีข้อเสนอแนะอย่างไรในการนำแนวทางการ สอนดนตรีโดยนำมาสร้างเป็นคู่มือการสอนทักษะการ ขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางโดย ในระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น โดยยึดตัวชี้วัดและสาระการ เรียนรู้แกนกลางระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

(.....)

ผู้ประเมิน

ภาคผนวก จ
แบบประเมินประสิทธิภาพเครื่องมือแบบสัมภาษณ์สำหรับ
ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนทักษะการขับร้อง

แบบประเมินประสิทธิภาพเครื่องมือแบบสัมภาษณ์
แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนทักษะการขับร้อง
งานวิจัยเรื่อง การสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้น ตามแนวทางของโคตยา ในระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา

วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

คำชี้แจง ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาแสดงความคิดเห็นของท่านที่มีต่อแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีตามแนวทางของโคตยา โดยใส่เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องความคิดเห็นของท่าน พร้อมเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการนำไปพิจารณาปรับปรุงต่อไป

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ เพื่อใช้ในการศึกษาข้อมูลด้านการเรียนการสอนทักษะการขับร้องเพลงด้วยแนวคิดการสอนแบบโคตยา และเพื่อนำผลข้อมูลไปวิเคราะห์ ออกแบบ และสร้างคู่มือการสอนร้องเพลงต่อไป ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้

1. เพื่อศึกษาแนวทางการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคตยา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
2. เพื่อสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคตยา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
3. เพื่อประเมินความเหมาะสมต่อการนำคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคตยา สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ ประกอบไปด้วย 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ประกอบไปด้วย ชื่อ-นามสกุล ตำแหน่ง สังกัด คุณวุฒิ การศึกษา และประสบการณ์และผลงานด้านความเชี่ยวชาญ เป็นต้น

ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เช่น แนวคิด ความสำคัญ และแนวทางการสอนดนตรีตามแนวทางของโคตยาที่มีส่วนในการพัฒนาทักษะการร้องเพลงสำหรับผู้เรียน เป็นต้น

ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ข้อคำถาม	ความคิดเห็น			หมายเหตุ
	เหมาะสม (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่ เหมาะสม (-1)	
1. แนวคิดการสอนทักษะการร้องเบื้องต้น สำหรับผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น				
1.1 ท่านคิดว่าการเรียนทักษะการขับร้องสำหรับผู้เรียนในสถานศึกษามีความสำคัญอย่างไรต่อการเรียนรู้ทางดนตรีของผู้เรียน				
1.2 ตามทัศนะของท่าน การขับร้องระดับเบื้องต้น ผู้เรียนควรมีพื้นฐานทางดนตรีด้านใดบ้าง				
1.3 การขับร้องในระดับพื้นฐานสำหรับผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ควรต้องเรียนรู้ทักษะหลักการ และทฤษฎีด้านการขับร้องเรื่องใดบ้าง				
1.4 การเตรียมความพร้อมก่อนการเรียนขับร้อง ควรต้องมีการเตรียมตัวอย่างไรบ้าง				
1.5 ตามทัศนะของท่าน การสอนดนตรีสำหรับเด็ก มีผลต่อการพัฒนาทักษะการขับร้องของผู้เรียนได้มากน้อยเพียงใด มีความสำคัญหรือไม่ และอย่างไร				
2. แนวทางการสอนขับร้อง				
2.1 ท่านมีการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และลำดับเนื้อหาในการสอนขับร้องเพลงสำหรับเด็กอย่างไรบ้าง				
2.2 ท่านมีแนวทางหรือคำแนะนำในการสอนขับร้องเพลงสำหรับผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นอย่างไรเพื่อให้เกิดความเหมาะสม				
2.3 ท่านมีการจัดกิจกรรมในการสอนทักษะขับร้องสำหรับเด็กของท่านอย่างไรบ้าง (โปรดอธิบายเป็นกระบวนการและลำดับขั้น)				

2.4 ท่านมีกลยุทธ์ใดในการทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึก ในการเรียนทักษะขับร้องบ้าง (อย่างไร)				
2.5 ท่านมีการใช้สื่อ อุปกรณ์ เพลง หรือแบบฝึกหัด ใดบ้างในการนำมาใช้ในการสอนทักษะขับร้องสำหรับ ผู้เรียนในระดับเบื้องต้น และมีคำแนะนำในการใช้สื่อ อุปกรณ์ดังกล่าวสำหรับผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้นอย่างไรบ้าง				
2.6 ท่านพบปัญหา อุปสรรคใด ที่เกิดจากการสอน ทักษะการขับร้อง และมีแนวทางการแก้ไขปัญหานั้น อย่างไร				
2.7 ท่านมีแนวทางในการประเมินผลสัมฤทธิ์ด้าน ทักษะการขับร้องเพลงอย่างไร และใช้เครื่องมือหรือ เกณฑ์ประเมินใดในการวัดผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนด้าน ทักษะการขับร้อง				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

(.....)

ผู้ประเมิน

ภาคผนวก ฉ
แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีตามแนวทาง
ของโคตาย

แบบสัมภาษณ์

สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีตามแนวทางของโคคาย
งานวิจัยเรื่อง การสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้น ตามแนวทางของโคคาย
ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา
วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ เพื่อใช้ในการศึกษาข้อมูลด้านการเรียนการสอนทักษะการขับร้องเพลง
ด้วยแนวทางการสอนแบบโคคาย และเพื่อนำผลข้อมูลไปวิเคราะห์ ออกแบบ และสร้างคู่มือการสอน
ร้องเพลงต่อไป ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้

1. เพื่อศึกษาแนวทางการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคคาย ในระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น
2. เพื่อสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคคาย ในระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น
3. เพื่อประเมินความเหมาะสมต่อการนำคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทาง
ของโคคาย สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ ประกอบไปด้วย 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ประกอบไปด้วย ชื่อ-นามสกุล ตำแหน่ง
สังกัด คุณวุฒิการศึกษา และประสบการณ์และผลงานด้านความเชี่ยวชาญ เป็นต้น

ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เช่น แนวคิด ความสำคัญ และแนวทางการ
สอนดนตรีตามแนวทางของโคคายที่มีส่วนในการพัฒนาทักษะการร้องเพลงสำหรับผู้เรียน เป็นต้น

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ - นามสกุล.....
2. อายุ.....ปี
3. สถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน.....
4. ตำแหน่ง.....
5. คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด.....

6. ประสบการณ์ด้านการสอนดนตรีตามแนวทางของโคคาย.....ปี

7. ผลงาน/ผ่านการฝึกอบรม หรือที่เกี่ยวข้องกับความเชี่ยวชาญ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

1. แนวคิดและความสำคัญของการสอนดนตรีตามแนวทางของโคคาย

1.1 ตามทัศนะของท่าน การสอนดนตรีตามแนวทางของโคคาย มีส่วนช่วยในการพัฒนาทักษะดนตรีของผู้เรียนในด้านใดบ้าง

1.2 จุดเด่น ประโยชน์ เป้าหมาย หลักการ และระบบการสอนดนตรีแบบโคคายเป็นอย่างไร

1.3 ท่านคิดว่าการสอนดนตรีตามแนวทางของโคคายจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถต่อยอดการพัฒนาทักษะด้านการร้องเพลงในอนาคตได้มากน้อยเพียงใด และอย่างไร

1.4 ปัจจุบันการสอนดนตรีตามแนวทางของโคคายในประเทศไทย ได้รับความนิยมในการนำแนวทางไปใช้สอนมากน้อยเพียงใด และอย่างไร

1.5 ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการสอนดนตรีตามแนวทางของโคคายให้กับผู้เรียน และผู้สอนในประเทศไทยคืออะไร และท่านมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคนั้นอย่างไร

2. แนวทางการสอนดนตรีสำหรับโคคายกับการพัฒนาทักษะการร้องเพลง

2.1 การสอนดนตรีตามแนวทางของโคคายมีหลักการ หรือกลวิธีใดบ้างที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะด้านการฟัง และร้องสำหรับผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

2.2 เนื้อหาดนตรี ทฤษฎีดนตรี และทักษะดนตรีใดบ้าง ที่จะสามารถนำมาใช้ในการสอนกิจกรรมดนตรีตามแนวทางของโคคายสำหรับผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

2.3 ท่านมีการจัดกิจกรรมการสอนดนตรีตามแนวทางของโคคายในลักษณะใดบ้าง ที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการฟัง การร้อง และการอ่านโน้ตสำหรับผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (โปรดอธิบายวิธีการอย่างเป็นลำดับขั้น)

2.4 รูปแบบการสอนดนตรีตามแนวทางของโคคายแบบใดที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และเป็นกิจกรรมที่จะช่วยให้เกิดการพัฒนาทักษะการขับร้องของผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้บ้าง (โปรดอธิบายวิธีการอย่างเป็นลำดับขั้น)

2.5 อุปกรณ์ สื่อ นวัตกรรม บทเพลง และแบบฝึกหัดการสอนดนตรีรูปแบบใดบ้างที่ท่านนำมาใช้ในการสอนกิจกรรมดนตรีตามแนวทางของโคคายเพื่อพัฒนาทักษะดนตรีด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้บ้าง

2.6 ท่านมีแนวทางและวิธีการอย่างไรบ้าง ในการให้คำแนะนำด้านการออกแบบแผนกิจกรรมการสอนดนตรีตามแนวทางของโคคายเพื่อพัฒนาทักษะการขับร้องของผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

3. การวัดประเมินผลผู้เรียนตามแนวทางของโคคาย

3.1 ท่านมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนดนตรีด้านใดบ้าง และในกิจกรรมการสอนดนตรีตามแนวทางของโคคายสำหรับผู้เรียนของท่านมีวิธีการหรือใช้เครื่องมือใดในการนำมาประเมินผลผู้เรียน และประเมินผลกิจกรรม

3.2 ท่านใช้วิธีการวัดประเมินผลผู้เรียนแบบใด (พัฒนาการผู้เรียน/สังเกตพฤติกรรม/ประเมินจากการสอบปฏิบัติ ฯลฯ)

4. ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการเรียนการสอน

4.1 ท่านพบปัญหา อุปสรรคใดบ้างในการใช้แนวทางการสอนดนตรีโคคายมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนทั้งต่อผู้สอนและผู้เรียน

5. ข้อเสนอแนะ

5.1 ท่านมีข้อเสนอแนะอย่างไรในการนำแนวทางการสอนดนตรีโคคายมาสร้างเป็นคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางโคคาย ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยยึดตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ภาคผนวก ข
แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนข้อร้อง

แบบสัมภาษณ์

สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนทักษะการขับร้อง
งานวิจัยเรื่อง การสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้น ตามแนวทางของโคตยา
ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา
วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ เพื่อใช้ในการศึกษาข้อมูลด้านการเรียนการสอนทักษะการขับร้องเพลง ด้วยแนวคิดการสอนแบบโคตยา และเพื่อนำผลข้อมูลไปวิเคราะห์ ออกแบบ และสร้างคู่มือการสอน ร้องเพลงต่อไป ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้

1. เพื่อศึกษาแนวทางการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคตยา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
2. เพื่อสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคตยา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
3. เพื่อประเมินความเหมาะสมต่อการนำคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคตยา สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ ประกอบไปด้วย 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ประกอบไปด้วย ชื่อ-นามสกุล ตำแหน่งสังกัด คุณวุฒิการศึกษา และประสบการณ์และผลงานด้านความเชี่ยวชาญ เป็นต้น

ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เช่น แนวคิด ความสำคัญ และแนวทางการสอนดนตรีตามแนวทางของโคตยาที่มีส่วนในการพัฒนาทักษะการร้องเพลงสำหรับผู้เรียน เป็นต้น

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ - นามสกุล.....
2. อายุ.....ปี
3. สถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน.....
4. ตำแหน่ง.....
5. คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด.....

6. ประสบการณ์ด้านการสอนดนตรีตามแนวทางของโคตยา.....ปี

7. ผลงาน/ผ่านการฝึกอบรม หรือที่เกี่ยวข้องกับความเชี่ยวชาญ

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

1. แนวคิดการสอนทักษะการร้องเบื้องต้น สำหรับผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

1.1 ท่านคิดว่าการเรียนทักษะการขับร้องสำหรับผู้เรียนในสถานศึกษามีความสำคัญอย่างไรต่อการเรียนรู้ทางดนตรีของผู้เรียน

1.2 ตามทัศนะของท่าน การสอนดนตรีสำหรับเด็ก มีผลต่อการพัฒนาทักษะการขับร้องของผู้เรียนได้มากน้อยเพียงใด มีความสำคัญหรือไม่และอย่างไร

1.3 ตามทัศนะของท่าน การขับร้องระดับเบื้องต้น ผู้เรียนควรมีพื้นฐานทางดนตรีด้านใดบ้าง

1.4 การขับร้องในระดับพื้นฐานสำหรับผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ควรต้องเรียนรู้ทักษะ หลักการ และทฤษฎีด้านการขับร้องเรื่องใดบ้าง

1.5 การเตรียมความพร้อมก่อนการเรียนขับร้อง ควรต้องมีการเตรียมตัวอย่างไรบ้าง

2. แนวทางการสอนขับร้อง

2.1 ท่านมีการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และลำดับเนื้อหาในการสอนขับร้องเพลงสำหรับเด็กอย่างไรบ้าง

2.2 ท่านมีการจัดกิจกรรมในการสอนทักษะขับร้องสำหรับเด็กของท่านอย่างไรบ้าง (โปรดอธิบายเป็นกระบวนการและลำดับขั้น)

2.3 ท่านมีกลวิธีใดในการทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนทักษะขับร้องบ้าง (อย่างไร)

2.4 ท่านมีแนวทางหรือคำแนะนำในการสอนขับร้องเพลงสำหรับผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นอย่างไรเพื่อให้เกิดความเหมาะสม

2.5 ท่านมีการใช้สื่อ อุปกรณ์ เพลง หรือแบบฝึกหัดใดบ้างในการนำมาใช้ในการสอนทักษะ
 ขับร้องสำหรับผู้เรียนในระดับเบื้องต้น และมีคำแนะนำในการใช้สื่อ อุปกรณ์ดังกล่าวสำหรับผู้เรียนใน
 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นอย่างไรบ้าง

2.6 ท่านพบปัญหา อุปสรรคใด ที่เกิดจากการสอนทักษะการขับร้อง และมีแนวทางการแก้ไข
 ปัญหานั้นอย่างไร

2.7 ท่านมีแนวทางในการประเมินผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการขับร้องเพลงอย่างไร และใช้
 เครื่องมือหรือเกณฑ์ประเมินใดในการวัดผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนด้านทักษะการขับร้อง

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ภาคผนวก ซ
สำเนาประกาศนียบัตรภาษาอังกฤษ / ผลการสอบ CEFR

This is to certify that

Miss Boonyawan Yodsukprasert

Achieved BSRU English Proficiency Test (BSRU-TEP) level

C1

Given on 13th February 2022

(Assistant Professor Dr Kulsirin Aphiratvoradej)

Director

ภาคผนวก ณ
แบบตอบรับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ

ที่ วสท 2568/190

วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม

สถาบันส่งเสริมและพัฒนาวิชาการ

เลขที่ 1 หมู่ 12 ตำบลเหล่าต่างคำ อำเภอโพธิ์ชัย

จังหวัดหนองคาย 43120 โทรศัพท์ 061-0186156

7 กรกฎาคม 2568

เรื่อง ตอบรับการลงบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม

เจริญพร คุณบุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ, คุณณัฐศรัณย์ ทฤษฎีคุณ และ คุณวรินทร์ สีเสียดงาม

ตามที่ท่านได้ส่งบทความวิจัย เรื่อง “การสร้างคู่มือการสอนทักษะการขับร้องเบื้องต้นตามแนวทางของโคตยาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น” ลงตีพิมพ์ในวารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม ISSN : 2822-1060 (Online) กองบรรณาธิการ ขอแจ้งให้ทราบว่าบทความของท่านได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) จำนวน 3 ท่าน และได้รับการพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม ปีที่ 3 ฉบับที่ 4 (กรกฎาคม - สิงหาคม 2568) ซึ่งท่านสามารถดาวน์โหลดบทความฉบับสมบูรณ์ในวันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ.2568 ได้ที่ <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP> ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

อนึ่ง วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม ได้ผ่านการประเมินคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) รอบที่ 5 โดยได้รับการจัดให้อยู่ใน วารสารกลุ่มที่ 2 ระยะเวลาการรับรองคุณภาพวารสารตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2568 จนถึง วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ.2572

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดทราบ

ดร.สุรศักดิ์ ชื่นชู
(พระครูสุตสารบัณฑิต, ดร.)

บรรณาธิการ

วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม

กองบรรณาธิการสหศาสตร์การพัฒนาสังคม

ผู้ประสานงาน นางสาวดวงใจ บุญโย โทรศัพท์ 085-0320403

นางสาววรรณภา ผาทอง โทรศัพท์ 061-0186156

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล	นางสาวบุญวรรณ ยอดสุขประเสริฐ
วัน เดือน ปีเกิด	21 ธันวาคม 2536
ที่อยู่ปัจจุบัน	10/221 หมู่ 7 หมู่บ้านสุขสันต์ 6 ถนนกาญจนาภิเษก เขตบางแค แขวงหลักสอง กรุงเทพมหานคร 10160
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2551	สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สถาบันโรงเรียนนารีวิทยา St.Mary convent
พ.ศ. 2554	สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สถาบันโรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบอน
พ.ศ. 2559	สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา สาขาวิชาดนตรีตะวันตก
พ.ศ. 2568	สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สถาบันมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา สาขาวิชาดนตรีศึกษา
ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน	
พ.ศ. 2558 – 2568	เป็นผู้ตรวจสอบเอกสาร และการสอนของครูดนตรี ในเครือโรงเรียนสารสาสน์ทั้งหมด
พ.ศ. 2558 – ปัจจุบัน	เป็นครูสอนร้องเพลง โรงเรียน British Columbia International School
พ.ศ. 2558 – ปัจจุบัน	ครูสอนร้องเพลง ครูเปียโน ของโรงเรียน SIIX Home Studio